

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 130
in 2D, večji oglasni
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem g.
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po praznikih

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ljubljanski volivci.

Danes bomo odločili, kdo da naj v našem imenu in z našim denarjem vlada na našem magistratu ter upravlja Ljubljano.

Na eni strani se nam vsiljuje SDS, ki je po svojih eksponentih na vladi dala dvakrat pod pretvezo, da je zastopstvo našega mesta protidržavno, razgnati svobodno izvoljeni občinski svet in odstavila našega ljudskega župana, blagopokojnega dr. Periča, zato da s silo spravi na magistrat svoje tri gerente.

Na drugi imamo Slovensko ljudsko stranko, ki je vedno čuvala avtonomijo našega mesta, se borila proti esdeesarskemu orjunaškemu terorju in ustvarila Zvezo delovnega ljudstva, v kateri so se zbrali pod županstvom dr. Periča vsi pošteni elementi našega mesta, da se začne v naši mestni upravi nesebično delo v prid celokupnega prebivalstva Ljubljane.

Odločitev za to ne bo težka in se bo glasila: Danes vsi kot en mož proti kliku SDS!

SDS je, polastivši se magistrata, zasigurala sebi iz mestne blagajne bogate podpore za svoja lažinapredna društva, ki so dobila vsegaskup 700.000 dinarjev, dočim v resnici potrebni niso dobili nič. Če je pa kdo po posredovanju SDS dobil podporo, ga je SDS obvezala, da je oddal del v strankarsko blagajno. SDS je s pomočjo magistrata reševala tudi svoj Tabor. Tako se je z denarjem ljubljanskega davkoplačevalstva podpirala propadajoča SDS. Ali bomo Ljubljancani to odobrili?

Nič ni storila SDS za olajšanje stanovanjske bede, za graditev vrtnih stanovanjskih kolonij v zdravem okolju Ljubljane, za izpopolnitev tramvajskega in avtobusnega prometa, za delavske otroke, za brezposelne, za zave-

tišča in ljudske kuhinje — pač pa je izdala ogromne vsote za nepotrebna potovanja; edina stvar, ki jo je zgradila, klavnica, pa je tako draga, da se je proračun prekoračil za nič menj kot 6 milijonov! Ali naj damo temu svoje odobrenje?!

Koder je vladala SDS, povsod je skrbela zgolj za svojo zlahtu, za svoje priganjače in za svoj strankarski fond. Zdaj hoče dobiti v roke mesto, da bi zavladovala neomejeno v Mestni hranilnici. Ta, ki je že vložila ogromne milijone v Slavensko banko, kateri so za večno izgubljeni, bi morala pod esdeesarsko komando pomagati sanirati vedno bolj prazneče se blagajne SDS! Tega ne smemo dopustiti in zato bomo danes vsi pošteni Ljubljancani volili proti kliku!

Mi hočemo v mestni hiši pošteno gospodarstvo!

Mi hočemo na magistratu nesebične ljudi!

Mi hočemo, da magistrat podpira revne in potrebne!

Mi hočemo, da se zidajo cenena enodružinska stanovanja!

Mi hočemo, da dobijo iz Mestne hranilnice poceni kredit delovni sloji!

Mi hočemo, da zacvete v našem mestu obrt in industrija!

Mi hočemo, da se kaj stori za siromake, sirote, brezposelne, da se uvede socialno skrbstvo za najpotrebnejše sloje!

Mi hočemo popolno nepristranost na magistratu!

Zato bomo volili Slovensko ljudsko stranko, na koje listi je prvi naš najboljši socialni delavec, naš pošteni dr. Gosar, in bomo vrgli svoje kroglice v skrinjico

prvo!

Gosp. dr. Dinku Pucu.

Vsaka beseda, ki sem jo izgovoril na Unionskem zborovanju SLS dne 30. septembra t. l. o dr. Pucu in njegovem ekspenzariu, je preiščena in do pičice resnična ter v „Slovencu“ pravilno objavljena, izvzemši tiskarsko napako, ki je spremenila Slovensko banko v Slavensko banko.

Dr. Anton Korošec.

Za slovensko Ljubljano.

1. ČUVAJMO BELO LJUBLJANO, PRESTOLICO ENOTNE SLOVENIJE.

Ljubljana bo procvitala le, ako bo gospodarsko, kulturno in politično središče slovenskega naroda in prestolnica nedeljene Slovenije. Samostojna demokratska stranka je Slovenijo razdelila in Ljubljano degradirala.

2. POŠTENOST IN VARČNOST V OBČINSKO UPRAVO!

To je nujna zahteva vseh ljubljanskih volivcev, da si odpomorejo od posledic, ki so nastale v sled partizanskega gospodarstva SDS v Ljubljani. Ljubljana je v sled gospodarstva SDS-gerentov postala najdražje mesto v Sloveniji in se plačuje na glavo po 1000 Din davščin. Kdor voli za SLS, voli za varčnost in poštenje v upravi občinskega denarja in zahteva s tem, da se na magistratu nastavlja le sposobni in nepristranski uradniki. Zahtevamo točno kontrolo nad upravo občinskih izdatkov in nad upravo občinskih podjetij!

3. VARUJMO MESTNO HRANILNICO!

Princi Slavenske banke so ob nje polomu prišli ob korita. S temi volitvami si hočejo preskrbeti korita pri Mestni hranilnici ljubljanski. Če bo morala Mestna hranilnica rediti prince Slavenske banke, plačevati tribut tajništvom SDS in prispevati milijonske zneske za deficite jutrovskega tiska in jutrovske kulture, potem bo neizogibno morala po poti Slavenske banke in garancija za Mestno hranilnico postane lahko za ljubljanske volivce dolgotrajna skeleča rana. Zato čuvajmo Mestno hranilnico pred ljudmi, ki so imeli svoje prste pri Jadranski banki, pri Slavenski banki in še pri drugih bankah, ki tema dvema sledijo. Dovolj je že udarjena Mestna hranilnica z 10-milijonsko naložbo pri Slavenski banki, katere bo gotovo šlo 70% v izgubo. Dovolj je udarjena z nakupom Filipovega dvorca za horendno ceno 5 milijonov. Dovolj je nosila, če bo morala pri falitnem Taboru iskati kritja za trimilijonski kredit in obresti.

Mobilizacija naših dobrovoljcev.

Esdeesarji agitirajo za današnje volitve od moža do moža. Nikogar ne izpuste, vsakogar obdelavajo. Ene z lasanjem, druge s pretinjami, tretje s podkupovanjem, vse pa s lažmi in obrekanjem. Mi esdeesarskih metod ne bomo posnemali, ker dejanja SDS ter paševanje esdeesarske klike na mestnem magistratu kričijo do neba. Samo mali del tega, kar je esdeesarska klika ugajala v mestni hiši, smo razkrinkali, a to že zadostuje, da esdeesarske liste noben pošten in pameten Ljubljancan v svojem lastnem interesu ne more in ne sme voliti. Navdušenje in samozavest, ki vlada v naših vrstah, pa še ne zadostujeta za dosego popolne zmage. Zato je treba danes še intenzivnega drobnega dela od volivca do volivca.

Naš volivni aparat je sicer dober, a v oč-

gled pritiska nasprotnikov neobhodno potrebuje še pomočnikov.

Pozivamo radi tega tudi somišljenike, ki se dosedaj še niso aktivno udeleževali agitacijskega dela za volitve, da se oglasijo kot dobrovoljci v naših agitacijskih pisarnah.

Interes slovenske Ljubljane zahteva, da je danes vsak zaveden pristaš SLS naš dobrovoljec v krogu svojih znancev in prijateljev. Najmanj po enega mlačnega mora spraviti vsak naš dobrovoljec na volišče.

Mobilizacija naših dobrovoljcev je razglašena in nihče ne sme biti kukavica. S ponosom in zadoščenjem bomo svačar videli krasen uspeh svojega dela. V zadoščenje bo nam vsem, da smo s družinimi močmi mogočno vrgli ob tla pokvarjeno esdeesarsko gospodo.

Osrednji volivni odbor SLS.

Žalostna zgodovina mestne občinske uprave.

Dne 28. septembra 1921 je bil izvoljen za župana dr. Ljudevit Perič, podžupanom pa Josip Ambrožič, ki je odstopil in je dne 27. oktobra 1921 bil na njegovo mesto izvoljen g. Riko Jug.

Z odlokom pokrajinske uprave za Slovenijo z dne 19. maja 1922 je bil ta občinski svet razpuščen ter vladnim komisarjem imenovan dr. Bogumil Senekovič, ki je dne 21. maja prevzel ta posel.

To je prvo nasilje nad ljubljansko občino. Nove volitve so bile 3. decembra 1922. Tedaj je bilo izvoljenih 35 kandidatov zveze delovnega ljudstva, 8 dr. Ravniharjevihi, 5 SDS in 1 socialist.

Volitev župana je bila 27. januarja 1923. Pri tej volitvi je bil novič izvoljen za župana dr. Ljudevit Perič. Novi župan je nastopil dne 14. marca 1923.

Prvo ponižanje Ljubljane je trajalo torej po zaslugi SDS celih 10 mesecev.

Z odlokom velikega župana ljubljanske oblasti dr. Vilka Baltiča z dne 10. junija 1924 je bil občinski svet zopet razpuščen in vladnim komisarjem imenovan dr. Viljem Krejči.

To je drugi atentat na avtonomijo ljubljanskega mesta na ukaz SDS.

Z odlokom z dne 1. avgusta 1924 je veliki župan Šporn pod vlado SLS razrešil komisarja dr. Viljema Krejčija in je imenoval komisarjem bivšega ljubljanskega župana dr. Ljudevita Periča.

Dne 10. novembra 1924 je pa veliki župan dr. Baltič zopet razrešil dr. Periča ter poveril oskrbovanje občinskih poslov gerentskemu svetu, obstoječemu iz dr. Dinka Puca kot predsednika ter članov Josipa Turka in Antona Likozarja.

Ti so vladali od 10. novembra 1924 do 7. oktobra 1926.

To je bilo tretje in največje nasilje nad ljubljansko občinsko samoupravo.

Potem je bil imenovan komisar dr. Menčinger in mu dodeljen svet vseh strank. Zastopnik SDS g. Robert Kollman pa je imenovanje odklonil.

Danes so po zaslugi SLS zopet volitve. Položaj v državi je tak, da SDS ne bo več mogla uničevati avtonomije Ljubljane.

Na Ljubljancanih je danes, da upostavijo v občini redno gospodarstvo, stro klike SDS in dajo svoje zaupanje SLS, ki je vedno branila ljudske, občinske in državljanske pravice ljubljanskega prebivalstva.

Volitve so od osme ure zjutraj do petih popoldne.

Kako in komu so se podeljevale na ljubljanskem magistratu podpore pod vlado SDS.

Prejeli smo: Z ozirom na dejstvo, da ste v št. 221 svojega lista »Slovenec« objavili pod naslovom »Kako in komu so se podeljevale na ljubljanskem magistratu podpore pod vlado SDS« med drugimi tudi moje ime z debelimi črkami, izvolite v smislu določb tiskovnega zakona priobčiti v jutrajšnji nedeljski številki sledeči popravek, na istem mestu in z istimi črkami:

Ni res, da je g. Fran Gorazd, učitelj v p., prejel od mestnega magistrata v Ljubljani 1000 Din osebne podpore. Res pa je, da nikdar v svojem življenju nisem prosil za kako podporo ter iste tudi nikdar nisem prejel niti ene pare od mestnega magistrata.

Fran Gorazd.

Prav radi priobčujemo tudi to sicer ne po tiskovnem zakonu sestavljeno izjavo in ugotavljam, da je na ime Gorazd Fran mestni magistrat knjižil izplačilo dne 4. junija 1925 1000 Din iz dispozicijskega fonda in je ta znesek vpisan med osebne podpore nad 500 Din.

Kam je šel zopet ta denar? Na račun Jaka Smola & Comp.!

Istotako nam javlja g. Lovro Zun, carinik v p., da ni prejel nikake podpore. Ugotavljamo, da imena Lovro Zun sploh nismo objavili, ampak smo objavili ime Uroš Zun, na katero ime je magistrat dne 17. oktobra knjižil podporo 2000 Din. Toda tudi Uroš Zun ni prejel 2000 Din, ampak potom organizacije SDS 200 Din, drugo pa je ostalo »za fond«, ki tudi prizadetemu ni znan.

Žlahta SDS na magistratu.

Pod gerentovanjem gospodov gerentov SDS dr. Dinka Puce, Josipa Turka in Antona Likozarja je sklenil g. Rajko Turk z mestno občino ljubljansko pogodbo, s katero je dobil monopol za carinjenje vseh nabavk in pošilk mestne občine. Povsod na svetu vlada praksa, da se taki veliki zaslužki razdele med čim več članov prizadetih poklicev. Tudi v Ljubljani je bilo do Turkove pogodbe tako. Od tedaj pa gre vsi tozadeveni zaslužek v žep enega samega človeka, sina bivšega gerenta gospoda Josipa Turka.

Poglejmo koliko je g. Rajko Turk zaslužil. Imamo avtentične številke in pozivamo g. Rajka Turka, naj nas toži, če te številke ne drže:

V letu 1925. je za carinsko posredovanje in vožnje imel g. Rajko Turk brutto zaslužka skupno 289.757 Din 18 par. Od tega je po zadržilu strokovnjakov 20 do 30% čistega dobička.

Za leto 1926 znaša izkaz računov, ki jih je plačala mestna občina g. Rajku Turku za carinsko posredovanje in vožnje skupno 327.002 Din 2 pari. Tu je zopet 20 do 30% čistega dobička.

In v letu 1927 je g. Rajko Turk prejel za carinsko posredovanje in vožnje doslej skupno 199.110 Din 37 par.

Pri sami mestni klavnici je zaslužil g. Rajko Turk zavidljive vsote. Poglejmo tale seznam:

Tvrdka Rajko Turk je prejela v letih 1925., 1926. in 1927. sledeče zneske za ocarinjenje materiala za klavnico:

V letu 1925: julij za prevoz in carinjenje 9848 Din 40 par, avgust za carinjenje 3294 dinarjev, avgust za prevoz prago 12.624 Din 60 par, november za prevoz 2266 Din 20 par. — V letu 1926: januar za carinjenje 2757 Din 75 par, marec za prevoz materiala 29.970 Din 50 par, marec za carinsko posredovanje 6523 Din 60 par, junij za prevoz in ocarinjenje 1213 Din 13 par, junij za prevoz in ocarinjenje 677 Din 70 par, junij za prevoz in ocarinjenje 606 Din 11 par, junij za prevoz in ocarinjenje

nje 2605 Din 49 par, junij za prevoz in ocarinjenje 54 Din 60 par, junij za prevoz in ocarinjenje 1820 Din 15 par, junij za prevoz in ocarinjenje 1821 Din 15 par, julij za prevoz in ocarinjenje 2740 Din 75 par, julij za carinsko posredovanje 4251 Din 27 par, september za ocarinjenje in prevoz 3672 Din 55 par, oktober za carinsko posredovanje 4297 Din 55 par, oktober za carinsko posredovanje 547 dinarjev 30 par, oktober za prevoz 59 Din 60 par, november na račun za ocarinjenje 35.000 Din, december za ocarinjenje in prevoz 21.852 Din 30 par, december za ocarinjenje in prevoz 12.824 Din 80 par, december za ocarinjenje in prevoz 776 Din 25 par, december za ocarinjenje in prevoz 3025 Din 40 par. — V letu 1927: januar za ocarinjenje in prevoz 9013 Din, marec na račun ocarinjenja 30.000 Din, marec za carinsko posredovanje 500 Din, april na račun ocarinjenja 60.000 dinarjev, julij na račun ocarinjenja 80.000 dinarjev, september za ocarinjenje 1720 Din 89 par, vsega skupaj 346.365 Din 4 pare.

Nismo nevoščljivi, toda ne privoščimo samo Turku ampak tudi drugim. Izključevanje vseh drugih obrtnikov od zaslužka pri mestni občini je najhujše obsodbe vredno partizanstvo!

Temu hoče SLS na magistratu napraviti konec. Volivci, dajte ji danes moč za to!

Toda od občine nima takega velikega zaslužka samo g. Rajko Turk, ampak tudi bivši gerent, oče Josip Turk.

Za najemnino šupe v Komenskega ulici je prejel g. Josip Turk od mestnega pogrebne zavoda za leto 1924, 1925, 1926 in 1927 po 12.500 Din.

Za pripravo gasilnega društva in reševalne postaje plačuje mestna občina Josipu Turku za dva para konj dnevno 400 Din.

Pod gerenti bi moral mestni lov na dražbo. Dražbe pa ni bilo, ampak se je pogodba podaljšala na tihem s starim lastnikom, dobrim prijateljem g. Josipa Turka.

Te-le številke pač dokazujejo, da je treba danes pomesti v Ljubljani s SDS!

Naša skrinjica je prva!

SDS zganja teroriste!

Iz Maribora nam poročajo, da je SDS zbrala na Štajerskem 60 Orjunašev, med temi mnoge iz sv. Miklavža na Dravskem polju. Omenjeni so se odpeljali v soboto ob 17. uri 15. minut v Ljubljano, kjer jim je SDS preskrbela stanovanje in obljubila 300 Din nagrade za vsakega!

Iz mladinske organizacije SDS, ki noče se brezpogojno klanjati pred kliko, se nam dokumentirano sporoča, da je SDS plačala 80 akademikom iz Zagreba in Dalmacije vožnjo in vso preskrbo v Ljubljani!

SDS pripravlja staro perfidno igro: Terorizirati, voliti in vseh voličih! Mrtvi, odstotni naj torej zopet volijo. Goljufije kar na debelo!

Predstavniki skrinjice: Bodite neizprosni čuvarji zakonitosti! Zahtevajte legitimacijo od vsakogar! Dajte brez odlašanja vsak poskus sleparije na zapisnik!

A ljubljanski volivci? Svobodno protestirajte proti SDS s tem, da greš mimo predstavnikov organizatorjev terorja!

★

Čechoslováci!

»Jutro« kortežuje za dnešni volby z dopisem nekakega Friesa a vyzývá neslychaným způsobem slovinskou veřejnost. My jsme si úplně vědomi toho, že jsme přátelé celého národa a ne jenom jedné a jediné polit. strany a jsme přesvědčeni, že s námi v tom ohledu souhlasí také oficiální zastupci českého národa. Protože dobře známe zdejší poměry a protože si přejeme přátelské soužití se všemi slovinskými kruhy, odmítáme se vším důrazem každé, nás nedůstojné kritiklovství nezodpovědných a nepovolaných jednotlivců. Proto prohlašujeme ještě včas, že budeme voliti po svém vlastním úsudku a že se nestotožňujeme z drznými útoky na své přesvědčení. České společenství ljubljanská vyvodí z toho domyšlivého vystupování svoje důsledky a na příště zamezí, aby se podobné výstupy neopakovaly.

Čeští voliči lublanští.

Včera so se oglašili v našem uredništvu odborniki češke občine in Ljubljani in nam izjavili:

Gospoda Friesa ni nihče pooblastil, da kakorkoli nastopa za našo občino. Njegov letak, odtiskani v »Jutru«, katerega razposilja vsem Čechoslovakom kot svojo vizitko, ni odobren od nikogar. Da bi mu kdo grozil, da bo izgnan, je izmišljeno. Odbor najsvetšeanejši protestira proti takim zlorabam, ki so nas privedle v mučen položaj z našimi uradi v Jugo-

slaviji. Odbor bo pozval g. Friesa neizprosno na odgovornost, javnost pa moramo obvestiti, naj nas ne sodi po enem, ki se je vdnjal SDS. Navodila, katera smo dobili vsi od naših zastopstev-uradov, so pa itak vsakemu znana.

Imena gospodov, ki nas za češkoslovaški odbor prosijo za gornjo objavo, so na razpolago v našem uredništvu. Op. ur.

Akademiki!

Akademski kolegij, katerega predsednik je Ribnikar, blagajnik pa je bil Praprotnik, glavni ravnatelj »Slavenske banke«, ima v bankrotirani Slavenski banki naloženih preko dva in pol milijona dinarjev! Kje je denar? Glasovati za SDS se pravi glasovati za — Slavensko banko, ki je pogoltnila z delavskim — i akademski denar!

Naročajte »Slovenca«!

„UNA“

najdovršenejši ročni aparat sedanosti za gašenje ognja

Cena Din 800.— do 1300.—
Iščejo se zastopniki.

„Una“, trgovina kemiško-tehniških materialij, Zagreb, Račkoga ul. 3.

Fatalna senzacija v Narodnem gledališču.

NUJNA INTERVENCIJA DR. KOROŠCA. — NERAZUMLJIVA ODREDBA GOSP. UPRAVNIKA.

Vse ljubljansko prebivalstvo je sinoči razburila odredba upravnika Narodnega gledališča, da se članom tega gledališča prvega izplača samo plača, z doplačilom umetniške doklade pa se počaka do torka.

Kaj je dalo povod g. upravniku za to famozno odredbo, nikomur ni znano. Finančna delegacija je nakazala denar za izplačilo vseh prejemkov. Gre torej zgolj za odredbo g. upravnika Kregarja samega.

Takoj, ko se je v Ljubljani zvedelo za to odredbo, se je podala številna deputacija igralcev s predsednikom Betettom na čelu k načelniku SLS dr. Korošču, ki je odposlal sledečo nujno brzofavko:

MINISTRSTVO PROSVETE, UMETNIŠKI
ODDELEK

Belgrad.

Ljubljanskim gledališčnim igralcem je upravnik zabranil izplačati umetniške doklade, čeprav je finančna delegacija po-

trebno vsoto izplačala. Prosim, da takoj odredite izplačilo!

Dr. Korošec.

Ugotavljamo, da v Zagrebu in Belgradu nihče ne ve za tako odredbo. Arhitekt gosp. Kregar si je dovolil samovoljen korak tik pred volitvami.

SDS seveda zlorablja to zadevo proti SLS in radikalom. Prepustimo NRS, da obračuna z g. Kregarjem, mi smo se od vsega početka zavarovali napram temu gospodu. SLS je bila in je še danes mnenja, da g. Kregar ne spada na mesto upravnika gledališča. To svoje stališče bo SLS znala uveljaviti o pravem času in na pravem mestu. Kako zelo so gg. igralke in igralci prizadeti, lahko vsakdo ve, če se pojasni, da predstavljajo umetniške doklade 20 do 60% povišanje prejemkov!

V gledališču je tako razburjenje, da sploh nihče ne more nič delati.

SLS, ki je vedno cenila naš kulturni bram Talije, bo poskrebela, da si v bodoče noben upravnik ne bo dovoljeval takih »špasov«.

Esdeesarsko nasilje nad 100 odstotnim invalidom uradno potrjeno.

Več kot 50 očitidcev je v petek zvečer videlo, kako so esdeesarji pretepli ubogega invalida, »Slov. Narod« pa to kratkotalo tajni in označuje ves zelo simptomatičen dogodek za »klerikalno laž«. Edino, kar je mogel »Slovenski Narod« v našem včerajšnjem poročilu netočnega ugotoviti, je to, da se tepeni invalid ne piše Jereb, ampak Anton Tekave, čemur tudi mi radi pritrdimo. Za ime tepenega invalida je vprašal naš poročevalec g. prof. Pavlič, ki se je trudil, da bi Tekave zopet spravil k zavesti in prof. Pavlič je odvrnil, da se invalid piše — Jereb.

Laž »Slovenskega Naroda« je, da je Tekave dobil kar na lepem epileptičen napad. Res pa je, da so esdeesarji Tekave tako brutalno pretepli, da je revež le radi tega dobil epileptičen napad, kar se v ostalem pri njem malokdaj zgodi, ter je padel v nezavest. V ostalem pa naj govori uradno policijsko zdravniško izpričevalo, ki ga priobčujemo v celoti in neizpremenjeno:

Zdravniški izvid.

Danes se mi je predstavil Tekave Anton, vojni invalid, rojen 1890 v Ljubljani, pristojen in stanujoč istotam s poškodbami, prizadejanimi mu od neznanega storilca dne 30. sept. 1927 ob 22.15.

Imenovani je srednje postave, slabo hranjen; utrip žile 72 krat v minuti. Na očeh strabismus. Na levi nogi in sicer približno 20 cm nad gležnjem tri rane, ena spredaj, dve na notranji strani v velikosti približno poldinarskega novca. Koža, kjer so te rane, je v širšem okroglu modro-rdeče pobarvana, kar kaže na procese, ki so se tu odigravali.

Poškodbe so lahkega značaja, povzročene s topim orodjem in se bodo zazdravile predvidoma v 10 (desetih) dneh brez posledic.

Ljubljana, 1. oktobra 1927.

Zdravnik policijske direkcije v Ljubljani.
(Uradni pečat.) Dr. Polenšek.

Evo, kdo je lagal, mi ali pa »Slovenski Narod«. Tekave se je včeraj sam oglašil v našem uredništvu ter potrdil v celoti naše poročilo, z izjemo seveda, da se ne piše Jereb. Prosil nas je, naj ovržemo v njegovem imenu »Narodovo« laž, da bi on kaj izjavil. Odločno je zanikal, da bi se zahvalil prof. Pavliču z besedami »Prokleti demokrati!« Tekave nam je izjavil, da je bil takoj po izidu včerajšnje številke »Slovenskega Naroda« v uredništvu tega lista, tam protestiral proti činičnemu zasmeševanju v »Narodovem« članku ter energično zahteval, naj »Narod« prekliče vse žalitve njegove osebe. Izročil nam je izdano zdravniško izpričevalo, na podlagi katerega bo vložil na državnem pravdništvu ovadbo. V ostalem pa je zatrjeval, da bo klical na odgovor tudi »Slovenski Narod«, kateremu menda še ni dovoljeno, da bi brezobzirno zasramoval uboge invalide, kakor je bilo to včeraj.

Volivci - SDS se še norca dela!

Dr. Puc je dal nabiti po ljubljanskih ulicah plakate. Nad starodavnim magistratom visi številka tri. Smisel je zadel vsak Ljubljančan, namreč: Gospodarstvo SDS na magistratu je bilo in bo — »Držite« — In taki listi naj zaupa pameten gospodar svoj glas?

Socijalisti zoper splošno stanovanjsko akcijo.

Maribor, 1. oktobra 1927.

Za sinoči v petek zvečer je sklicalo društvo stanovanjskih najemnikov svoj shod, na katerem bi se naj obravnavalo stanovanjsko vprašanje, posebno glede podaljšanja zaščite stanovanjskih najemnikov. Shod je bil mišljen popolnoma kot nestrankski, res vseplošen. Ker so v Mariboru ravno socialisti znani, da to vprašanje izričajajo le za politično hujskanje, je odbor društva stanovanjskih najemnikov pri zadnji seji sklenil, da se socialističnih hujskarij na shodu ne bo topuškalo. Socialisti so za ta sklep izvedeli, poslabno še, ker imajo v enem izmed glavnih funkcionarjev odbora svojega zaupnika.

Na shod se je zbralo veliko število stanovanjskih najemnikov, pristašev vseh strank. Shodu je predsedoval predsednik g. Perhavec. Dokler niso na shod dospeli socialisti bivši orjunaši, je zborovanje mirno potekalo, tudi navzoči socialisti so govornika mirno poslušali. Pri vseh je bilo videti, da jim je stanovanjsko vprašanje resna socialna zadeva. Govorili so gg. Perhavec, Mohorko, Pečovnik in drugi.

Istočasno so imeli socialisti na Ruški vstii svoj shod. Ker pa ta shod ni tako uspešen, so želeli in se mnogi socialisti bolj brignje za stanovanjsko rešitev stanovanjskega vprašanja, kot pa z teorijo socialistični Topaloviča, so socialisti sklenili, da bodo shod stanovanjskih najemnikov hitro — rdeče pobarvali. In res jih je kakih 800 odšlo pod vodstvom Arčalja korporativno na shod stanovanjskih najemnikov. Tu so se njihovi voditelji kar vrnili med predsedstvo. Kmalu smo videli Grčarja in Petejana ter druge. Socialistični orjunaši pa so se razkropili med ostalo bčinstvo ter ga s kričanjem terorizirali.

Do viška pa je prišla napetost vsega zborovanja, ko je za socialističnimi govorniki nastopil kot govornik poslanec SLS g. prof. Vesenjak, ki je v svojem temeljitom odgovoru zavrnil socialistično demagoško v zadevi stanovanjske akcije. Proti g. poslancu so seveda nastopili socialistični orjunaši, zagnali huronsko vpitje, katerega pa se g. poslanec Vesenjak ni ustrašil. Enako se je smejal grožnjam, ki so padale iz vrst razjarjenih socialistov, kako se upa zastopnik SLS oglašati na tem shodu, katerega so oni hoteli napraviti za svoj političen shod. Gosp. poslanec Vesenjak je poudarjal, da je SLS bila tista, ki je stanovanjsko vprašanje reševala z dejanji in ne le z besedami. Sedanjí minister socialne politike g. dr. Gosar je bil tisti, ki je pritisnil na banke, da so zidale. Zakaj je v Mariboru zidala samo Zadržno-gospodarska banka, druge pa so kupovale le stare hiše ter s tem povečale stanovanjsko bedo, bo znal povedati takratni socialistični župan Grčar. Enako je poudaril, da naj stanovanjski najemniki zaupajo, da bo minister Gosar rešil to vprašanje govo tako, da stanovanjskim najemnikom ne bo treba iskati pomoči, posebno še ne tam, kjer je itak ne dobe, to je pri socialistih. In socialistom bo v bodoče onemogočeno — to vprašanje, ki je splošno socialne važnosti, napravljati za politično krmo svojih pristašev in onih, ki ne poznajo razmer.

Shod je burno potekal, in ga je predsednik tudi v splošnem nemiru zaključil. Stanovanjski najemniki so bili ozlovoljeni na predsedstvo, ki ni znalo ohraniti shoda nevtralnega ter pripustilo, da je shod izgledal kot socialističen. Stanovanjski najemniki vedo, da bodo ravno s tem, če se deklarirajo kot socialisti, še preje zadeli na »por pri hišnih posestnikih ter le otežkočili končno rešitev tega vprašanja, končno bodo imeli le enega, in to najslabšega zagovornika — socialisti. Stanovanjsko vprašanje bo rešeno z dejanji in ne bo v nesla le politika SLS, ki ima ravno v tem resoru svojega ministra.

Volitve so od 8 zjutraj do 5 popoldne.

Volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo.

Kakor je »Slovenec« že poročal, bodo v nedeljo 30. oktobra 1927 volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo (TOI). Gospodarski krogi so pričakovali, da pride do kompromisa med vsemi skupinami trgovcev, obrtnikov in industrijcev, tako da bi se zbornica odtegnila težkemu boju. Somišljeniki SLS so hoteli veliko žrtvovati, da pride do kompromisa, toda ni šlo. Intransigentnost krogov, ki se odvisni od demokratske klišeje, je razbila že skoro dosežen kompromis in izsilila boj. Boj v trgovskem in obrtnem odseku se bo torej vršil proti gospodi »Slavenske banke« in vršil tako, da ti ljudje enkrat za vselej na Slovenskem dogospodarijo. Somišljeniki SLS morajo storiti svojo dolžnost v polni meri. Zaenkrat prosimo, da upoštevajo vsi sledeče:

KDO IMA VOLIVNO PRAVICO?

Člen 5 določa:

- Aktivno volivno pravico imajo:
1. osebe, ki vrše v zborničnem okrožju samostojno trgovinski, obrtni in industrijski obrat ali bančno ali rudniško podjetje,
2. družbeniki javnih trgovskih družb, javni družbeniki komanditnih družb s pravico, podpisovati firmo;
3. člani upravnega odbora delniških družb s pravico podpisovanja;
4. sodno protokolirani poslovodje družb z omejeno zavezo;
5. oni člani upravnega odbora pridobitnih in gospodarskih združenj, kreditnih združenj in hranilnic, ki imajo pravico, zastopati zadrugo, ter so registrirani pri sodišču;
6. člani upravnega odbora rudniških družb s pravico podpisovanja;
7. upravniki državnih, oblastnih in občinskih podjetij;
8. direktorji trgovinskih, bančnih ali industrijskih podjetij, ki so upravičeni, pravnoveljavno podpisovati za podjetje bodisi sami, bodisi skupno s kom drugim;
9. upravniki zavodov in podružnic teh podjetij, ki so upravičeni, pravnoveljavno zavezovati podjetje.

Za podjetja, ki so v zakupu, pripada volivna pravica zakupniku. Za maloletnike in za osebe, ki vodijo obrt, ki pa so pod skrbstvom ali kuratelo, izvršujejo volivno pravico njih poslovodje. Za zapuščinske mase, ki imajo obrt, izvršujejo volivno pravico upravitelji.

Poleg navedenih pogojev je treba za aktivno volivno pravico, da izpolnjuje dotična oseba še te-le pogoje:

1. uživati mora v popolni meri vse državljanske pravice;
2. biti mora državljan kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev;
3. vršiti mora gospodarsko funkcijo, na katere podstavi ima volivno pravico, zdržema najmanj leto dni do dne, ko se razgrnejo volivni imeniki;
4. stalno mora stanovati v zborničnem okrožju;
5. podjetje, od katerega je zavisna njena volivna pravica, mora dejanski obratovati in mora biti po zakonu upravičeno za obrat, ki ga opravlja.

Aktivno volivno pravico imajo tudi ženske, če izpolnjujejo gorenje pogoje.

ODSEKI.

Zbornica TOI obseja iz treh odsekov: trgovinski, obrtni in industrijski.

Opozorjamo posebej, da volijo v trgovinskem odseku člani načelstev vseh kreditnih združenj in denarnih zavodov.

Kategorij v posameznih odsekih ni več. Vsi, ki so vpisani v volivni imenik za trgovino, obrt ali industrijo, imajo enako volivno pravico. Vsak volivec ima le en glas.

KAKO SE VOLI?

V vsakem odseku se voli 16 članov in 16 namestnikov. Kandidatne liste se postavljajo za vsak odsek posebej ter se smejo vlagati le na uradnih obrazcih.

Voli se tako, da volivec odda izpolnjeno glasovnico v zaprtem ovoju z izkaznico vred na dan volitve osebno volivnemu odboru, ali pa tako, da volivec pošlje izkaznico in zaprto glasovnico priporočeno po pošti volivnemu odboru v dopisnem zavetku najkasneje do dne 30. oktobra 1927 do 16. Za glasovanje se smejo porabiti samo uradne glasovnice, ovoji in zavetki, sicer glas ne velja. Glas tudi ne velja, če pošiljatelj ni priložil izkaznice, ali če vsebuje več izkaznic ali več glasovnic; če je v ovoju za glasovnico več nego ena glasovnica, ne velja nobena. V ovoju za glasovnico ne sme biti razen glasovnice nič drugega. Glasovnica mora biti izpolnjena ali rokopišno ali na mehaničen način ali pa tako, da se prilepi nanjo natisnjena kandidatna lista. Glasovati se sme samo za potrjeno kandidatno listo. Glasovnica, na kateri je prilepljen več kandidatnih list, ali na kateri je zapisano še kaj drugega ali na kateri se imena ne ujemajo popolnoma z eno izmed potrjenih kandidatnih list, je neveljavna.

REKLAMIRAJTE!

Kje so volivni imeniki? Volivni imeniki so razporejeni pri vsakem občinskem uradu po vsej Sloveniji. Vsak sme med uradnimi urami občinskega urada imenike pogledati in prepisati.

Čas za reklamacije je še do 8. oktobra. Reklamacije morajo biti vložene pisмено. Oddane morajo biti na pošto najkasneje dne 8. oktobra opremljene z uradnimi listinami, ki služijo za dokaz, da so njih navedbe resnične.

Reklamira lahko vsak, ki je vpisan v volivni imenik. Kdor ni vpisan, torej ne more sebe reklamirati sam, ampak ga mora drugi, ki je vpisan.

Listine, ki jih je priložiti so: obrtni list ali pa potrdilo srezkega poglavarja ali občine, da kdo izvršuje obrt, ali trgovino.

Za člane združenj je treba potrdilo deželnega ali okrožnega sodišča, da so vpisani v register že eno leto.

Izreklamirajte nasprotnike! Kdor ni naš in ne spada v imenik, mora ven. Če je umrl, priložite potrdilo župnega urada. Če ne izvršuje več obrti, priložite potrdilo okrajnega poglavarja ali občine.

NA KAJ PAZITE POSEBNO!

Mnogo članov naših kreditnih združenj ima volivno pravico. Glejte, da vsakega, ki bi manjkal, gotovo brž ureklamirate.

Vse oblasti morajo izdati vsa potrdila v treh dneh.

Vsa potrdila in vse zahteve za potrdila so prosta vseh taks.

Reklamacije je poslati vse na naslov: »Volivni odbor zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.« Ta pisma so po členu 22. prosta poštnine, če imajo pripombo: »volivni stvari zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.«

Za vsakega volivca mora biti reklamacija posebej napisana, če se jih tudi več pošlje v eni kuverti.

Kdor ima volivno pravico na podstavi več pravnih naslovov v več odsekih, sme glasovati le v enem odseku. Tak volivec mora izjaviti tudi do 8. oktobra, v katerem odseku hoče voliti. Če te izjave ne poda, ostane v odseku, kamor je uvrščen sedaj po volivnem imeniku.

Reklamacija bi se torej glasila nekako takole:

Volivni odbor zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani!

Podpisani vlagam zahtevo, da se vpiše v volivni imenik v trgovinski (obrotni) odsek za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo g. (navesti točen naslov, poklic, davčno in krajevno občino).

Prilagam za ta vpis potrdilo srezkega poglavarja (občine, trgovskega sodišča itd.). Datum.

Točen naslov onega volivca, ki drugega reklamira.

Slično se napravi vloga za izreklamiranje. Na delo!

Samo teden dni je še za reklamiranje. Hitite, da bodo imeniki takoj v redu.

Vse, kar bo treba po 8. oktobru, prinese-mo pravočasno.

Člen 8 pa določa še posebej:

Ne voliti ne izvoljeni biti ne morejo oni, ki so po občinskih volivnih zakonih izključeni

Resolucije predsednikov oblastnih odborov.

Be'grad, 1. oktobra. (Izv.) Tridnevna konferenca predsednikov oblastnih odborov se je včeraj končala s tem, da so sprejeli resolucije, v katerih izražajo svoje želje in zahteve glede ureditve samouprav v okviru sedanjih zakonov. Pri tej priliki je treba naglasiti, da je bil to prvi sestanek od ljudstva pooblaščenih zastopnikov posameznih oblasti in da so ozirali na to, da bi mogli rati do tistih sklepov, ki jih morajo biti pričakovali marsikdo, ki ne pozna kompliciranega državnega ustroja. Brezdvorna je zednjenost finančni minister Marković, kakor tudi njegov zastopnik, načelnik Tosić, pokazal voljo in željo, da gre oblastim čim bolj na roko in da se jim da možnost za čim širše delovanje. V naslednjem prinašamo resolucije, ki so bile sprejete:

Delegati posameznih oblasti so dali svoje izjave. Konferenca predvsem ugotavlja, da je bilo dosedanje delo samouprav, razen po začetnih težkočah, otežkočeno tudi po sledečih dveh okoliščinah:

1. Mnogo državnih organov, posebej pa organov notranjega ministrstva, ne sara, da ni podpiralo stremljenja in organizacije oblastnih skupščin, marveč so jih onemogočevali in jim celo s kršitvijo zakona o samoupravah delali razne velike težave.

2. Razni sklepi in ukrepi državnih oblasti so se nasproti posameznim oblastem izvajali neenako.

Glede na to sklene konferenca:

1. Da je občutno potrebno, da se razmejitev kompetenc državne oblasti in samouprav čimprej in popolneje izvede. Pri tem se naglašja, da so oblastne skupščine pripravljene prevzeti čimprej vse posle, ki jim pripadajo po zakonu o samoupravah in so celo pripravljene prevzeti tudi razširjenje teh poslov v smislu tega zakona, seveda pod pogoji, da

GRŠKA NOTA V SOFIJI.

v Sofiji, 1. oktobra. (Izv.) Grški poslanik v Sofiji je dobil nalog, da v zvezi z aretacijami bolgarskih komitašev v Solunu opozori bolgarsko vlado na posledice, ki bi jih taki dogodki utegnili imeti za dobre odnose obeh držav.

v Atene, 1. oktobra. (Izv.) Kakor se je pokazalo pri zaslišanju, so bolgarski komitaši hoteli pognati v zrak tudi obe največji gledališči v Solunu ter angleško križarko, ki je nedavno priplula v Solun. Poroča se, da so vojaške oblasti prejele informacije, da so itali-

Najbolj prikladno in preprosto je če vzamete

Aspirin
o obliki tablet

Teža vsake tablete je natančno določena (0,5 gr.) Lahko in snažno se vzamejo seboj in zavijejo. Vrže se jo v kovček vode, kjer hitro razpade. Am-pak samo pristne Aspirin-tablete o originalnem zavoju »Boyer« morajo biti!

od aktivne in pasivne volivne pravice v občinskih zastopih, kolikor ni določeno s to uredbo drugače.

L. Šavelj C. M.:

Blaženi Gebre Mihael.

Abesinski mučenec in duhovnik mis. družbe. (Ob priliki slovesne tridnevne v čast temu novemu blažencu v cerkvi Srca Jezusovega.)

Izmed vseh misijonskih del svete cerkve je najtežavnejše in najnevarnejše pridobivanje verskih ločin; heretikov in razkolnikov. Poganstvo je prevelika zabloda, da bi moglo trajno zadovoljiti človeškega duha. Zato se pogani primeroma hitro oklenejo resnice, ko jim ta razsvetli duha in objame srce.

Tudi nasladnež v uživanju ne dobi tega kar išče: srčne sreče. Zato se marsikateri teh v trenutku višjega spoznanja in milosti ali ko se mu v srcu porodi naraven stud nad svojim življenjem, spreobrne še precej lahko.

Veliko težje je privedi k resnici recimo budiste radi njih prilično visoko razvite askeze; še težje je Mohamedove privrženke, ker tvorijo njih verstvo, čeprav je v bistvu le konglomerat judovstva, poganstva in krščanstva. Še precej zaokroženo celoto, ki more srca nekulturnih, nizko stoječih narodov kolikor toliko zadovoljiti.

Naitežje pa je misijonsko delo pri krivo-vercih in razkolnikih. Ti se mnogokrat z naravnost neverjetno upornostjo in fanatizmom ustavljajo resnici. So pač v posesti velikega dela krščanskih resnic, tako da tisto, v čemer se ločijo od katoliške vere, ne vzbuja v njih

tolike potrebe po spoznanju polne resnice kakor pri poganih, ki so včasih kar žejni resnice in spoznanja. Pa tudi samoljubje jim brani, da bi priznali svojo zmotu. Misijonar, ki hoče tudi te izgubljene ovce privedi nazaj k dobremu pastirju, mora biti zato oborožen z jekleno vztrajnostjo, dobrohotnostjo in potrpežljivostjo. Zlasti pa mora biti dober psiholog ter kot tak upoštevati, da heretika, ki se vrne k polni resnici katoliške vere, stane ta njegov korak naravnost nadčloveške heroizma. Oprostiti se mora namreč nebroj predsodkov proti materi sveti cerkvi, ki so mu bili z mladega vcepljeni v srce. V ta namen mora temeljito preučavati katoliške resnice in porušiti v sebi sistem, na katerem je dolga leta slonelo vse njegovo življenje. Na teh razvalinah mu je potem zgraditi novo stavbo, ki ima za temelj ponižno priznanje, da se je motil. Jasnno je, da je treba za vse to izredno močne duše, posebno če mu ta zadnji odločilni korak ogroža ali celo popolnoma vzame eksistenco ter ga izpostavi šikanam in ljute-mu preganjanju njegovih bivših bratov.

Ze veliki sv. Avguštin je priznal heretikom svoje dobe: »... da so z vami, to je s heretiki, nepopustljivi le tisti, ki ne poznajo težav, ki jih mora premagati, kdor resnice žele išče.« ... da so strogi le tisti, ki ne vedo, koliko duševnega napora in vzdihovanja stane iskatelja resnice neredko spoznanje že najmanjšega koščka božje resnice.

Po vsem tem nas ne sme presenetiti dejstvo, da sv. cerkev na tem misijonskem polju

ne more pokazati toliko odličnih uspehov, kot drugod, in da pozna zgodovina primeroma le malo svetnikov iz vrst krivovercev. A brez njih sv. cerkev tudi ni in eden največjih herojev na tem polju in najiskrenejših iskateljev čiste božje resnice iz nove dobe je abba Gebre Mihael, sin Abesinije.

Rodil se je l. 1791. v Dibo, malem predmestju mesta Mertulé - Marijam, nedaleč od izvira Modrega Nila. Svoje študije je z izvrstnim uspehom dokončal v samostanu Mertule-Mariam, zadobil naslov deftera, t. j. doktorja, in vstopil v isti samostan, da bi se še bolj izobrazil v bogoslovnih vedah in zadobil popolnejše spoznanje krščanske populnosti.

Na žalost mu pa leno, okostenelo shizmatično meništvu tega ni moglo nuditi. Potoval je sicer po ondotnem običaju od samostana do samostana, prepotoval skoro vse znamenitejšje stolice vede in znanosti, imel kontroverze z najslavnejšimi shizmatičnimi bogoznanci in menihi, a do verske jasnosti in srčnega miru ni mogel priti.

Abesinija je bila že od nekdaj pozorišče ljutih verskih kontroverz med posameznimi meniškiimi šolami. Vsa borba se je takrat sukala okoli vprašanja: jeli sta bili v Kristusu dve naravi: božja in človeška, ali pa je človeška narava izginila v božji naravi (monofizitizem). Verske kontroverze o teh vprašanjih so bile med njimi na dnevnem redu in tako strastne, kakor mnogokje politični škafarski in strankarski boji. Svoj razlog so imeli ti boji v zgodovini njih herezije. Ker so imeli za

janski fašisti plačali grškim fašistom 10 milijonov drahem, da sodelujejo s pangalisti. Ta vest doslej še ni potrjena.

Izšlo je

in se dobiva

v Prodajalni KTD H. Ničmanovi:

Dr. Mihael Opeka

VEČNA KNJIGA

Deset govorov o Sv. Pismu.

Cena 16 Din. po pošti 1'50 Din več.

veljavnega le tistega škofa, ki so ga jim poslali aleksandrijski patriarhi, so jih ti in njih odposlanci kmalu siloma potegnili v herezijo monofizitizma. Sicer so se mnoge šole ohranile v bistvu pravoverne, a formalno so tudi one priznale shizmatičnega škofa. Druge pa so se tudi glede verskega nauka dale od svojih škofov zavesti v zmoto in herezijo. Odtod njih verska needinost kljub edinstvi v odporu proti katoliški cerkvi. V tem dušnem ozračju je zrastle tudi Gebre Mihael. A ta mož učenjak je z obširnim znanjem vredno iskrenostjo in njemu lastno energijo iskal resnice. Zato je tudi našel kljub privzgojenim predsodkom in silnemu nasprotovanju rojakov.

Baš ko namerava potovati na svete kraje v Palestino, se v Adui ob obrežju Rdečega morja seznani s pobožnim in učenim katoliškim duhovnikom iz misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega, Justinom De Jakobom. V njegovem spremstvu potuje v Kairo, v Rim in Jeruzalem. Veličastna lepota večnega mesta ga očara. Ganljiv sprejem sv. očeta, stvarni, jasni in mirni odgovori De Jakobisa na vsa verska vprašanja, posebno pa njegove izredne čednosti, mu razprše oblake predsodkov proti katoliški cerkvi. Ni še bil katoličan, a iskreno iskanje resnice ga je katoliški cerkvi vedno bolj približalo. Da še ni storil odločilnega koraka, tega je bil kriv skrit oportunizem, ki ga opazujemo v sličnih okoliščinah tudi pri najboljših možeh. Zadrževalo ga je pa tudi snovanje načrta, zediniti vse svoje rojake v versko naziranje, ki je bilo ka-

Dnevne novice

★ Poslancem SLS. Seja kluba poslancev SLS je v torek, 4. oktobra, ob 4. uri popoldne v Belgradu.

★ Somišljenikom in zaupnikom SLS. Nujno prosimo, da takoj izvršite vse reklamacije za vpis in izbris za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Skličite krajevne odbore in uredite takoj vse potrebno. Zahtevamo, da noben kraj ničesar ne zamudi. Stvar je nujna, ker je reklamacijska doba le še do 8. oktobra. Vse reklamacije morajo biti ta dan na pošti. Vse potrebno najdete v današnjem »Slovenecu«. — Tajništvo SLS.

★ Posvečenje prekrasne cerkve sv. Frančiška v Šiški, neminljivega umotvora našega arhitekta Plečnika, bo v torek dne 4. oktobra ob 8. uri zjutraj. Slovesna procesija z relikvijami se vrši že v ponedeljek zvečer iz stare cerkve v Šiški. Informativen opis o novi cerkveni umetnosti objavimo v torek.

★ Umeščen je bil dne 30. septembra t. l. na župnijo Prežganje ondodni župni upravitelj g. Jože Štupica.

★ Imenovan je za proesorja in predstojnika klinike za kožne in spolne bolezni na vseučilišču v Zagrebu g. dr. Fr. Kogoj.

★ Konkurence za projekte novih zgradb. Prejeli smo in objavljamo: V 219. številki Vašega uglednega lista je bila objavljena daljša notica o konkurencah za projekte novih zgradb, v kateri anonimni pisec kritizira postopanje razsodišč za oceno načrtov, češ, da igrajo pri ocenah vloge razni osebni interesi in da tako dobijo nagrade projekti, ki so brez cene. V tej notici sta navedena dva primera, in sicer nekega uradnega poslopja in neke šole na Dolenjskem, in ni dvoma, da se tu namigava na zadnji dve javni konkurenci, to je za uradno poslopje v Trebnjem in za šolo v Novem mestu. Ker sem pri prvi konkurenci prejel prvo, pri drugi pa drugo nagrado in ker je v notici izrecno imenovana neka mala tehnična pisarna, je jasno, da je napad namenjen proti moji osebi. Podtika se pristanost članom razsodišč, katerim prepuščam daljnjo besedo, v kolikor bodo to smatrali sploh za potrebno. Glede moje osebe pa sem primoran ugotoviti, da so mi bile v zadnjih letih v osmih slučajih in v mnogo težjih konkurencah priznane nagrade in nakupi od različno sestavljenih razsodišč. V tej zavesti pozivam pisca, da s polnim imeom nastopi s svojimi trditvami, da morem za v članku navedena pavalna sumničenja iskati zadoščenja. — Arhitekt Ivan Zupan.

★ Vozni red »Ekspres«, zimski izdaja, veljaven od 1. oktobra t. l. v običajni, splošno priljubljeni obliki je izšel. Z ozirom na precejšnje spremembe voznega reda v Sloveniji in ostali Jugoslaviji ter z ozirom na popolnoma novi vozni red Jadranske plovidbe, Avstrije in Italije, bo gotovo vsakdo, ki količkaj potuje, takoj segel po letni novi izdaji. Cena običajna 10 Din za izvod. Dobiva se po vseh knjigarnah in na vseh postajah pri potniških blagajnah. Za vse naknadno izvršene spremembe bo administracija izdajala tekture, katero dobi vsak kupec Ekspresa brezplačno. Naročila sprejema Administracija voznega reda, Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Knjižarne običajni popust.

★ Trgovski potniki v ljubljanski oblasti, ste li že člani trgovskega dobrodelnega društva »Pomoč« v Ljubljani, Beethovnova 10? V Vašem interesu je, da se čimprej prijavite.

★ Organizacija Slovencev v Belgradu. Slovenski delavci, delavke in uradniki v Belgradu smo si 24. sept. t. l. ustanovili svoje kulturno in prosvetno društvo »Cankar« z namenom, da upostavimo med tukajšnjim slovenskim delavskim življenjem zvezo in da razvijemo družabno življenje. Pod okriljem tega društva bomo prirejali društvene sestanke, predavanja, družabne večere, koncerte in zabave; gojili bomo petje, glasbo in dramatiko, ustanovili svojo čitalnico in knjižnico. Na slovensko javnost v ožji domovini se obračamo s prošnjo za stare in nove knjige, da si uredimo knjižnico. Društvo je v razvoju in potrebuje vsestranske podpore. Društvo »Cankar« hoče biti dostojen reprezentant slovenskega življenja v naši jugoslovanski prestolici. Naj nam rojaki v domovini v to nudijo svojo pomoč! — Kulturno in prosvetno društvo slovenskih delavcev »Cankar« v Belgradu, Makenzijevega ulica 7.

Tvrdka L. Ž. Konjović, Beograd

izjavlja tem potom, da je bil oglas sreč drž. razredne loterije izšel v »Slovenecu« dne 29. sept. in 1. okt. t. l. brez njene vednosti ter je vsebina istega popolnoma izmišljena in neresnična. Resnica je marveč, da so vsi moji klienti bili točno postreženi s srečkami za 4. razred državne loterije.

★ Angleška eskadra v Splitu. Oddelek angleške sredozemske flote, katere je prispela v Split 29. t. m., bo ostala tam deset dni. Dne 30. t. m. je poveljnik angleškega oddelka, kapitan Honey, službeno posetil s svojim adjutantom naše civilne in vojaške oblasti. Zastopniki naših oblasti so mu vrnili poset na zapovedniški ladji ob 12. uri. Za časa bivanja angleške mornarice v Splitu se bodo priredila razna tekmovanja. Danes popoldne bo igrala reprezentanca angleškega brodogojstva nogometno tekmo s splitskim Hajdukom, zjutraj pa se bo odigrala water-polo tekma med angleškim moštvom in Jadrantom.

★ Volitve v dalmatinsko delavsko zbornico. Volitve v dalmatinsko delavsko zbornico, ki zaseda v Splitu, so določene na 20. t. m. Uprava delavske zbornice dela na to, da pride do skupne liste vseh delavcev v Dalmaciji.

★ Gradnja največjega hotela na Jadranu. Neki konzorcij, kateremu pripadajo tudi člani »Dubrovačke paroplovidbe« in nekoliko drugih uglednejših osebnosti iz gospodarskih krogov, je kupil vilo »Argentino« v Dubrovniku z obširnimi zemljiščem ter bo tam zgradil velik hotel »Esplanade« s 350 sobami. To bo največji in najlepši hotel na tej strani Jadrana.

★ Veliki župan mariborske oblasti g. dr. Fr. Schaubach nastopi z današnjim dnem 14-dnevni dopust.

★ Dvoje imenovanj. Mariborski oblastni odbor je imenoval k oblastnemu računovodstvu g. Ludvika Stancerja, doslej železniškega uradnika in Rudolfa Janežiča, doslej poštnega uradnika.

★ Oddaja dela. Oblastni odbor v Mariboru je poveril trasiranje cestne zveze Dobje-Št. Jurij g. inženjerju Jožetu Lahu.

★ 30. oktobra tekočega leta se vrši žrebanje efektne loterije društva Inv. dom v Trbovljah. Kdor še nima srečk, naj jih nemudoma naroči. Se je par tisoč srečk na razpolago, pri tem, ko je 200 krasnih dobrihkov na razpolago.

★ Dunajski vremenska napoved za 2. oktober: Večinoma jasno, na vzhodnem robu Alp morda še oblačno, nekoliko topleje.

★ Glavni odbor za obdelovanje barja v Ljubljani je zaprosil z vlogo z dne 14. septembra 1927, št. 280-27 za kolonizacijo jezua na Kozarjih po § 74 vodnopravnega zakona kranjskega. Razpisuje se radi tega na četrtek, dne 6. oktobra 1927 kolonizacijska obravnava in ogled s sestankom komisije na imenovanem jezui ob pol 9. uri zjutraj. Interesenti se vabijo k obravnavi s pristavkom, da morejo svoje ugovore proti tehničnim nedostatom jezui prijavljati ustno ali pisмено pri mestnem magistratu v Ljubljani, županstvu Dobrovi ali Viču od dneva obravnave, najkasneje pa do zaključka obravnave vodji komisije.

★ Izpremembe v poštinih zvezah. Z 21. julijem t. l. se je opustila poština zveza Sv. Jakob v Slov. goricah. — Pšenica, z 31. avgustom pa poština zveza Sv. Jurij v Slov. goricah. — Sv. Lenart v Slov. goricah. Namesto teh dveh obstaja sedaj poština zveza Sv. Jurij v Slov. goricah — Maribor 2 in še pošta prevaža z avtomobilom po tehle prometnih časih: Odhod iz Sv. Jurija ob 6.30, iz Sv. Jakoba ob 7.00, iz Maribora ob 8.00; prihod v Maribor 2 ob 13.00, v Sv. Jakob ob 14.00, v Sv. Jurij ob 14.30.

★ Zvišanje dovoljenega zneska pri poštinih in brzojavnih nakaznicah, odkupnih nakaznicah in poštinih nalogih. Poštno ministrstvo naznanja, da smejo pošte sprejemati od 1. oktobra t. l. poštne in brzojavne nakaznice do najvišjega zneska 5000 Din (pet tisoč), potem pisemske pošiljke z odkupnino do največ 5000 Din in poštne naloge, do najvišjega zneska 5000 dinarjev. Za poštne in brzojavne nakaznice, za odkupne nakaznice vseh vrst (za priporočene pošiljke, vrednostna pisma in pakete) in za nakaznice izterjanih naloženih zneskov se plačujejo nakaznične pristojbine po teje lestvici: od 1000 do 2000 Din 6 Din; od 2000 do 3000 Din 7 Din; od 3000 do 4000 Din 8 Din; od 4000 do 5000 Din 10 Din. Pristojbina do 1000 Din in vse ostale pristojbine ostanejo neizpremenjene.

★ Pred enim letom je prevzela tvrdka Ant. Rud. Legat & Co. v Mariboru, generalno zastopstvo švedskega pisalnega stroja »Haldac« za vso Jugoslavijo. Vsekakor ni bila lahka naloga vpeljati to za Jugoslavijo novo znamko, pa že takrat so pisali časopisi, da bo pisalni stroj »Haldac« nastopil pot zmag, kakor nekdanji švedski kralj Gustav Adolf. To prerokovanje se je tudi izpolnilo! »Haldac« ne spada danes več med nepoznane znamke, ker jih je pri nas že okrog sto v uporabi. Ta lep uspeh je pripisovati marljavemu delovanju tvrdke Ant. Legat & Co. Zastopstvu in tudi tovarni je k temu lepemu uspehu le čestitati in izrekamo nado, da bi bil »Haldac« prihodnje leto naklonjen še večji uspeh in da bi bil pisalni stroj »Haldac« kmalu vodilna znamka. Razkazovanje brezplačno in brezobvezno, Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.

★ V Galspachu pri Grieskirchnu dobe slovenski gostje od danes dalje »Slovenca« tudi v restavraciji Wurm. Somišljeniki, zahtevajte ga!

★ Za slabotno deco in odrasle priporočila emulzijo iz sveže dospellega ribjega olja najboljšo znamke lekarnarja Mr. Bahovec, Ljubljana (Kongresni trg).

★ Pri astmi in boleznih srea, bolečinah v prsih, pljučnih boleznih, škrofulozijah in rahitizmu, povečanju ščitnice žleze, tvorbi golše je izborna pomožna sredstva odvajanje na črevo, kar se doseže z uporabo naravnega »Franz-Josef-grenčice«. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da so »Franz-Josef« vodo zginita zaprtja, ki se pokažejo v začetku bolezni, ne da bi se bila pojavila diareja. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

★ Napredek v slovenski industriji. V sled vedno večjega povpraševanja in zahtov po domačih testeninah »Pekatec« si je nabavila omenjena tovarna najmodernejši stroje kot sušilnice, mesilnice, gnetilnice za testo in velik stiskalni stroj, vsi najmodernejši tipovi. Stroji, kateri so najdovršenejši konstrukcije in edini te vrste v Jugoslaviji, so pričeli v teh dneh obratovati in izdelujejo dnevno do 3.000 kg testenin najrazličnejših vrst. S temi stroji bo omogočeno tovarni »PEKATEC« izdelavljati odlej svoje izdelke do vsika kakovosti in zadovoljiti svoje odjemalce vsestransko z najfinišnimi proizvodi. Navedena dejstva z veseljem pozdravljamo in priporočamo pri nakupu testenin to vilo narodno in domače podjetje vsem gg. trgovcem in gospodinjicam.

★ Lov obštine Rovte bo oddajal v zakup na javni dražbi pri sreskem poglavarju v Logatcu v ponedeljek, dne 10. oktobra 1927, ob 8. uri za dobo od 1. novembra 1927. do 1. aprila 1932. Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem glavarju v Logatcu med običajnimi urami. Obština obsega 4190 ha zemlje; polovica je pašnikov in gozda, koder se skriva obilo divjačine.

★ OBLACILNA TVRDKA J. MACKEJ Ljubljana, Aleksandrova 12 so najboljša in najcenejša.

★ Za Gabronov spomenik so nadalje darovali: Meško Ksaver, Sele, 10 Din, Haderlap Mara, Dragograd 20 Din; Albert Rutar, Celje 50, Franc Treiber, Smiklavž pri Slov. gradu 20, Pavel Gril, Šostanj 20 Din; Marko Kogelnik, Vuzenica 20 Din. Vsem darovalcem najiskrenejša zahvala! Ponovno naprošamo vse koroške rodljube in tudi ostale prijatelje župnika Gabrona, da se v polnem številu odzovejo našemu pozivu ter pošljejo svoje prispevke, tako da bo spomenik že ob Vseh svetih gotov. — Odbor »Slovenske Straže«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5

Volitev traja v nedeljo samo do 5 popoldne

Zatorej: vsi na volišče pred 5. uro!

Ljubljana

○ Somišljeniki! Vsak, kdor je že volil, naj se gotovo zgasi v volivni pisarni. S tem olajša delo. Opozorite pisarno na volivce, ki jih je še treba dobiti. Volite brž dopoldne.

○ »Horendni honorar«. Z ozirom na izjavo dr. Hinka Puca v snočnem »Narodu« — odgovor dr. Korošca prinašamo na prvi strani — ugotavljamo, da »Slovenec« ni pisal »horendni honorar« od preko 400.000 dinarjev, ampak »horendni ekspenzar« od preko 400.000 dinarjev, o čemer se lahko vsakdo prepriča v večeršnjem »Slovenecu« na prvi strani, tretji stolpec, 13 vrsta.

○ Zopet trgajo lepake. Naši lepaki so zopet zbudili nekatere strankarske fanatike. Do čim so lepaki SDS ostali povsod nedotaknjeni, so lepaki SLS na mnogih mestih že potrpani. Najvidnejši dokaz esdeerskega fanatizma in nesramnosti je iztrgani naš lepak na frančiškanskem mostu. Toda kljub temu esdeersarji ne bodo mogli preprečiti, da ne bi zavedni volivci vedeli, da je skrinjica dr. Gosarja — prva.

○ Poročila sta se 1. oktobra gosp. Franc Kelher, žel. uradnik, in gdč. Lenca Černe, učiteljica in voditeljica gosp. tečajev. Poroča se je vršila v jezuitski kapeli. Poročal je g. rektor p. Tome. Priči sta bila gg. ministra n. r. dr. Anton Korošec in prof. Anton Sušnik.

○ Shod križanske moške kongregacije bo prihodnjo nedeljo, dne 9. oktobra, ob navadni uri.

○ Akademiki kipar Tine Kos si je zgradil ob Dunajski cesti za strojnimi tovarnami in nliavnami svoj lastni kiparski atelje.

○ Občni zbor Pevske zveze se vrši v nedeljo, 9. oktobra, popoldne v Prosvetnem domu v Radovljici. Začetek je ob pol dveh popoldne. Ob pol štirih je pevski koncert radovljiškega okrožja in zatem družabni sestanek. Zbori radovljiškega okrožja naj bodo že popoldne ob pol dveh vsi v Radovljici, tudi radi skupne vaje; vsako okrožje mora poslati svojega zastopnika. Na veselo svidenje!

○ Elizabetna konferenca pri sv. Petru ima redno sejo v ponedeljek, dne 3. oktobra, ob pol šestih zvečer.

LAK Din 208— „VOJKA“

Lastna mehnična popravilnica čevljev

Vam v teku pol ure popravi vsak čevlji!

○ Razkladalni rok na žel. postajah skrajšan. Direkcija drž. žel. je nenadoma skrajšala razkladalni rok na 6 ur, in to v času jesenske sezone, ko se pričena največji promet. Gremij trgovcev v Ljubljani se je vsled tega obrnil na ravnateljstvo s prošnjo, da tega podaljša na 8 ur. O rešitvi prošnje gremija bodo zainteresirani obveščeni. — Načelnik.

○ Stavka pekovskih pomočnikov v Ljubljani še traja; pekovski pomočniki delajo le v tistih pekarnah, ki so pristale na zahtevani povišek plač ali ki so že prej dajale svojim pomočnikom take plače, kakršne sedaj zahtevajo. Drugod povsod pa delo stoji, z edino izjemo v pekarni Viljama Bizjaka, ki je dal iz Rogaske Slatine pripeljati 6 svojih pomočnikov, ki sedaj delajo v Ljubljani. Ta čin g. Bizjaka, ki je odločen pristaš SDS, je med delavstvom vzbudil splošno ogorčenje. V interesu prebivalstva pa bi bilo želeli, da bi se stavka čim prej nehala.

Damske modne plašče

za jesen in zimo v veliki izbiri srednjih kakor tudi najfinjših kvalitit s kožuhovino ali brez nudi od Din 300— do Din 900—

F. in I. Goričar, Sv. Petra cesta šte. 29. Ogledajte si razstavo v izložbi!

○ Opozorjamo na zadnje naznanilo mesarije Musar in jo obenem priporočamo.

○ Specijalist dunjske zobne klinike dr. Mirko Kambič ordinira od ponedeljka dalje Vidovdanska cesta 2—8 entepeterska cesta.

○ Javna zahvala. Ob priliki velike nesreče, katere nas je zadela v noči od 23. na 24. t. m., da nama je požar uničil celo mizarstvo delavnico, se tem potom, ker se nama ni moglo vsakemu posebej zahvaliti, najsrčneje zahvaljujemo, posebej še gasilnim društvom, katere so prihitela na pomoč iz Sp. Šiške, Zgornje Šiške in ljubljanskemu poklicnemu in prostovoljnemu gasilnemu društvu, katere so se trudila tako požrtvovalno pri gašenju, da se je ogenj omejil samo na delavnico, kakor tudi vsem domačim in sploh vsem, kateri so sodelovali pri reševanju in gašenju. Vsem in vsakemu posebej Bog plačaj! — Spodnja Šiška. — Peter in Marija Bizjak.

○ Namesto venca na grob umrli gospe Cerinovi je darovala rodbina Rancinger, Zagorje ob Savi, 250 Din Podpornemu društvu slepih. Za ta plemeniti dar se v imenu odbora kar najtopleje zahvaljuje društveni predsednik.

○ Opozorjamo na današnji oglas novotvorjenega modnega salona I. Ivančič.

○ Dame se opozarjajo na javno dražbo, ki se bo vršila v torek, dne 4. oktobra t. l., ob 2 popoldne na Aleksandrovi cesti 5 v Ljubljani, na kateri se bodo dobili poceni klobuki in razne potrebščine za modistke.

○ Radi srušenja bodo uradni prostori »Okr. katastrske uprave« v dneh od 3. do 7. t. m. za stranke zaprti.

○ Zenske in moške nogavice najfinišne in najtrpežnejše dobite po nizkih cenah pri Franc Pavlinu, Ljubljana, Gradišče 3.

○ Okradenka izsledila tatice. »Primitve tatice«, »ta me je okradla!« je vzkliknila včeraj zjutraj na ljubljanskem trgu posestnica Jerica Erbežnikova iz Spod. Kašlja. Že je prišlo detektiv in aretirati ljubko, komaj 18-letno deklico z lepo bubi-glavico. Mlada krasotica Marija F. je morala odromati na policijo. Tu je kar takoj priznala, da je 29. septembra vlomila v stanovanje Erbežnikove in odnesla za približno 1300 Din obleke ter 100 Din denarja. Marija je izdala še svoja komplica, dva mlada fanta, ki sta ji pri vlomu pomagala.

PLETENINE

damski telovniki	od Din	80—	naprej
damski puloverji	"	108—	"
moški telovniki	"	84—	"
moški puloverji	"	112—	"
otroški tel. in pul.	"	44—	"

v veliki izbiri pri D. Sterk nasl. Miloš Karničnik-u Ljubljana, Stari trg šte. 18.

○ Vlom v spalno sobo služkinje pri hišniku realke je vliomil v petek zvečer med 10. in 12. uro neznan tat in odnesel služkinji skoro vso obleko v vrednosti 3000 Din. Storilec se je splazil v sobo najbrže skozi odprto okno.

○ Aretirani tat. V Kamnikarjevi šupi v Vodmatu sta včeraj ob četrta na 6. uro zjutraj dva stražnika odkrila prenočišče in skrivališče proslulega potepuha in že dalj časa zasledovanega tatu Avgusta Šipiča. Šipič je zagrešil več tatvin, radi katerih bo moral dati odgovor. Na policiji se je kazal zelo začudenega: »Pa res nisem vedel, da me iščejo oblasti!« Romal je v sodniške zapore.

○ Nogavice vseh vrst v veliki izbiri in najceneje pri Dobej-u, Pred škofijo 15.

○ Razstava in zaloga pletilnih strojev vseh vrst ter strokovni pouk v pletenju. — Ljubljana, Zidovska ulica 5.

Trajno kodranje, vodno ondulacijo, prvovrstno barvanje las

izvršuje se strokovno v damskem česalnem salonu GJUD ALEKS. ML., Ljubljana, Kongresni trg 6.

Maribor

□ Socialist Grčar — se boji rivala svojega tovariša Favaia, da mu ne bi zlezal na županski stolček v Mariboru. Kot smo že poročali, je med socialisti že zdaj velik prepir, kdo bo župan, ker so jim demokratje zagotovili, da glasujejo za socialističnega župana. Ena skupina je zoper Grčarja, češ da je ravno tak buržujski kot drugi in da ga vidijo med delavci le pred volitvami, sicer pa je stalno v demokratski družbi. Ta skupina je postavila za županovega kandidata prof. Favaia, ki je pri zadnjih shodih v Mariboru tudi nastopal. Zdaj se je pa Grčar zagnal ter je v petek na shodu stanovaniških najemnikov popolnoma izgubil ravnotežje stvarnosti ter začel celo govoriti o tigrh. — Res smešen je ta boj za medvedovo kožo!

□ Kdo je povzročil preiskave med komunisti? Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da so proti komunistom vložili ovadbe socialisti in to iz maščevanja, ker niso pri zadnjih volitvah šli z njimi, obenem pa, da jih prestrašijo za bodoče. Zlobnejšega početja pa si res nihče drug ne more zamisliti kot ravno socialistična glava. Dovolj drzno čelo pa imajo socialisti, da zahtevajo istočasno od komunistov, da morajo v zahvalo za hišne preiskave v bodoče voliti nje!

□ Prosvetni večeri se vršijo ob četrtkih in ne ob petkih. Prvi se vrši 6. t. m.

□ Orliški krožek sklicuje svoj redni občni zbor za sredo dne 5. t. m. v telovadnico dekliške meščanske šole, Cankarjeva ulica 5, ob navadni uri.

□ Izid volitev v Ljubljani bomo objavili danes na deski »Ilustriranega Slovenca«, Koroška 1.

□ V sredo, dne 3. oktobra koncertiz v Mariboru v Goltzovi dvorani poljski virtuos Artur Rubinstein. To je ob enem otvoritveni koncert v letošnji sezoni in prvi abonma koncert v Mariboru. Pričetek ob 20. uri.

□ Sestanek staršinskega kluba. V torek, dne 4. okt. 1927 se bo vršil ob 20. uri zopet enkrat po daljšem odmoru sestanek staršinskega kluba in sicer v običajnih prostorih kolodvorske restavracije. Vabljeni ste vsi k polnoštevilni udeležbi.

□ Akademski kongresiacija. Prihodnjo sredo to je 5. oktobra 1927, se bo vršil v Alojziji cerkvi kratek sestanek akademskih kongregacij. Vabljeni so vsi gg. sodali, da se ga radi predležečega slovesnega sprejema dne 9. okt. 1927 zanesljivo udeležijo.

□ Cerke francis. Prvi konverzijski sestanek bo v ponedeljek, dne 3. oktobra ob šestih zvečer v društveni čitalnici, na drž. gimnaziji. Vpisovanje v francoske kurze za odrasle pa se bo vršilo v torek, dne 4. oktobra, od šestih do sedmih zvečer v drugem nadstropju moškega učiteljskega. Pouk bo ob torkih in petkih od šestih do sedmih, ali pa če to želi večina udeležencev, od pol sedmih do pol osmih.

□ Udeleženci internacionalnega kongresa za turistično propagando se pripeljejo v Maribor, dne 5. oktobra iz Rog. Slatine in sicer med tretjo in četrto uro popoldne. Mestna občina bo pogostila goste v kolodvorski restavraciji.

□ Poročna razprava proti Francu Lojku in Otonu Vokaču radi poverbe se ni vršila, ker je

Vokač na orožnih vajah. Naslednja razprava se je vršila proti carinskemu uradniku Edmundu Rupu in finančnemu kontrolorju Pavlu Dertniku radi goljufije. Rup je bil obsojen na eno leto, Dertnik pa na osem mesecev težke ječe.

Mariborski gledališki abonenti, ki še niso dvignili svojih izkaznic, se naprošajo, da jih dvignejo najdalje do 4. oktobra pri gledališki blagajni. V oktobru zapade še drugi obrok abonemana, pa se naprošajo gg. abonenti, da poravnajo eventualne zaostanke, ker gledališče nujno rabi denarna sredstva za tekoče izdatke. — Sprejemajo se še novi abonenti.

Aretacija opasnega vlomilca. V petek je ustavil detektiv mariborske policije na cesti znane vlomilca Franca G., ki je bil komaj pred pol mesecem izpuščen iz ječe, kjer je sedel 10 mesecev radi vlomov v stanovanja. Pri telesni preiskavi so sedaj našli pri G. večjo svoto našega denarja, dalje avstrijski in ogrski denar; obsega je zelo elegantno in popolnoma brez sredstev, je izključeno, da bi bil do denarja prišel poštenim potom.

Celje

Gostilničarska nadaljevalna šola v Celju. Vpisovanje se vrši v torek, dne 4. oktobra t. l. od 15. do 16. ure v ravateljstvo pisarni deške meščanske šole. Vpisali se morajo vsi vajenci gostilničarske, hotelirske in kavarniške obrti, ki bivajo do 3 km izven Celja. Letos bo treba plačati tudi šolnino v znesku Din 50.—. Redni pouk se prične v petek, dne 7. oktobra ob 14. uri.

Društvo stanovanjskih najemnikov v Celju sklicuje za danes za deveto uro dopoldne javen shod v Celjski dom. Na shodu bodo stanovanjski najemniki zavzeli svoje stališče k 1. novembru, ko bod predvidoma nastopile spremembe v stanovanjskem vprašanju ozi. v vprašanju stanovanjske zasedbe. Društvo vabi vse svoje člane in tudi vse strokovne organizacije, da se shoda udeležijo polnoštevilno oziroma da pošljejo svoje zastopnike.

„ADRIA“ čevlji

Celje, Narodni dom

Ptuj

Obisk zgodovinarjev. Dne 24. sept. je prišlo v Ptuj z avtomobili okrog 60 nemških zgodovinarjev, ki so se udeležili kongresa historikov v Gradcu. Med njimi je bilo mnogo priznanih učenjakov, kakor dr. Lehmann-Haupt iz Inomosta, dr. Edvard Meyer iz Berlina, dr. Cauer, dr. Helmolt, dr. Culves tudi iz Berlina, dr. Ehrlich iz Mainza, dr. Hofmeister iz Greifswalda, dr. Müller iz Frieslanda, Neumann iz Oranienburga, dr. Wagner iz Göttingena. Iz Grada se prišli med drugimi dr. Hcherdy, Cuntz in Lesly ter vodja ekspedicije dr. Örtl. Izletniki so si ogledali oba mitreja na Hajdinu ter dopoldne in popoldne druge ptujске zgodovinske znamenitosti. Okoli petih popoldne je bila v Društvenem domu južina, ki jo je priredilo Muzejsko društvo gostom na čast. Stregle so pod vodstvom ge. Skrabarjeve ga. Kotnikova in Matevžičeva ter gođ. Fermevčeva, Gregorčeva, Muršičeva in Vontčino. Dočim je okrajni glavar g. Vontčina pozdravil goste že ob prihodu zjutraj, jih je v imenu velikega župana pozdravil na banketu g. prosvetni inspektor dr. Kotnik in v imenu občine g. dr. Fermevč. Prof. Örtl in prof. Hebeny sta se zahvalila za pozdrave. Grofu Herbersteinu so se posredili brzojavno pozdravi. Med udeleženci smo opazili komandanta mesta g. p. Kovačiča, preč. g. prošta dr. Zagarja, okr. glavarja g. sv. dr. Vontčina, g. not. Skrabarja, ki je imel v rokah ves aranžma, prof. Aliča in druge. Gostje so se presrečno poslovili ob 30. ter se z avtomobili odpeljali zopet v Gradec.

Tombola. V nedeljo, 2. oktobra popoldne ob treh se vrši na Florjanskem trgu tombola v korist sklada za nove orgle v minoritski cerkvi. Igra novo reorganizirana mestna godba Dobitki so: lep konj, kolo, dva sežnja drv, vreča moke, sodček piva in krog 200 manjših dobikov.

Afera Menoni. Mariborski dopisnik »Jutrac« skuša primerjati poverbo nekega mestnega uslužbenca v Mariboru, ki je te dni prišel pred poroto, z Menonijevjo afero in spravlja položaj mestnega župana v Mariboru dr. Leskovarja v opreko s položajem ptujškega g. župana dr. Senčarja. Mislimo samo to, da taka namigavanja ne bodo spravila s sveta neznaupnice, ki jo ima g. župan v Ptuj za kljubom in s katero kljub vsemu vlada dalje, kakor bi je ne imel. Svaka sila do vremena ali pa do proračunske seje!

Mesto uradnega vodje na ptujskem magistratu se v Uradnem listu zopet razpisuje. Prošnje je treba vložiti do 5. oktobra t. l. na mestni magistrat. Pogoji so razvidni iz prvega razpisa v Urad. listu št. 55 od 15. junija 1926. Tedanji prošilci se bodo upoštevali, če samo izjavijo, da svojo prošnjo vzdržujejo.

Kamnik

Politične novice. Precej zanimanja je vzbudil v Kamniku nedeljski sestanek somišljenikov SLS v Kamniškem domu. Da ne bo nepotrebne vzne-mirjenja, povemo vsem, ki se za to zanimajo, da bo SLS večkrat, če je mogoče vsak mesec sklicala skupaj svoje somišljenike, da jim poda poročilo o političnem položaju in jih informira o vseh tekočih političnih dogodkih. Opozarjamo posebno somišljenike SLS, da se vabilom odbora odzovejo vedno, ker bodo ti sestanki njim samim v veliko korist. — Novi občinski odbor je zelo delaven, kar kažejo popravila cest po mestu in potov in mostišč. Rad bi pričel novi odbor z večjimi deli, toda si mora poprej zagurati denarna sredstva, ker iz lastnih moči po zaslugi bivšega demokratskega delovanja v občinskih zavodih ni mogoče napraviti kaj večjega in izvesti velikopoteznega načrta Kluba delovne večine.

Z odgovedjo stanovanj so tudi v Kamniku pričeli, čeprav ne v toliki meri kot drugod. Nekateri uradniški vdovi se je najemina za stanovanje izven mesta in v samoti, ob grdi poti, brez električne in vodovoda povišala kar na 800 Din mesečno. Vdova pa dobi prav toliko penzije mesečno. Nekateri drugi uradniški družini na 1000 Din zopet drug lastnik. Apelliramo na čut socialnosti hišnih posestnikov, naj ne pretiravajo! Vsak najemnik bo rad priznal in plačal po moči upravičeno in primerno najemnino, ali pretirane zahteve niso na mestu. Vnovič na orosimo novi občinski odbor.

da pokrene vse potrebno glede zidanja stanovanjskih hiš, da se na ta način odpomore stanovanjski bedi.

Jesenova in jelševa drevesa ter grmovje ob levem bregu Bistrice bo dne 4. oktobra prodalo na javni dražbi kamniško mestno županstvo. — Drevo stoji ob mestne šupe pri Pšenu do novotrskega mostu. Pogoji so zvedo pred dražbo.

Opozorjamo vnovič na razglas okr. glavarja glede širine plašiš pri vozilih težkih in srednjih. Kdor se ne bo ravnal po teh navodilih, mu preti kazen.

Imenik porotnih moč je na županstvu razporejen v vpogled. Kogar zanima glede eventualnih pritožb, naj si ga čimprej ogleda.

Novo mesto

OBČINSKA SEJA DNE 29. SEPTEMBRA 1927.

Župan poroča, da je tvrdka Bon & Comp. ponudila svojo elektrarno v Luknji pri Prečni v nakup mestni občini z vsem inventarjem in tudi omrežjem za ceno 2.240.000 Din. Kakor je bilo iz županovih izjavanih razvidno, ima ta elektrarna skupaj z lesno tvrdko »Deska« — obe podjetji imata enega in istega gospodarja — pri mestni hranilnici v Novem mestu in pri mestni občini dolg 2000.000 Din, za katerega deloma garantira hipotekarna banka in pa tvrdka Hedžet Koritnik. Prosi za mnenje posameznih občinskih svetnikov. — Obč. svetnik g. Franc Ambrožič je proti nakupu tega podjetja z ozirom na silno pretirano ceno v primeri z elektrarno v Zagradcu, katero je kupil ljubljanski občinski odbor za ceno 1.000.000 Din in vendar se elektrarna v Luknji ne more primerjati elektrarni v Zagradcu. Mestna občina v Novem mestu ima že itak vse predprave pri tej elektrarni. — G. dr. Ivan Lavrič se izjavi solidarnega s predgovornikom, ker je nujno potrebno, da se celo podjetje strokovnjaško oceni, to pa po Mestni hranilnici v Novem mestu, ki je glavni upnik te naprave. Na številke dohodkov iz tega podjetja, ki jih navaja ponudnik, se ni mogoče ozirati. — Na županov predlog se je nato sklenilo, da se da celo podjetje po zvedenih ocenitih ter na podlagi poslovnih knjig finančno stanje elektrarne ogovortiti. Sele nato morejo slediti definitivni sklepi.

Ljubljanska železniška direkcija namerava na občinskem svetu parcela št. 272 kat. občina Novo mesto graditi hišo za svoje uradne prostore. Ponudila je mestni občini odkup stavbenega prostora po 4 Din za kvadratni meter. Na županov predlog se ponudba soglasno sprejme. — Nato se je prečital dopis okr. glavarstva v Novem mestu, zadevajoč prispevke za vzdrževanje na novo ustanovljenih kmetijsko nadaljevalnih šol. Po daljši debati se je sklenilo, da je mestna občina pripravljena k temu prispevati s primernim zneskom. Izvolita se obč. svetnika gg. Matko in Kovačič, ki naj proučita zadevo in poročata pri prihodnji občinski seji. — Stavbena zadruga državnih namencev in upokojencev prosi za napeljavo vodovoda iz ceste za Ferličem na stavbeni svet. Glede vodovoda se odkaže zadeva vodovodnemu odseku, da podaljša glavno cev, kakor potrebno ter da se oddajo dela na javni dražbi. Glede ceste se pa mora prej obravnati v poštev prihajajočimi faktorji. — Obč. svetnik g. Franc Ambrožič predlaga, da se razširi cesta odnosi trotoar na ovinku ceste proti Ločni ob Ferličevi hiši z ozirom na veliki promet na tem kraju. V tej zadevi niso bili storjeni nikakoli pozitivni sklepi. — Pri zadnji seji je bilo na g. župana stavljen vprašanje glede falzificiranja menic pri Mestni hranilnici. Odgovoril je sedaj, da so bili ponarejevalci teh menic od porotnega sodišča v Novem mestu dne 22. septembra 1927 spoznani krivim ter obsojeni na obdobjno ječo. Poravnati morajo tudi vsi Mestni hranilnici povzročeno škodo. Vprašanje pa je, če so njih premoženjske razmere take, da morejo povzročeno škodo tudi povrniti. G. dr. Lavrič pripomni, da se je moglo to zgoditi le radi neprevidnosti uradništva v Mestni hranilnici. G. župan se strinja s tem ter obljubi, da stavi pri prihodnji seji Mestne hranilnice tozadevne predloge. — G. župan poroča dalje, da je stala napeljava vodovoda na Loko 5739 Din ter razloži posamezne postavke. Na vprašanje obč. svetnika g. Mraka pri zadnji občinski seji, kaj je z dolgom, ki ga je imela Mestna hranilnica v Novem mestu pri Slavenski banki, poda g. župan nadaljnja pojasnila k svoji, že pri zadnji seji podani izjavi. G. Mrak je vzel to na znanje, pridržal si je pa pravico, da slavi svojčas nadaljnja vprašanja. Obravnavalo se je še več manj pomembnih zadev, na kar je bila javna seja zaključena.

Kočevo

Prvega je tu. Vsak ga komaj čaka: ko pa denar tako hitro shlapi! No, zdaj je tu in prejel si svojo plačo. Natanko premišliš, kaj vse boš poplačal in nakupil. Ne pozabi vtakniti v svoj proračun tudi postavke, da kupiš srečko za Stadion in si tako ustvariš možnost, da te zadene sreča. Srečke dobiš v obeh trafikah in v Gospodarski banki! Še je prvi čas.

Preselitev pošte v novo dograjeno poslopje ob Ljubljanski cesti na oglu v Rožno ulico se bo za par dni zakasnilo in se ne izvrši, kakor je bilo rečeno. Ukaz. Okrajno glavarstvo v Kočevju razglasa, da morajo vsi gozdni posestniki svoje, z iglastim drevjem obraščene parcele pregledati in vsa po lubadarju napadena drevesa takoj posekati, obeležiti in odpadke na ognjavnem mestu sežgati. Pri tem delu naj se tudi ostali odpadki, kakor vejevje in vrhčiči iz gozda odstranijo in sežgo. Prestopki se bodo strogo kaznovali.

Državna gozdna drevesnina v Kočevju ima večjo množino 3—5 letnih smrekovih ter 2 letnih borovih in mecesnovih sadik, določenih za oddajo na jesen 1927 in spomlad 1928 na razpolago. Gozdni posestniki, ki imajo uradne pogodbovalne naloge, kakor tudi ostali, ki žele svoje izsekane parcele pogozditi, ali se takoj pri pristojnem županstvu javijo in naroče potrebne sadike. Podrobnejše podatke vsebuje tostvarni razglas okr. glavarstva v Kočevju.

Licenciranje bikov-plemenjakov v okraju Kočevo se bo vršilo od 3. do 19. oktobra t. l. Podrobnosti navaja razglas okr. glavarstva.

Poboj med oglarji. Oglarja Franca Makšeta so tovariši v gozlu napadli. V silobranu je pobil oglarja Mauserja in mu zadal težke poškodbe na glavi. Nato ga je sam peljal na vozu na kočevsko žel. postajo in javil čel dogodek tukajšnji sodnji. Prvo pomoč je ranjenec nudil tukajšnji zdravnik dr. Röthel, nakar so ga odpravili v bolnišnico.

Pomotoma smo poročali v notici o poroki g. Ferdinanda Perza, da je g. Perz uslužben na Fornbacherjevi žagi. G. Perz je marveč družabnik pri Lesni industriji v Kočevju.

Slovenska krajina

Požari. V Domanjševih je vpelel požar hišo in velika gospodarska poslopja posestniku in kovaču Jožetu Breskoču. Požar je zanetil zlobna roka. — V nedeljo ponoči je bil velikanski plamen razsvetlil nočno temo v smeri Odrance in Ma-

linec. Kakor se poroča, je uničil na Melincih dve hiši. V krajih ob Muri so sploh pogosti požari.

Sejm v D. Lendavi. Tako slabo obiskanege sejma, kakor je bil 28. pret. meseca v Dolnji Lendavi, že dolgo ni bilo v Prekmurju. Priznanih ni bilo niti 100 glav živine. Blagovni trg je bil nekoliko bolj obiskan.

Velika voda v Muri. Veliki nalivi so povzročili v Muri tak narastek vode, da je prestopila bregove. Prevoz z brodovi se je moral za nekaj časa ukiniti.

Posredovalnica dela v M. Soboli. Posredovalnica je obstojala že do sedaj, a sedaj je svoj delokrog razširila. Dobila je namreč podporo od občastnega odbora. Posredovalnica je zelo velikega pomena za celo Slovensko Krajino, pa tudi za druge kraje. Že je mnogim in mnogim brezposelnim praskrela delo. Tudi se vedno več delodajalcev ozglasa. Prekmurje je itak pregošto obljubeno in je samoočebni umevno, da mora iti mnogo našega ljudstva v službe in zato ravno je posredovalnica takega pomena. Tem potom prosimo zlasti delodajalce, da se poslužujejo naše posredovalnice. Vsak delavec, pa najsi bo katerekoli stroke, se lahko posluži posredovalnice.

Cerkveni vestnik

Slovesna tridnevna v cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani (v čast abesinskemu mučeniku bl. Mihaela Gebre, duhovniku misijonske družbe) od 1.—3. oktobra: Danes ob 7 slovesna sv. maša, popoldne ob 5 govor o bl. mučencu, darovanje za cerkev in slovesne večernice. — Jutri (v ponedeljek) celodnevno čedenje Najsvetjšega. Ob 6 se izpostavi Najsvetjšega. Zvečer ob 7 sklepna pridiga, zahvalna pesem in blagoslov z Najsvetjšim.

Kongregacija za gospe pri sv. Jožefu ima prihodnji torek 4. t. m., ob 5 popoldne redni sestanek v kapeli.

Meščanska Marijina kongregacija pri sv. Jožefu nima radi volitev v nedeljo, 2. oktobra popoldne svojega shoda. Isti se vrši šele 9. oktobra ob pol štirih popoldne.

Naše dijaštvo

Prošnje za sprejem v menzo dij. podp. društva je vložiti do inkl. 9. oktobra odboru DPD (Miklošičeva cesta 5). Formularje za prošnje dobe tovariši vsak dan od 8.—9. ure zjutraj in od 12. do pol 13. ure popoldan v pisarni DPD ter iste lahko izpolnijo o priliki vpisa na univerzo. Prošnji je treba priložiti: kolokvijsko izpričevalo, ubožno izpričevalo in izpričevalo o višjem izpitu (le abiturijenti). Menza se otvori dne 11. oktobra. Do tedaj pa dobe lahko hrano v počitniški menzi. — Odbor DPD.

Orel

Orlovska srenja v Hrušici priredi danes popoldan ob pol 16. uri (ob 4. uri) vztrajnostni tek za prehodnje srenjsko darilo. Tek se bo vršil na 1000 metrov dolgi progi, nato se vrši štafetni tek na 200 metrov dolgi progi. Tek se vrši na progi med Dev. Mar. v Polju in Zalogom. Po teku se v društvenem domu v Dev. Mar. v Polju zmagovalcu vztrajnostnega teka izroči prehodno srenjsko darilo in diplomu zmagovalcem plavalnega teka, ki se je vršil 7. avgusta t. l. Kdor se zanima za ta tek, naj pride danes popoldan pogledat v Dev. Mar. v Polju. Bog živil — Odbor.

Naznanila

Okrajno društvo zveze delovodij in industrijskih uradnikov na Vrhniki vabi na trgatve danes, dne 2. oktobra v prostorih »Janjanc« na Vrhniki 12. Spored: Začetek ob 5. uri popoldne, nastop svatov, slavnostni govor župana, zasedanja sodniškega senata, prosta zabava. Svira priznani tamburaški orkester »Lošcar«. Vstopnina 3 Din za osebo. — Cisti dobiček gre v društveni podporni sklad za brezposelne in onemogle člane. K obilni udeležbi vabi Odbor. Opomba: Za udeležnike iz Ljubljane je preskrbljena avtomobilska vožnja za povratek.

Prostovoljno gasilno društvo Rudnik priredi v nedeljo, dne 2. oktobra t. l. v gostlini pri gosp. Jesih-u v Rudniku veliko vinski trgatve. Začetek ob 3. uri popoldne. Cisti dobiček je namenjen za zgradbo gasilnega doma. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Knjige in revije

»Vrtce« in »Angelček«. Izšla je 2. (oktoberska) številka teh dveh izvršnih mladinskih listov. V »Vrtcu« nadaljuje Lea Fatur zgod. povest iz turških časov: Matjažek, ter pričena zajemljivo drugo poglavje: Punt bomo naredili. Marija Kmetova prispeva: Iz govorilnice naših najmlajših, Fr. Pengov pripoveduje legendo o postanku tobaka, Anton Zužek se v Mladinskem Novičarju spominja Vrtčevega pesnika t Leopolda Turšiča, Steskov Sprehod po Ljubljani bo zelo dobrodošel vodič po Ljubljani našim šolarjem iz letnika, ter naj se ponatise v priročni ceneni knjižici Seveda s slikami, ki bi bile umestne že sedaj. Pesmi imajo Janko Samec, Ksaver Meško, J. Polak, A. Čebular, Strniša in Griša. — »Angelček« je po vsebini namenjen mlajšim. PKS končava povestico: Kako sta poleleti v svet Pika Polonica in zlata Mimica, J. E. Bogumil stavlja delci vprašanje: Česa si najbolj želiš, Bistriska pripoveduje Zakaj mora čebela umreti, kadar piči, Fr. Pengov piše o Kraljičih in sovi, Črniški razmotrica o vrednosti sv. rožnega venca, Ivan Albrecht in A. Zužek pripovedujeta vsak po eno pesem. — Končno pridejo tudi mladi ungankari v obeh listih na svoj račun. — Pod vestnim uredništvom kan. J. Josipa Volca se razvijata »Vrtce« in »Angelček« od leta do leta, tako vsebinsko kakor glede zunanje opreme. Dom novi ovojni ribsi sta letos še prikupnejši, kot lani, tisk vzgleden. Lista našim staršem najtopleje priporočamo. Naročnina je neznanata in znaša za oba lista skupaj 22 Din. Sprejema je Uprava »Vrtca« in »Angelčca«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80, čekovni račun uprave je št. 10.470.

A. Z. Kristusove legende. Spisala Selma Lagerlöf. Prevedla Marija Kmetova. Mohorjeva knjižnica 17. Založila Družba sv. Mohorja, 1927.

Znamenito švedsko pisateljico Selma Lagerlöf prištevamo k največjim ženskam sedanje dobe. Po svojem romanu »Gösta Berling« je brž zaslovela, da so njena dela prevedena v vse večje evropske jezike. Naša Družba sv. Mohorja je poskrbela, da smo dobili tudi Slovenski umotvor te velike pisateljice v svojem jeziku. Pričujejo »Kristusove legende« so tako lepe in prirsne, da jih moremo vzporejati s samimi »Rožicami« sv. Frančiška Asiškega. Zbirka obsega enajst ljubkih slik, s posebno nežnostjo opisanih zgodb iz Kristusovega življenja, počenši s »Sveto nočjo« in razpeditjo Gospodove poti do konca. Tako piše o sveti noči: »Tadaj se je zgodilo, da se je razprostrla po zemlji noč, ki je bila velikega pomena in je bila sveta... Vse zvezde so bile ostale doma in prijazna luna se je obrnila z obrazom od zemlje. Reke so obstale v svojem teku.

niti diha vetra se ni zgenil in celo trepetljika ni več drhtela. — Bleščeče se množice srebrnobelih angelčkov so plaval visoko zgoraj v temi. — Nekateri angelčki so imeli v rokah piščali in vijoline, drugi cître in harpe. In peli so tako veselo, kakor se smejejo otroci, in tako brezskrbno, kakor cvetijo lastovke.« Dvoje legend govori o sveti noči, ena o sv. Treh kraljih »Vodnjak modrijanov«. Najlejša je ona o »Betlehemskem otročičku«, govoreč o Jezušku-fantičku in o mrkem rimskem vojščaku. Se in še ti bo zvenela v spominu ta legenda in iznova jo boš prebral. Le na krasnih Gobelinah v Vatikanu je tako živo podana smrt nedolžnih otročičev kakor v tej legendi: »Z nepopisno strastjo so planili na otroke in jih zgrabili. Nekateri so zavijali nad svojimi glavami in jih zalučali med svetilkami in venci čez galerijsko balustrado nizdol, kjer so obeležali razrešeni na marmornih ploščah. — Telesca so plavala še v ozračju in žene so bile od groze okamenele. Z enim samim strašnim krikom so se zagnale na morivce — so popadale pred vojščake na tla in obemale z golimi rokami ostre meče... Nekateri so se vrgle na vojščake, jih grabile za goltance — da bi se tako masčevale radi svojih malčkov...« In potem legenda »B e g v E g i p e t c., o palmi, «ki je gledala preko pušave in je nekega dne zagledala nekaj, o čemer je od začudenja zmajevala sem ter tja z mogočnim prhom na vitkem deblu — gledajoč begunce — sveto Družino. In Jezušček je pristopil k palmi, jo z ročico pobojal in dejal z ljubkim otroškim glasom: »Palm, pripogni se! Palma, skloni se!« Deblu je drgetalo in drhtelo. Palma je spoznala, da je mali modrejši. In njeno visoko deblu se je priklonilo pred njim, kakor se priklanjamo knezom.« In »V Nazaretu«, zgodba o Jezusu, »ko je bil šele pet let star« in o Judežu, »ki je bil grd in je imel rdeče lasce in sta oba delala kukavice iz gline. Legenda »V tempelj« opisuje dvanajstletnega Jezuščka, ki »je imel mehke, kodrate, dolge lase in njegove oči so se blestale kakor zvezde.« — Krasno je opisan jeruzalemski tempelj, in kako se je Marija razjokala, ko je spoznala: »Sin moj, jokam se, ker si vendar izgubljen zame. Nikoli več ne boš mogel biti moj.« V »Potnem prtu« sv. Veronike je pa govor o stari Tiberiji prijateljici Faustini, ki je videla trpečega Kristusa: »Obsojenec se je opotekal pod križem. — Po blelih licih so bile otekline in udarce in iz njegovega od trnjeve krone ranjenega čela so polzele krvave kaplje navzdol. — Oči so strmele polne solza in so pile skoraj ugasle od muke. O, kaj so ti storili, ti ubogi človek? Skoraj bi ti bilo počilo srce od sočutja. — In kakor mati najprej obriše solze svojemu otroku, tako je ona položila svoj robc iz hladnega, najboljšega platna na njegov obraz, da bi mu obrišala solze in kri. — Neusmiljeno so ga odvedli dalje. Ne, ne! Ne vzemite ga! On ne sme umreti! Saj ni mogoče, da mora umreti! Občutila je, kakor bi ji kdo ugrabil njenega lastnega otroka...« Slike vsega Križevega pota nam živijo pred očmi. Prav tako v »Taščic«, nežni silki pičke, ki pomaga Kristusu na križu in si z Njegovo krvjo pobarva perjice. »Naš Zveličar in sveti Peter« nam tako živo poda apostola, kakor bi brali v eni sami legendi vse druge legende v njem. »Plamen lučice pa ti razodene ljubezen viteza Ramla od svetlega ognja iz Jeruzalema, katerega ponese vitez po silnih težavah daljnega pota iz Jeruzalema prav do Florence, svojega rojstnega mesta. Pa kaj bi naštevati še dalje izredne finese pričujočih »Kristusovih legend«? Z veseljem jih pozdravljamo, saj imajo tudi to vrline, da jih z istim užitkom bere odrasel in nedorasel človek in jih celo malčki z zanimanjem poslušajo. Takih knjig je pa malo in jih je še celo malo pri nas. Prepričani smo, da bodo »Kristusove legende« last vseh naših družin in šolskih in društvenih knjižnic. Za ude stane ta 206 strani obsegajoča knjiga broš. 21 Din, vezana 28 Din; za neude pa broš. 28 Din in vezana 37.50 Din. Ime pisateljice, prevajateljice Marije Kmetove je porok, da je slovenski prevod te knjige točen in lep.

»Vigred«, dekliški list št. 10. Ta številka našega dekliškega lista je posvečena spominu 10 letnice smrti dr. Janeza Ev. Kreka. Prinaša tri deklaracije: »Na grobu našega evangelista«, Zahvaljen Gospod Bog«, »Pesem katoliških delavci«, razpravo »Krekovo delo za naše ženstvo«, črtica »Krek med nami« in Krekovo »Moj angelc«. Zelo lep in velepomemben je dramatični prizor »Sreč Manom dr. Janeza Ev. Kreka, ki ga je sestavil pisatelj in priložnostni pesnik Slavko Savinšek. Zaradi bogate vsebine za Krekovo proslavo je moralo odpasti nekaj stalnih rubrik, kar pa bodo čitatelje rade oprostile, ker jim nudi ta številka toliko primerne snovi za proslavo 10 letnice Krekove smrti. Zdi se, da sta tudi obe nadaljujoči se povesti in igra to pot zelo okrajšani. Kakor je razvidno iz pripombe je moral odpasti celo kotiček za dekliške pomenke »Od srca do srca«. »Večerni razgovori« in »Rožni dome« so kakor vedno zelo aktualni. Tudi gospodinja se je kljub vsaj drugi vsebini uveljavila. Organizacija je podala izide prosvetnih in tehničnih tekem članic, ki da do sklepate na tehtno in marljivo delo v naši dekliški organizaciji. Slišimo, da se za bodoče leto pripravila že nova povest in mnogo povsem novega gradiva za »Vigred«. Zato že danes opozarjamo naročnice in čitateljice, da temu edinemu našemu ženskem listu pridobijo kar največ novih naročnic. »Vigred« se naroča v Ljubljani, Ljudski dom in stane 25 Din na leto.

Ob tihih urah. Dr. P. Roman Tominec, O. F. M. — V kratkem izide knjižica z zgorajšnjim naslovom, ki obsega 14 govorov letošnjih duhovnih vaj za učitelje pri Uršulinkah v Ljubljani. Vsebine je nastopna: 1. Razgled. 2. Sinteza religije in življenja. 3. O odgovodi. 4. O molitvi. 5. O žrtvah, ki jih samo Bog vidi... 6. Jaz in obvesto. 7. O zelo vsakdanji stvari — smrti, in potem sodba. 8. Plačilo in kazen. 9. Zdravilo življenja. 10. Življenje mojega življenja. 11. Kraljevica zapoved. 12. Pota Gospodova. 13. Pojdiš se Vi v moj vinograd! 14. Življenja umetnost. — Iz vsebine je razvidno, da je snov prikladna za premišljevanje vsakteri naši ženi in zato pričakujemo, da se prijav prav mnogo odjemalk. Zbiranje naročnic je iz prijaznosti prevzela gna. Anica Lebar, Ljubljana, Florjanska ulica 7. Naročnice se naj izjavijo, ali žele broširano ali vezano knjižico. Ker se tiska le v omejeni nakladi, prosimo za takojšnje prijave.

+ Zopet nov strah za tatove. Nevidna, brezžično vodena fotografska kamera je najnovejši strah za vlomilce in tatove. Kamera deluje pri dnevni svetlobi, ravnotako kot ponoči. Na eni strani sobane je postavljena kamera, na drugi pa električna svetilka in sicer tako, da tat ničesar ne ve, kdaj je fotografiran, samo da stopi med kamero in luč, pa ga aparat »vzame« nič manj kot 160 krat in sicer popolnoma neslišno. Električno luč bi pač bilo mogoče tatu odstraniti, toda v tem aparatu že deluje in usodno za tatu je to, ker ne ve, kje se nahaja skrivni izdajalec ki bo pokazal sliko ter ga bo mogoče tekom ur prijeti.

POZOR! MOTOCIKLISTI! POZOR!

Prodaja motornih koles

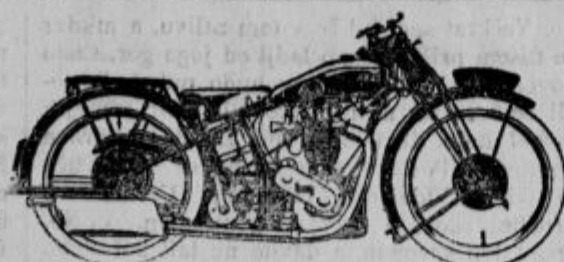
svetovne angleške znamke

„ARIEL“

Radi, zakasnitve pošiljate in pozne sezije se prodajajo motorna kolesa „ARIEL“ z in brez prikolic po znatno znižanih cenah in to le pri generalnem zastopu

KOPAČ & URANIČ, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52

Za trpežnost in solidno izdelavo okvirjev večletno tovarniško jamstvo.

Socialna vprašanja

Beseda o komercializaciji železnic.

Vzrok komercializacije.

Ideja o komercializaciji železnic se je porodila vsled slabega gospodarskega položaja železnice. Gospodarsko stanje železnice dokazuje, kako se ne bi smelo gospodariti. Neodpustljivo je n. pr., da pozabijo dati merodajni faktorji v državni proračun potrebne kredite za železniške delavnice in za obnovo prog. Posledica je bila grozeča redukcija delavstva in ustavev del, katere je sama železniška uprava smatrala za nujno potrebne.

Ob času pomanjkanja vagonov so stali vagoni nepopravljeni po delavnicah, ker ni bilo za njih popravilo potrebnega kredita, dočim so se stekali dohodki od železnic v skupno državno blagajno in se niso mogli porabiti za železniške namene.

S takim stanjem ne more biti nihče zadovoljen: niti delavci, niti gospodarski krogi in vse sili na izpremembo.

Podlaga komercializacije.

Ko je prošil železniški minister za pooblastilo, da sme postaviti železniško upravo na komercialno podlago, je to prošnjo med drugim utemeljeval: Po zakonu o državnem računovodstvu se mora knjižiti vsak izdatek za nabavo strojev v delavnici, ki gre čisto v visoke milijone, kot izguba, dasiravno je jasno, da bo služil stroj več let in da bi se smel vpisati v enem letu le del tega izdatka v izgubo. S tem se ustvarja umetno pasivnost železnice.

Druga nelogičnost je pri dohodkih. Glavna kontrola ne dovoljuje, da bi se pomotoma izplačala na vozarino kratkim polom vrnila, temveč se zahteva posebna rešitev za vsako tako vračilo. Tako rešitev sme izdati le glavna kontrola sama.

Nešteto takih prošelj leži nerešenih, država pa mora nositi ogromne pravne stroške s strankami, ki so se naveličale čakati na denar po več let.

Zadostujejo naj te navedbe. Vsakomur mora biti jasno, da vede tako stanje nujno v propast. Rešitev vidi g. minister v komercializaciji železnice. On meni, da se morajo izločiti železnice iz splošnega državnega gospodarstva. Iz njih hoče napraviti posebne gospodarske edince z dvojnimi knjigovodstvom, lastnim bilanciranjem, rezervnimi fondy, amortizacijo itd.

Stališče gospodarskih krogov napram komercializaciji.

Privatni kapital stoji na stališču, da je nemogoče odpraviti vseh slabih strani v gospodarstvu železnice, če se ne pritegne v to gospodarstvo privatnega delničarja. Vsled tega mora priti eksploatacija železnice v privatne roke.

Če bi držala ta argumentacija, bi bila težak dokaz proti izvedljivosti in smotrenosti družabnega gospodarstva sploh. Privatnoelastniški krogi pravijo: Če bi prišle državne železnice v roke privatnikov, bi res da lastniki strigli samo kupone delnic, upravo samo pa bi vodili nastavljeni. Verjetno pa je, da bi bila uprava kljub temu boljše od sedanjega. Zakaj? Privatni akcijski kapital gospodari pametno. Vsled tega prepušča posameznim gospodarskim edincem kolikor mogoče veliko samostojnost in samoupravo. Zato je pri privatniku razumno gospodarstvo mogoče, nemogoče je pa pri sedanjemu sistemu držav. gospodarstva, ker ubija pretirani gospodarski centralizem z nešteti nadrejenimi inštančami vsako enotnost akcije in vsako gospodarstvo.

Če mi govorimo o komercializaciji, mislimo s tem zboljšanje gospodarskega sistema, ne pa prodaje železnice privatnikom. To stališče je tudi v finančnem zakonu osvojeno.

Komercializacija in delavstvo.

Delavstvo gotovo ne more biti navdušeno za komercializacijo železnice v tem smislu, kakor zahteva privatni kapital. Nikakor pa ne more imeti pomislekov proti komercializaciji, če bi pomenila tehnični napredek in izpeljavo moderne uprave.

Res je, da je v pojmu komercializacija že neka smernica k racionalizaciji obratovanja, ker se skušajo doseči z manjšimi sredstvi večji uspehi obratovanja. V kolikor se dosega to s tehnično in upravno izpopolnitvijo obratovanja, je to delavstvu v korist. Najostreje pa se mora boriti delavstvo proti lažikomercializaciji, kakor jo pojmuje privatni kapital.

Komercializacija bo imela smisel in uspeh le v tem slučaju, če bo izvedena tako, da bo imela narodna skupščina moč, da daje temeljne principe upravi od časa do časa popolnoma svobodno. Pod nobenim pogojem se pa ne sme prenesti ta pravica na posamezne gospodarske korporacije, ker bi bile v tem slučaju one gospodarji železnice, ne pa država. S tem pa ni rečeno, da se ne bi smela narodna skupščina posluževati v upravi raznih strokovnjakov iz kroga gospodarskih organizacij. Problem komercializacije je v vsakem oziru jako važen, ker posega v živo v narodno gospodarstvo, pa tudi v delavske pravice. Vsled tega mora biti k reševanju tega problema povabljeni tudi Delavska zbornica, ne pa samo razne gospodarske organizacije.

Brezposelnost naših rudarjev.

Odkar je nastopila v jugoslovanski premogovni industriji ostra kriza, in odkar se je pričela temeljita redukcija rudarjev in rudniških nameščenecv, kar se je posebno videlo pri nas v Sloveniji (primerjaj pri Trboveljski premogokopni družbi), se je gospodarski položaj rudniškega delavstva še poslabšal, ker se je razširila brezposelnost. Velik del slovenskih rudarjev je moral iti v vestfalske rudnike in v premogokope v Franciji. Velik del rudarjev iz Bosne in Srbije ter drugih pokrajin države pa je moral iskat nameščenja tudi v drugih rudarskih revirjih.

Kako narašča brezposelnost vsled te strahovite rudarske krize, je razvidno iz poročila ministrstva za socialno politiko, ki ga je izdalo pred nekaj dnevi. Rudarske oblasti so o stanju rudarjev v državi, a še posebej o zaposlenosti referirale ministrstvu za socialno politiko naslednje:

V rudnikih Bosne in Hercegovine so zaposleni rudarji večinoma z dežele, ki izvršujejo poleg rudarskih del tudi poljedelska dela. Povodom zadnjih velikih redukcij rudarjev so bili odpuščeni le tisti rudarji, ki poleg rudarskih del izvršujejo še druge posle. Profesionalni rudarji niso bili reducirani. Sicer pa je njihovo število jako malo.

V rudokopih rudarskih podjetij Dalmacije pa sploh ni bilo redukcij, ker se je rudarska kriza v tem delu države omilila. Tako je bil obenem rešen tudi rudarski problem Dalmacije, in sicer na ta način, da se v tem delu države sploh ni reduciralo nobenega rudarja.

Drugačne razmere pa so na Hrvaškem in v Slavoniji. Samo na področju zagrebske rudarske oblasti je število nezaposlenih rudarjev približno 500. Ugotavlja se vzrok brezposelnosti rudarjev na Hrvaškem s slabo kakovostjo premoga, posebno lignita. Vzrok leži pa tudi v konzumu, ker tega premoga slabše kakovosti ni mogoče prodati. Radi tega imajo rudarji plače zelo slabe, ali se pa celo zgodi, da jih delodajalci ne izplačajo, ker jih vsled nezadostnega prometa in povpraševanja ne morejo prodati izkopenega premoga. Zato morajo iz istega razloga včasih celo delo ustaviti, in to za dalje časa.

Položaj rudarjev v Sloveniji je precej sličen položaju njihovih tovarišev v ostalih rudnikih po državi. Vendar pa se med slovenskimi rudarji ne občuti tolika beda, kot na Hrvaškem, Bosni, Hercegovini ali Dalmaciji, kjer celo niso reducirali rudarjev. Na teritoriju ljubljanske rudarske oblasti zasebni (privatni) rudniki niso reducirali rudarjev. Brezposelnost je sicer velika, ali prihaja v poštev le pri rudnikih Trboveljske premogokopne družbe v Velenju, St. Janžu in v svinčenem rudniku v Mežici. Slovenski rudarji, ki so bili reducirani vsled premogovne krize, ki je z vso ostroostjo nastopila lanskega leta v vsej državi, so odpotovali v Francijo, v vestfalske rudnike, kjer so dobili zase nameščenja. Rudarska kriza pa je povzročila padec delovnih mezd našim rudarjem. Sicer se je na ta način nadomestila brezposelnost z znižanimi mezdinimi prejemki, kar je seveda povzročilo precejšno bedo med rudarskim prebivalstvom v Sloveniji, in to kljub zaposlenosti! Vsekakor pa je položaj slovenskega rudarja v primeri s hrvaškim, bosanskim in hercegovskim rudarjem še vedno precej dober.

V trboveljskih rudnikih se je pojavil v zadnjem času velik padec zaposlenih rudarjev. V teh rudnikih je sedaj zaposlenih rudarjev samo še 6635, ali bilo jih je pred krizo — 9734. Diferenca je torej nad 3000 rudarjev, ki so si poiskali kruha na tujem. V Mežici so odpustili 80 rudarskih delavcev.

V večini vseh slučajih je igral najvažnejšo vlogo padec izvoza, ki je direktno povzročil nezaposlenost naših delavcev. Izvoz rudarskih produktov je namreč znašal samo 75 odstotkov, kar je seveda zelo pomembno in razumljivo ne le samo za naše narodno gospodarstvo, temveč tudi za stanje našega rudarskega delavstva.

Iz tega kratkega poročila je jasno razvidno, da se položaj našega rudarja sicer ne izboljšuje v hitrem tempu, da pa se opažajo prvi intenzivni znaki sanacije našega gospodarstva in stanja našega rudarskega delavstva. Katastrofa pa, ki je grozila še lansko leto našim rudarjem, je že preprečena.

KUPUJTE SREČKE

II. STADIONSKE LOTERIJE

Glavni dobiček vila »Stadion«. Din 160.000.—

Zanimivosti

NEVARNOSTI ZENSKE SPIONAZE.

Dasí imajo Angleži mogoče najbolj razpredeno mrežo vohunov po vsej Evropi in preko njenih mej, vendar sami vpijejo, da vohunijo druge države pri njih ter da se je teh varovati, posebno mladih, lepih žensk, katere pridejo v ta namen pod raznimi imeni in pretvezami v njih deželo.

Neki bivši tajni agent angleške policije opisuje v velikem angleškem listu v daljšem članku razne vohunske dogodljaje. Pravi, da je v teku svojega službovanja prišel v stik z najnevarnejšimi vohuni sveta, med katerimi je bila tudi lepa Mati Hari, katere je pozneje padla, zadeta od francoskih krogel.

Najbolj tragičen je sledeči slučaj: Neka žena je poslala v velikem mestu vdova. Njen mož je bil zaposlen pri veliki tovarni aeroplanov kot inženjer ter ji zapustil lepo premoženje. Neiskreni prijatelji pa so jo pregovorili, da je denar naložila v podjetja, kjer je v kratkem času vse izgubila. Ostala je brez penija in ona ter dva otroka so bili izpostavljeni gladi. Neka tuja družba je zvedela, da ima ta ženska važne dokumente in načrte, ki bi bili za družbo velikega pomena. Družba je poslala k njej žensko z denarjem in velikimi obljubami. Vdova se je držala ter bila nedostopna za vsako krivo dejanje, vendar ko je videla, da njena otroka stradata in da je eden vsled pomanjkanja težko obolel, se je udala ter za visoko vsoto izročila načrte. Toda žena je tolikanj ljubila svojo domovino, da od tega trenutka ni imela več mirne ure ter je vsled vednega premišljevanja in obžalovanja po dveh letih umrla. Na smrtni postelji pa je povedala kaj je storila in družba, katere načrti so bili, je bila o tem obveščena. Ta pa je policiji odgovorila, da so oni načrti že zdavnaj izven veljave ter brez vsake vrednosti. Žena je torej trpela in umrla zaman.

Narodi naj bi se združili ter vohunstvo iztrebili. To bi bil večji udarec onim, ki hočejo vojno, kot pa karkoli drugo. Vse konference in zveze, katerih je brez števila in katere ne sklenejo prav ničesar koristnega in trajnega za svetovni mir, bi tako lahko odpadle. Vojsko se hoče, kajti za one nevidne hujskače, ki pošiljajo vohune po svetu, pomeni vojna denar in dobiček. Na konferenci v Genavi so bili tajni agentje, katere je poslal ameriški jekleni trust. Bili so na konferenci zato, da se ne sklene zmanjšati števila bojnih ladij, kajti zmanjšanje vojnih mornaric bi pomenilo za njihove gospodarje izgubo. Konferenca se je, kakor znano, tudi v resnici brez uspeha razšla.

V zadnjih mesecih je bilo na Francoskem kakih petnajst aretacij radi vohunstva, med temi je bilo tudi nekaj Angležev. Toda Angleži se branijo ter pravijo, da to niso pravi Angleži in da je kapitan Stranders le bivši angleški državljani, vohunka Mlle. Foxtrota pa da je le na pol Angležinja. Seveda se vsaka država brani priznati, da so to res vohuni, ki delajo v njeno korist, kajti sicer bi to znalo izzvati konflikte.

Nikoli ni bilo na Angleškem toliko nemških vohunov kot pred letom 1914. Vsa dežela je bila preprežena z njimi. Dobiti jih je bilo v vseh slojih, med delavci, vojaki, uradniki, najnižji in najvišji družbi. Posebno so se v tem odlikovale ženske lepote, za kar so Angleži posebno dostopni. V velikih restavracijah bogatega West Enda v Londonu, kjer se shajajo diplomatje, mornariški in drugi višji častniki, je vedno dosti lepotic vseh narodnosti. Mnoge med temi imajo gotove namene ter morajo izvršiti misije, kakor jim je bilo naročeno. Takih se je treba ogibati, kdor noče postati izdajalec domovine.

Pred nekaj tedni so časopisi prinesli vest, da je v svojem stanovanju v Parizu umrl mlad oficir. Poizvedovanja so dognala, da se je umrl pred kratkim seznanil z mlado lepo damo. Zdravniška preiskava pa je našla, da je bil oficir zastrupljen ter da ga je zastrupila mlada znanica. Ničesar ni bilo v stanovanju ukradenega, toda to je bilo le oficijelno javljeno. Kot je dvakrat dve štiri, tako gotovo je v tem slučaju vohunka odnesla kakke važne listine, do katerih drugače ni mogla kot da je lahkoverna oficirja omamila in se ji je le ponesrečilo, da je bilo mamila nekoliko preveč. Vohunka je še danes na svobodi in najbrže nadaljuje svoj nečeden posol v kakem drugem vele mestu druge države.

PRISMOJENA MNOŽICA.

Ta teden sta se dogodila dva zanimiva slučajja množinske psihoze, dokaz po vojni omamljenih živcev. Slični dogodki so medicini znani samo iz srednjega veka. V Rouenu na Francoskem je opazovalo več sto ljudi vratolomne produkcije nekega plesalca na zvoniku slavne stolnice. Posamezni ljudje so trdili, da pošilja plesalec z roko poljube, da se je postavil na glavo in isto so takoj hotele videti druge priče. Včasih se je množica prestrašila, ker je mislila, da se bo strmoglavil umetnik iz višine na tla. Ženske so se jokale. Policija je končno poklicala cerkovnika. Ta je odločno izjavil, da so zvonikova vrata zaprta in ni mogel nihče priti na streho. Stražniki so vzeli ključ, šli na streho in ugotovili, da res ni nikjer nobenega plesalca. Obstoja je samo v domišljiji gledalcev. — Nekaj sličnega se je dogodilo berlinski mladini. Stražniki so opazili po vseh križiščih

tolpe dečkov, ki so mrzlično hiteli zapisovati številke mimo drvečih avtomobilov. Preiskava je dognala, da je razširjena po mestu govorica o nekem darilu. Neka trdka je baje obljubila v darilo veliko nogometno žogo onemu, ki zapiše v mestu številke 460 avtomobilov z navedbo znamke in števila konjskih sil. Za seznam 1200 avtomobilov se dobi kolo in za 12.000 številke celo novi avtomobil. Vse berlinske avtotvrdke so bile oblegane po mladeničih, ki so zahtevali pojasnila ali nagrado. Seveda ni vedel noben trgovec, od kod so te govorice. Policija je morala končno zastražiti vhod v trgovine, da vpostavi red.

RUSKO SELITVENO GIBANJE.

Ruska vas je zašla v krizo. Naraščaj ne dobi več zaposlenja po tovarnah in mestih v istem številu kakor pred vojno vsled splošnega nazadovanja podraževljene industrije. Izboljšano poljedelstvo z umetnimi gnojili in stroji je kmetu nedostopno vsled splošne revščine in starokopitnosti. Še vedno vstraja ruski posestnik pri tripoljskem gospodarstvu. Obdela vedno večjo površino, ker je ne zna boljše izrabiti. Zemlje primanjkuje. Dokaz tega je izredno živahno gibanje »hodokov«, odposlancev, ki hodijo po naročilu sovaščanov iskati pripravi kraj za izselitev. Po uradnih podatkih je odšlo letos do 20. avgusta 3339 hodokov na Daljni Vzhod, 4102 v Sibirijo, 1217 na Ural in stepe ob južni Volgi. Milijoni kmetov romajo v nove kraje, zmruzejo, bolehaajo in umirajo ali stradaajo. Še na Sahalinu je narastlo prebivalstvo od lani za 20 tisoč ljudi in znaša zdaj 34 tisoč. Japonska je ponudila sovjetski Zvezi 400 milijonov jenov za severno polovico otoka, kjer izrablja petrolejske vrelce. Toda sovjeti so odklonili kupčijo vsled ogorčenja, katero bi lahko izzvalo pri neštevilnih hodokih. (Izvestja, 4. sept. 1927.)

MILIJON VTIHOTAPLJENCEV.

Amerika zapira svoja vrata svetu. Toda nebroj ljudi kljubuje strogi postavi in prekoraci mejo od kanadske ali meksikanske strani. Nbroj podjetnikov si služi denar s tihotapljenjem emigrantov. V Evropi so odprli svoja zastopstva in gredo na roko vsakemu, kdor jim plača 500 dolarjev. Poljaki in Rusi pridejo navadno skozi Kanado. Grki, Italijani, Nemci in v zadnjem času tudi naši ljudje potujejo skozi Kubo. Ob mehiškanski tihooceanski obali prevažajo emigrante izključno Kitajci, ki s tem zaslužijo neverjetno velike zneske. Washingtonski minister dela Davis je izračunal, da biva v Zedinjenih državah čez en milijon tujcev, ki so prišli brez potnega dovoljenja. Oblasti so sklenile še poostri odredbe zoper tihotapljenje »živega blaga«.

ANGLEŠKA JUSTICA.

V angleškem kopališču New-Porte biva več francoskih krošnjarjev, ki prodajajo sadje, slaščice in slično. Ponoči so bili prebujeni po svojem tovarišu Viktorju Lebournu, ki je divje kričal in se končno zabodel z nožem. Ranjenca so peljali v bolnico in po ozdravitvi se je moral zagovarjati radi samoumora. Leborno je dokazal, da trpi po vojni na živčnih napadih. Sanja vedno o boju z Nemci in je mislil, da zabode sovražnika. Sodnik ga je cprostil kazni, a ga je takoj poslal iz Anglije v domovino, ker je »v sanjah nevaren za javnost«.

ZVEZDNO ŠTETJE.

Zvezdarne vsega sveta so se zedinile. da napravijo velik katalog vseh zvezd. V to svrhu so vse nabavile enake posebno močne fotodajnoglede. Vsaka zvezdarna bo kos za kosom fotografirala in popisala njej določeni del neba. »Krasnaja Gazeta« poroča, da bo zvezdarna v Pulkovu (blizu Leningrada) s svojim delom gotova l. 1930. dobila je nebo od 65° do tečaja. Poleti so bile fotografiranj napoti znane severne »bele noči«. Šele s 1. avgustom je bilo mogoče štetje nadaljevati.

GUVERNATOR V TOGI.

Rimski guvergnator Ceccarino bo povzdignil ugled večnega mesta. Namesto frak bo namreč zdaj nosil ob svečanih prilikah rdečo togo in zlato krono, kakor nečak papeža Urbana VIII. na sliki v galeriji Barberini. Sedanjí avto bo pa nadomestila šestorica belcev. Tudi fašistovska reforma!

ZMAGOSLAVNI ZVON.

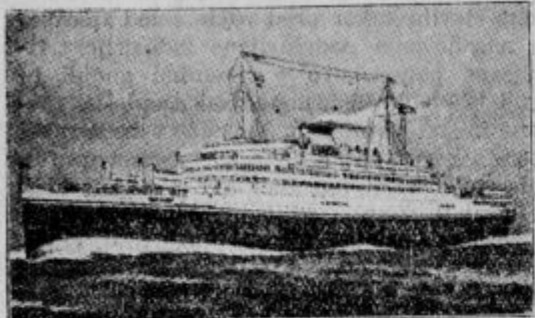
Amerikansko katoliško bratstvo »Kolumbovi vitezi« je podarilo mestu Verdunu velik zvon »na čast zmage«. 4. t. m. je odpotovala zvon iz pariške stolnice Notre-Dame v Verdun. Spotoma se bo ustavil in zvonil v vseh porušenihih mestih. Iz Verduna ga bodo peljali v trdnjavo Donaumont. Tam bo obešen v visokem zvonu nad orjaškim grobom, kjer počivajo kosti nebrojnih vojnih žrtev.

Pošlite naročnino!

Dr. Vinko Sarabon:

S „Saturnio“ iz Trsta v Neapol.

Povabili so me, in sem šel, na prvo potovanje »Saturnie«. In sem zelo vesel, da sem šel. Teden pred odhodom iz Trsta sem pisal v »Slovenec« o najlepši in največji motorni ladji sveta, »Saturnia« se imenuje in je last tvrdke Cosulich. Nisem pa ladje še videl, poznal sem jo po sliki. No ja, je pač ladja! Ko sem pa 21. sept. stopil v Trstu na obalo morja in sem zagledal to moderno čudo, sem zares strmel. Pa nisem navajen kar tako strmeli. Saj sem vendar že dosti ladij videl. Takoj prvi pogled ti pove, da je tukaj spojeno vse v lepo harmonično celoto, in ne vidiš velikosti izmer. Isti čut kakor pri prvem vstopu v cerkev Sv. Petra v Rimu. Nisem pa imel dosti

časa za občudovanje, sem moral brž noter, čas odhoda je prihajal, in so hoteli biti točni. Drvenje in vrvenje, posilvanje, pozdravljanje, vrišč, zadnji tovari, kovčegi, legitimacije, nakazovanje kabin, povpraševanje! Ti pa stojiš v sredi in gledaš in pozabiš, da te je prav za prav g. Kmetec gor pripeljal. Njegova prijaznost mi je naklonila to vožnjo. Prišla sta g. Gorjanc in dr. Tomažič iz Zagreba ter sta mi rekla, da je šel g. Kmetec v tretji razred, gledat, kako so naši slovenski izseljenci nastanjeni. Mi brž za njim. Kako smo takrat tja prišli, še danes ne vem. Prišli smo. Dobro so se izseljenci počutili, dejali so, da so z vsem preskrbljeni. Dal sem jim dva »Slovenca«, kot zadnji pozdrav iz domovine; potem pa gor na krov, na najvišji krov. Devet krovov ima »Saturnia«; od dna gor do poveljnikovega mostu je 28 metrov, osemnadstropna hiša. Ura je bila pol dvanajstih, za opoldne je bil določen odhod. Pogledal sem dol; koliko je bilo občinstva nabrane, ne vem, vse obrežje je bilo polno, vsi pomoli; in če so časopisi pisali, da je pozdravljalo odhod »Saturnie« 50—60.000 ljudi, se gotovo niso motili. Nikdar ne bom tega pozabil. In to lepo jasno nebo! Na ladji vse na krovu. Koliko upanja v teh obrazih, koliko strahu, ali bo pot v daljino tujino prinesla pričakovano srečo ali ne!

Poldne! Vse sirene vseh ladij v pristanišču so se oglasile, zvonovi in zvonikih so zabrnili, množice so pozdravljale, in tisočeri robci so plavali po zraku. Orjak se je začel pomikati, se je obrnil, in šli smo. Dolgo sem stal na krovu, nisem mogel proč.

Med tem so pripravili obed. Šel sem dol v jedilnico, globoko dol, po monumentalnih stopnicah iz oreh. lesa in s pozlačenimi balustradami. Kip Saturnije vidiš med potjo, moj-

Jedilni salon I. razreda.

strsko delo, po njej ima ladja ime. Jedilnica prvega razreda ti kaže novi klasični slog; v jedilnici drugega razreda ti udari v oči slavopiv mnogobarnosti, stene so odlične s keramikami, kačočimi nam motive dalmatinske likalne umetnosti, stenski stebri so pa iz orehovine in poživljeni z okraski iz ebenovine in belega javorja. O obedu ne bom pisal, predstavljaj si, kar si moreš.

Nato sem šel popotovat. Tako si moraš namreč predstavljati ogledovanje ladje. Gor in dol, sem in tja, po krovih in po dvoranah, po vseh razredih. Kilometri in kilometri se vrstijo. 192,45 m je »Saturnia« dolga 24,23 m široka, višino sem omenil; združene so močočnost, hitrost in eleganca. Dim ti ne nagaaja več, ladjo kurijo s petrolejem, namesto dimnikov vidiš kot mogočen zaključek visoko gori na vrhu velik, belordeč stožec, v katerem se končujejo cevi. Skoz stožec veje obenem zrak v spodaj se nahajajoče strojne prostore, v kabine, dvorane itd. 700 je na ladji kabin, 40 dvoran, 12 kuhinj, prvi razred sprejme 279 potnikov, drugi 267, ceneni drugi 309, tretji 1354. Z osobjem in s posadko vred naraste prebivalstvo ladje na 3000 oseb. Rešilnih motornih čolnov sem naštel okoli 40, vsak sprejme okoli 70 oseb. Pitne vode ima ladja za prekoceansko vožnjo 25 tisoč hektolitrov, električnih luči 6450, mleka 45 ton, prav toliko mesa, 15.000 litrov mleka, 150.000 jajec, 20 ton sadja itd. Radiopostaja ti prinaša novice sveta, vsak dan tiskajo časopis, v kino greš lahko, v telovadnico, tenis moreš igrati, v majhni kapelici je vsak dan služba božja. V prvem razredu si lahko na-

jameš posebne luksuzne prostore, obstoječe iz salona, spalnice, kopalnice itd.; mnogo je takih z balkonom ven na morje. Slavnostna dvorana je 20 m dolga in 15 m široka, velika steklena kupola se dviga nad njo; toliko je notri štukatur, rezbarij in bleščečega zlata, da se čisto lahko zamisliš na dvor Ludovika XIV., po kojem je dvorana posneta. Bar prvega razreda te vodi nazaj v 15. stoletje, hodniki te spominjajo na orient, pisalnica in kadilnica na čas angleških Tudorov, knjižnica na dvorana na angleške gradove. Povsod sam žamet in svila in umetniški vzorci Glasbena dvorana drugega razreda nam predločuje ono lepo dobo, ko so Beethoven in Schubert, Rossini in Bellini zlagali svoje krasne skladbe. Kopalnica spodaj, v pompejskem slogu, je višek razkošnosti, vsa iz marmorja in mozaika, številna električna solca se zrcalijo v njeni vodi. Otroci imajo svoje igralnice, fotografijo svojo temnico, cvetličarna je na krovu, tourist-office, menjalnica, bolnišnica itd., itd. Ne morem vsega naštet, vsak trenutek sem kaj novega staknil. Skoro tako kot za drugi razred je poskrbljeno za tako zvani ceneni drugi razred. Če bi potoval na svoje stroške, bi si tega izbral.

A kar je prvo, je skrb za tretji razred, za one, ki so najbolj skrbni potrebni. Tudi tam imajo sedaj kaibne z 2, 3, 4 in 6 posteljami, s tekočo toplo in mrzlo vodo, z lepimi umivalniki, z brisačo in kozarcem, s kadilnico in igralnico in knjižnico. Slovenski del knjižnice še ni urejen, a so mi rekli, da bo tudi za to kmalu poskrbljeno. Vpraševal sem naše fante, vedno ponovno, če so zadovoljni, in nihče ni rekel, da ni. Tega sem bil še najbolj vesel. Bil sem zraven pri obedu, obilen je bil in dober in okusen. Tudi vino so imeli, na 4 osebe 1 liter; vino hranijo na ladji v cisternah iz stekla in cementa po 300 l. Zelo so bili naši fantje hvaležni g. Kmetecu, da jim je preskrbel kabine in jim ni bilo treba biti v skupni sparnici. Obednica je skupna,

Jedilni salon III. razreda.

po 500 jih sedi naenkrat pri obedu, dolčas jim ni. In povsod po stropu in po kabinah itd. so naprave za pristop hladnega zraka. Lahko urediš napravo tako, da piha veter naravnost na te in da tudi v tropih ne čutiš tiste hude vročine.

Ko greš v tretji razred, si mimogrede ogledaš strojne naprave. Dva Dieslova motorja ženeta ladjo naprej; najmočnejša, kar so jih doslej za ladje zgradili; 12 in jima je višina, 14 m širina, 24.000 proizvajata konjskih sil in tirata z njimi ladjo naprej s hitrostjo 21 milj ali skoro 40 km na uro. Pomagajo jima lahko še drugi motorji, z 9000 konj. silami, skupaj torej 33.000 konjskih sil.

Ladja je hitela naprej. Na krovu sem sedel in užival sem menjajočo se sliko morskikh voda in mimo mene bežečega obrežja. Znani so mi bili kraji, obala Istre. Na Lošnju sem videl ono kapelico, kamor hodijo žene in matere mornarjev prosit Marijo za srečno njih vrnitev. Kolikokrat sem že stal tam! In visoko gori nad Lošnjem sem videl cerkvico sv. Janeza, samevala je tam in gledala je doli na Jadran. Kako teko leta! Dvajset let je že, ko sem jo obiskoval, skozi tri mesece skoraj vsak dan. Do poznega večera, ko že prav nikogar ni bilo ob jamboru, sem jo imel pred očmi.

Drugo jutro smo bili v sredi Jadrana, obrežja ni bilo videti več. Morje mirno, nebo jasno. Opoldne smo se peljali skoz Otrantsko

Kopalnice v rimskem slogu.

cesto, popoldne po Jonskem morju, ob 9. zvečer smo pluli mimo rtiča Spartivento. Kako sem čakal! Kdaj pride Etna! Temna je bila noč, a mislil sem, če Etna puha, bom vendar kaj videl. Leta 1913. sem bil z dr. Debevcem gori na vrhu; ni čudno, da sem bil radoveden. Pa ni bilo nič. Ob polnoči smo šli skoz Mesinsko cesto, na obeh straneh luč pri luči, krasen prehod. Ob dveh ponoči Stromboli, kadil je. Sedaj je bilo pa že treba iti spat. Drugo jutro, 23. sept., Vezuv, Capri, Neapol! Morje mirno, nebo skoraj čisto jas-

no. Večkrat sem bil že v tem zalivu, a nikdar še nisem prišel tja po ladji od juga gor. Čisto novi vtisi. Vezuv je prav hudo pihal. Poslovil sem se od naših fantov, kolikor sem jih mogel najti, izročili so mi zadnje pozdrave domovini. Poslovil sem se od dr. Tomažiča in od g. Vidačiča, ravnatelja Cosulichove družbe; skoz in skoz je gentleman. V Neapolu lep sprejem, a davno ne tak kot slovo iz Trsta. Na krov so prišli razni ministri in kapitani in polno druge družbe. Prišel je tudi kardinal Ascalesi in je ladjo blagoslovil. Pristali smo poleg največje nekdanje avstrijske ladje »Martha Washington«. Kako majhna in prav nič lepa se nam je zdela, poleg »Saturnie«.

Gospodarstvo

Tržno poročilo.

Ljubljana, 1. oktobra 1927.

Les. Položaj na lesnem trgu kaže znatne znake izboljšanja v izvoznem poslu. Da se položaj ni poslabšal, kar bi bilo po sezoni pričakovati, je pripisovati, da je lepo vreme povzročilo, da gradbena delavnost ni prenehala kljub pomenu poletja in nastopajoči jeseni. Povprašuje se za rezan in stavbni les. Kakor pa vse kaže, bo v kratkem ostalo povpraševanje kakor vsako leto ob tem času. Povpraševanje za bukovo ogelje ni znatno. Kupčija z drvi se razvija normalno. Za bukove prago ve pa ni onega povpraševanja, kakor so pričakovali producenti, kot tudi ne za hrastove trame. Sedaj, ko se hitro približuje doba bilanc, je svetovati naši lesni produkciji zlasti pa malim producentom, da prično prav resno razpravljati o tehnični izpopolnitvi naše lesne industrije, da si ne bodo izgubili odjemalcev; če se naša lesna industrija tehnično ne bo izpopolnila, nikakor ne bo mogla vzdržati konkurence Avstrije in Romunije, ki postavljajo na trg blago, katero odgovarja vsem predpisom ter zahtevam kupcev in je kvaliteto, lepo sortirano ter tehnično precizno izdelano. Zato bi bilo umestno, da se trgovske korporacije in oblastna skupščina obišro razpravljajo o vprašanju lesne industrije, obrti in trgovine, od katerih živi na tisoče naših ljudi. Skrbeti bo treba za teoretični pouk naših ljudi, združen po možnosti s praktičnim. Treba se bo intenzivneje baviti tudi z vprašanjem elektrifikacije, katero si je v glavnih obrisih že zamislil in deloma realiziral bivši deželni odbor. Mi imamo na stotine malih vodnih žag, ki stojijo včasih po cele tri mesece radi pomanjkanja vode. To bi se odpravilo z elektrifikacijo, katero je treba temeljito preštudirati in bi bilo na mestu, da se sestavi natančen pregled vseh obratov, ki bi prišli tozadevno v poštev. Potem bi bile naše žage lahko stalno zaposlene in bi seveda zato lahko zaposlovale več delavcev, kar bi občutno izboljšalo ne samo položaj naše lesne industrije, ampak tudi celotnega narodnega gospodarstva, ker bi imeli stalne odjemalce. Razmere v našem lesnem gospodarstvu so potrebne velikih reform in ni se čuditi, da se ves mali dobiček produkcije izgubi na samih odbitkih, popustih in izgubah. Vprašanje ureditve lesnega gospodarstva je vprašanje, ki je važno ne samo za vse naše gospodarstvo, ampak tudi za vso javnost.

Zito. Tendence je bila ta teden na svetovnih tržiščih mirna. Pri pšenici je bilo v prvi polovici tedna celo izboljšanje, ki pa je koncem tedna popustilo. Koruza je bila cel teden čvrsta, oves je bil neizpremenjen, dočim je rž popustila. Na našem tržišču je položaj za pšenico neizpremenjen. Ponudba je nekoliko znatnejša, vendar povpraševanje ni veliko. Danes stane pšenica bč. 78 do 79 kg 2% v Ljubljani ca. 340 Din; stara koruza je v ceni poskočila. Baška sušena nova za okt. stane 195 Din baša postaja. Cene so čvrste, ker se je dosti iskala za Srbijo. Notacije za vag. blago so v Ljubljani: ječmen 55—66 kg 2% baški 295 do 330, oves zdrav, suh, rešetan 230—235, rž mač. 325—330. Glede rži je pripomniti, da je sploh ni na trgu. Mogoče se skriva za tem špekulacija. Macedonska rž je kvaliteto slabša, zanimanja pa zanjo ni. — Mednarodni poljedelski zavod v Rimu objavlja o svetovni letini najnovejše podatke. Zetev je znašala letos (lani): pšenica 30 držav 673 (637) milijonov stotov, rž 22 držav 206 (189), ječmen 28 držav 239 (226) in oves 25 držav 435 (434). Iz teh podatkov je razvidno, da je letošnji pridelek žitaric znatno boljši kakor lani. Poročila o koruzi iz Severne Amerike javljajo manjši pridelek kakor lani.

Hmelj. Zalec, 1. oktobra. (Izv.) Dolgo pričakovani preokret na hmeljskem tržišču je prišel. Ker so lastniki res dobrega blaga zelo redki, se je razvila med hmeljskimi kupci velika konkurenca za take partije. Tudi pri nas ni mogoče več dobiti hmelja izpod 50 Din za. Zato naj hmeljarji vztrajajo! Zatec, 30. septembra. Razpoloženje zelo čvrsto — cene so narasle na 2000—2350 Kč za 50 kg. — Nürnberg, 30. septembra. Cene narasajo. Povpraševanje za prvovrstno blago izredno živahno.

Fizol. Povpraševanje za bele vrste narašča; blago je že skoro vse nakupljeno od producentov. Kaže, da bodo cene šle gor, ker je blaga malo. Za rdeče vrste pa povpraševanja ni in je položaj neizpremenjen. Cene so ta teden: ribničan 3.50 (prejšnji teden 3.50), mandalon 4 (prejšnji teden 4) in prepelčar 4.50 (prejšnji teden 4 Din) in še čez.

Krompir. Krompir je ostal v ceni neizpremenjen. Kot nakupna cena se imenuje kakor pret. teden 90 par za kg.

Zelje. Cene so ostale neizpremenjene: za vagonsko blago 90 par za kg. Kupčija je živahna.

Izstopil sem. Še enkrat sem se ozrl na moje dvodnevno bivališče, na »plavajoči hotel«, kakor ga je imenoval pariški »Matine«; »Saturnia« je stala 160 milijonov lir. Tri ure sem si ogledoval ono pristno neapolitansko življenje, ki ti daje toliko prizorov. Nato pa na vlak. Ob 9. uri zjutraj 24. septembra sem bil v Benetkah. Vse okrašeno in v zastavah. Prestolonaslednik je prišel, gledat tekmo za Schneiderjev pokal. Peljal sem se na Lido, gledal sem hidroplane, ki so drveli s hitrostjo 400 km na uro mimo nas. Nato pa v Trst in domov. Za seboj sem imel kratko potovanje, a polno vtisov in najprijetnejših spominov. »Saturnia« pa plava naprej, v Brazilijo in Argentino.

Mast. Domača mast je še vedno visoka v ceni. Baška mast v sodih po 50 kg stane sedaj v Ljubljani 27 Din, cene za blago v kantah so primerno višje.

Riž. Na trgu ni znatnih izprememb. Danes se nudi v Trstu (v šilingih): riž Burmah naraven 15 6, za okt. naraven 15 4½, glace 15 10½ (za 50 kg b/n fko vag. Trst). Splendor se je podražil.

Kava. Tendence za kavo je nadalje čvrsta. Cene so v teku tedna zopet narasle. Kažejo se že posledice valorizacijskega posojila Brazilije, o čemur smo poročali že pretekli teden. Danes stane v Ljubljani Rio 34.50, zelen 35.50, najcenejša vrsta je Viktorija 33.50 Din.

Sladkor. Cene so ostale neizpremenjene. V skladu z inozemskimi trgovci pa je pričakovati znižanja. Tvornice javljajo, da bo letošnja produkcija manjša kakor lani.

Južno sadje. Smokve so letos zelo drage. Danes se nudi dalmatinsko blago po 4.50 Din v vrečah.

* * *

Seja upravnega odbora Obrtno banke. Na seji plenuma uprave Obrtno banke je bilo podano poročilo, o dosežanjih poslovanju banke. Ta razpolaga sedaj s 13.8 milijona, vplačanih od delničarjev ter doprinosov države v znesku 5 milijonov, potem 3.1 milijona hranilnih vlog v centralo ter 0.64 pri podružnici v Zagrebu. Nadalje ima pri Narodni banki reeskontni kredit 10 milijonov (izkoriščene 4). Na področju centrale je bilo odobrenih 24.8 milijona dinarjev kreditov, (izkoriščeno 21.1), pri podružnici Zagreb pa 4.9) izkoriščeno 2.85) milijona.

Izvoz kapitala iz Češkoslovaške. Iz Prage poročajo, da je češkoslovaška Narodna banka sklenila ukiniti vse ovire — kontrolo pri izvozu kapitala iz republike.

Borza

Dne 1. oktobra.

Devizni promet na ljubljanski borzi je bil tudi ta teden znaten. Znašal je 13.62 milijonov Din napram 13.9 v prejšnjem tednu, ozir. 11.95, ozir. 12.74. Skupno je znašal ta mesec 52.2 milijona Din. Najmanjši je bil v petek in torek, znatno nad povprečjem pa v ponedeljek, četrtek in sredo. Povprečno dnevno je znašal 2.725 milijona Din napram 2.78, ozir. 2.52 prejšnja dva tedna. Znatni promet so ta teden beležile tkzv. »težke« devize: Curih, Newyork in London. Intervencija Narodne banke je bila v devizah: Curih (vsakodnevno), deloma v devizi London, manj v Newyorku in Pragi.

Tendence na mednarodnem deviznem trgu je bila za celo vrsto deviz čvrsta.

Berlin je bil mednarodno cel teden razen v četrtek čvrst. V Ljubljani je bil v ponedeljek zaključen po 13.545, v petek pa po 13.525. Curih je notiral neizpremenjeno 10.94—10.97; Dunaj se je v teku tedna uvrstil od 8.0075 na 8.0125. London je začel v ponedeljek po 276.45, v torek in sredo bil radi mednarodne čvrstosti zaključen po 276.50, v četrtek pa zopet popustil na 276.45. Newyork je bil cel teden med 56.73—56.74. Praga je popustila od 168.45 na 168.42. Trst je tendiral cel teden čvrsto: v ponedeljek je bil zaključen po 309.375, v petek pa po 310.75.

Na efektivnem trgu je v Ljubljani bila v petek zaključena vojna škoda po 394, Kranj. ind. pa v srečo po 400. V ostalem ni izprememb razen v Kranj. ind., ki je cel teden variirala sledeč gibanju na Dunaju.

V Zagrebu in Beogradu je vojna škoda narasla in dosegla za dec. in nov. termin 400, kurz, ki ga je doslej dosegla samo enkrat in to v letu 1925.

Za blago glej »Tržna poročila«.

DENAR.

Ljubljana (Prosti promet.) Devize: Berlin 13.525, Curih 10.955, Dunaj 8.015, London 276.50, Newyork 56.74, Pariz 223.5, Praga 168.40, Trst 310.50.

Zagreb. (Prosti promet.) Berlin 13.535, Curih 10.955, Dunaj 8.01, London 276.45, Newyork 56.73—56.75, Pariz 223, Praga 168.40, Trst 310.50.

Curih. Belgrad 9.13, Berlin 123.55, Budimpešta 90.70, Bukarešt 3.24, Dunaj 73.15, London 25.23, Newyork 518.70, Pariz 20.35, Praga 15.37, Trst 28.3125, Sofija 3.75, Varšava 58.

Trst. Belgrad 32.20—32.25, Curih 351.20—355.20, London 89.125—89.15, Newyork 12.43—12.47, Pariz 71.80—72.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.48, Kodanj 189.70, London 34.47, Milan 38.71, Newyork 708.50, Pariz 27.795, Varšava 79.18. Valute: dolarji 706.40, dinar 12.43.

Praga. Devize: Lira 184, Belgrad 59.4, Pariz 132.5, London 104.2, Newyork 33.7475.

Dinar: Newyork 176.125, Berlin 7.40, London 276.30.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 83.25, Živno 113.25, Hrv. esk. 10.75, Alpine 49, Trbovlje 61.75.

Budimpešta. Tendence radi realizacij slaba. Pšenica okt. 30.22—30.34, zaklj. 30.34—30.36, marec 32.72—32.76, zaklj. 32.72—32.74; rž okt. 29.18—29.24, zaklj. 29.08—29.10, marec 30.20, 30.32, zaključek 30.18—30.20; koruza maj 25.10—25.16, zaključek 25.10—25.12.

BLAGO:

Chicago. (Začetni kurzi; v oklepajih včerajšnji zaključni kurzi.) Pšenica dec. 130.375 (130.375), marec 133.25 (—); koruza dec. 95.375 (95.25), marec 98.375 (—).

Najnovejša moda
Poudre Mon Parfum
Bourjots — Paris

Roparski napad.

Iz Metlike poročajo: Dne 26. septembra t. l. okoli 2. ure zjutraj se je vračal domov iz Jugorja Jakob Miklavčič iz Matlike pri Semiču. Med potom na samotnem kraju sta ga napadla dva nepoznana moška, ga pretepla in mu siloma izruga iz notranjega žepa listnico z vsebino 4470 Din in zbežala v temno noč. Miklavčič, ki je še samski in je prišel pred par leti iz Amerike prilično premožen, je bil oni večer precej vinjen. Roparja sta mu tiščala usta z robcem, da ni mogel kričati in Miklavčič je vsled dobljenih poškodb oblegal do dneva na licu mesta. Takoj naslednji dan sta po vsestranskem zasledovanju orožnika iz Metlike gg. Erzet in Kastelic izsledila roparja ter našla pri njih še ves plen. Zločinca sta 19 letni Franc Prosenik iz Hrasta pri Suhorju, hlapec in Jože Kovačič iz Muhovca pri Novem mestu. Le energičnemu zasledovanju metličkih orožnikov se je zahvaliti, da je dobil oškodovani ves denar nazaj. Roparja pa se nahajata pod ključem v Metliki. Oba sta že priznala dejanje. Sploh se zadnji čas vedno sliši o velikih tatvinah, napadih, vlomih itd. tostran Gorjancev. Ali ni škoda, da so odvezli orožniško postajo iz Suhorja? Na vsak način bi morala priti nazaj, ker metlička je malo preveč oddaljena, dasi v polni meri vrši svojo nalogo.

ŽREBANJE LOTERIJE

društva »Trgovske akademije« v Ljubljani nepreklicno 31. oktobra. — Srečka 10 dinarjev. Dobitkov 885, od 50.— do 100.000 Din. Poizkusite srečo, naročite takoj srečke!

Sportni teden

Danes teden ga nismo napisali, ker nismo bili v Ljubljani; pa saj tako ni bilo nič posebnega.

V nogometu zadnjega časa nas poleg tekem, ki smo jih omenili v tork, zanima posebno boj Rapidia proti Praški Slaviji v Pragi; igra, ki je med zaključnimi za srednjeevropski pokal, se je proti vsemu pričakovanju končala neodločeno, 2 : 2, in jo bodo ponovili. Gledavcev je bilo 18.000. — Viena je v Belgradu v zelo slabi igri igrala proti Jugoslaviji 0 : 0.

Amerika je bila prva, ki je Francozom čestitila za Davisovemu pokalu. Pisali smo že, da so ga prinesli Francozi (Cachet) v pristanišče Le Havre, da ga pa hočejo carinski uradniki zadržati in ga ne pustijo naprej. Oni gledajo samo na srebrno vrednost, in ta je 40.000 frankov. Ti so pa res več kot smešni. Samo Cachet je prišel nazaj, drugi šele prihajajo. Lacoste je na povratku premagal kanadskega prvaka Whitea 6 : 1 in 6 : 1. — V Como (Italija) je druga francoska garnitura premagala italijansko državno reprezentanco 7 : 0.

O Dempseyu in Tunneyju smo obširno poročali med tednom. Tunney pravi, da ne bo prej nehal, dokler ne bo imel 5 milijonov dolarjev premoženja. En milijon mu ponuja sedaj neka družba, če hoče nastopiti v kino in v varietetih. Njegova največja želja je, da bi postal doktor oxfordске univerze. Zmeraj študira; in pobožen je, kot Nurnin. Pisali smo, da je katolik in Irec. — Nekdaj nji slavni Italijanski in evropski prvak Erminio Spalla je dokončal svoje bokersko življenje. V Milano ga je Bertazzolo poslal že v drugi rundi do 7 na tla in ga je takoj nato, ko je vstal, podrl z k. o. To je tisti Bertazzolo, ki se je svojčas z Erminiovim bratom Giuseppejem kar igral. Erminio pravi sedaj, da se bo posvetil samo še poljedelstvu. Seveda. — Phil Scott gre v Ameriko; njegov cilj je Tunney; težko da bi ga dosegel. — Kako mine slava sveta! Nekdanji svetovni prvak, siloviti Johnson, je zapravlil vse svoje milijonske premoženje in trenira sedaj tretjevrstne bokserje. Nedavno so ga v Omahi aretirali, z njegovim varovanecem vred, ker nista mogla plačati jamstva 500 dolarjev. Včasih je pa dolarske tisočake kar razmetaval.

Rigonlot si je pri dviganju pretegnil mišice in ne bo mogel par mesecev dvigati. Zato ga tudi še ne bo na Dunaj, kakor je obljubil. — Izborni francoski rokoborec Deglane, olimpijonec iz leta 1924, je postal spet amater.

Nemškega plavca Rademacherja so povabili v Avstralijo. Rad bi šel, a mu bo menda plavalna zveza potovanje najhujš prepovedala; olimpiada je pred durmi. — 24 letna Angležinja Hudsonova je plaval v Kanalu 13 ur; tri milje (ca 5 km) je bila samo še oddaljena od angleške obale, pa je morala odnehati. — Borg plava te dni na Dunaju, kot gost kluba Hakoah.

V cestni kolesarski dirki na 100 km je premagal Huszka ogrskega prvaka Vida v 3 : 20 : 00, nov ogrski rekord. — Rund um Nürnberg, 175 kilometrov, je dobil Siegel v 5 : 47 : 05. — Skandinavsko cestno prvenstvo se je na 180 km dolgi progi izvajalo v okolici Stockholma; zmagal je Danec Hansen v 5 : 48 : 43. — Iz Pariza v kopalske Vichy je 392 km in jih je prevozil Alancourt v 14 urah 35 minutah in 30 sekundah, na uro povprečno 27 km.

Čehinja Wurnb hoče v avtomobilu prepotovati 100.000 km, dvainpolkratni ekvator.

Na hrbtu je letel v aeroplanu Nemec Fieseler iz Kölna v Bonn; rekordna vožnja je trajala 15 minut in 24 sekund. — O boju za Schneiderjev pokal smo pisali obširno med tednom; ponovimo, da je zmagal Anglež Webster na hidroplanu »Supermarine« v rekordnem poletu 453.282 km na uro. Drugo leto se bodo za pokal borili na Angleškem. — Znani francoski aviatik Pelletier d'Oisy se pripravlja na velike naloge; hoče prekositi Chamberlinov trajnostni rekord 6295 km itd. V svrhu treniranja je v 6 in pol dneh obletel vse Sredozemsko morje, 10.700 km, na dan povprečno nad 1600 kilometrov. Iz Casablanca (Maroko) je kljub slabemu vremenu za neprestani polet do Pariza, 2000 kilometrov, porabil samo 13 ur.

Peltzer je spet v dobri formi. 1000 m je tekel v 2 : 25,8, nov svetovni rekord; tudi njegov nasprotnik Martin je z 2 : 26 dosegel boljši čas kot je bil dosedajni sv. rekord. Dalje je tekel Peltzer 400 m v 48,8, 440 v 49,1, 800 m v 1 : 53,6. Oger Barsi je tekel 400 m v 48,7, Amer. Conger 800 m v 1 : 53,3. Körzig 100 m v 10,7, van Berghie tudi 10,7. Lndon (Nec) 10,8, Andersen 10,6 (pred Cortsom, Londonom in Wichmannom). 4x100 m je tekla nemška vrsta Corts, Malitz, Köpke in Wichmann v 41,7, 200 m Börner 21,9. Oger Kitaly je porabil za maratonsko progo 2 : 52 : 32, Anglež Hasper za 20 km 1 : 08 : 18,3 (v 1 uri 17,879 km). V teku čez 110 m tase je dosegel Avstrijec Weilheim izborni čas 15,3, Šved Petersson pa nov svetovni rekord 14,7, njegov rojak Wensströ 14,9. — Pri Lunévilu na Francoskem je prehodil Dacquay 100 km v 11 : 31 : 58,2, nov francoski rekord, ki je pa še daleč za nemškimi rekordom Brockmanna 10 : 24 : 02,4. — Diskos je za-

RADIO potrebnosti

v največji izbiri stalno v zalogi pri FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Iužil Nemec Hoffmeister 46,78 m daleč, Fines Kivi 45,27, štirje drugi Fini čez 40 m; kroglo Oger Barany 14,56 m; v Stockholmu kopje Nemec Schlokot 64,80 m, bolje kot njegov nemški rekord. — Oger Kesmariki je skakal v višino; akočil je 1,96 m, pa so merili in je bilo 1,92 m; priznali so mu 1,94 m. — Ko so Švedi premagali Fince, jim je čestital tudi predsednik finske republike Relander. Nurmija je finska lahkoatletska zveza začasno suspendirala, ker ni nastopil, smo pisali o tem v članku: Ni hotel. — Nov svetovni rekord v skoku na daljavo je dosegel ameriški dijak Ernes Hubbard s 7,98 m. Kmalu bomo zapisali: 8 metrov.

Radio

Slovenska knjiga o radio-tehniki.

Profesor Leopold Andreč, Radio, Osnovni pojmi iz radiotehnike 214 slik v Ljubljani 1927. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena nevezani knjigi Din 60.—, vezani v platno 76 Din.

Koliko let že pozna svet radio in vendar se do danes Slovenec, ki ne zna kakega tujega evropskega jezika, ni mogel poučiti o skrivnostih radia. Zakaj v materinski in imel tozadevne knjige. In vendar jih je že nešteto poslušalo radio in si ni znalo razlagati teh zvokov. Zato je Andrečeva knjiga zamašila to vrzel, da orala je ledino na tem interesantnem polju. Ko prebiramo knjigo, spoznamo šele jasno, s kakšnimi težavami se je moral avtor boriti, da je ustvaril povsem novo terminologijo, ki je prav zelo posrečena.

Knjiga ima pet glavnih oddelkov. I. Nauk o splošni elektriki. II. Nauk o nihanju in valovanju. III. Specialna radiotehnika. IV. Dodatek o oddajnih postajah. V. Stvarno kazalo. Da strogo znanstvenopoljudna knjiga ne sme pogrešati uporabljenih virov, je povsem jasno.

Delo je pisano poljudno. Vsak izobraženec jo bo razumel, ako jo bo počasi in premišljeno prebral. Snov je obdelana izčrpno in temeljito, znanstveno in poljudno, strokovno in pregledno. Krasi jo 214 slik, katere je prav nazorno in čisto narisal profesor Koželj.

Kdor bo to delo vestno preštudiral, bo razumel o radiotehniki veliko več, kot je amaterju treba vedeti. Da, znal si bo sam sestaviti svoj aparat, kar mu bo prihranilo mnogo izdatkov in mu dalo marsikako veselo uro oddiha, da niti ne govorimo o fizikalnem znanju, ki si je bo pridobil ob študiju knjige in sestavljanju aparata.

Prebrali smo nešteto tozadevnih nemških knjig, pa odkrito povedano, niti ene nismo našli, ki bi bila približno tako jasno, pregledno in poljudno pisana, kot je ravno Andrečeva.

Knjiga je tudi prvovrstno opremljena, ličen format, prvovrsten tisk, krasne slike in čeden papir jo prav priporočajo.

Ko se letos tvori v Domžalah 10 kw oddajna domača postaja, bomo v Sloveniji lahko poslušali z detektorji. Tedaj se bo radio-sport pri nes šele prav razširil. In takrat bo skoro v vsaki boljši slovenski hiši lastni radio-aparat in vsak posestnik aparata bo koristil samo samemu sebi, ako si nabavi knjigo o radio, ki mu bo tako potrebna, kot kuharici Kalinškova Slovenska kuharica. V njej najde vse praktične nasvete in znanstvene utemeljitve posameznih pojavov. Ne bo slovenskega radioposetnika brez Andrečevega Vademecuma radio telefonije.

Koliko prijetnih ur sem sam predsedel pri radio-aparatu in zato smelo trdim, da je radio idealna, poštena in razmeroma cenena zabava. Mesto gostilne — radio — in boš na materialnem in duševnem dobičku Andrečeva izvrstna knjiga je tudi radio-amaterju zvest in zanesljiv spreniljevalec-prijatelj.

Se prav posebno pa priporočamo to knjigo dijakom v višjih razredih. Češar dijak pri pouku fizike ne razume, se bo iz te knjige igraje in temeljito naučil. Knjiga je izvrstno dopolnilo k Reiserjevi Fiziki posebno o elektriki in nauku o nihanju in valovanju.

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 315,8, Barcelona 344,8, Praga 348,9, Leipzig 365,8, Schenectady 379,5, Stuttgart 379,7, Toulouse 392, Hamburg 394,7, Frankfurt 428,6, Brno 441,2, Rim 450, Paris 458, Oslo 461,5, Langenberg 468,8, Berlin 483,9, Dunaj 517,2, München 535,7, Budapest 555,6, Varšava 1111, Carigrad 1290, Königswusterhausen 1250.

Nedelja, 2. oktobra.

Zagreb: 20.30 kvartet Biro-Mahalup. — Praga: 13.05 poročila o industriji, obrti in trgovini, 20 in 21 koncert, 22 časovni signal, časnikarska in sportna poročila. — Leipzig: 20.15 simfonični koncert (Bach, Beethoven). — Toulouse: 20.45 koncert. — Brno: 10 simfonični koncert (Suk, Meditacija, Bach: Simfonijska, Mahler: Prva simfonijska), 20 koncert, 21.45 arje iz franc. oper, 22.20 vesela glasba. — Rim: 10.30 vokalna in instrumentalna cerkvena glasba, 21.10 odlomki iz opere: La Fanciulla del West. — Oslo: 11 služba božja v garnizijski cerkvi, 20 koncert, 21.30 koncert franc. oper. pevke Melle-Blanche-Mauclair. — Berlin: 16 prenos proslave Hindenburgove 80 letnice iz stadiona Berlin-Grünwald (poje zbor več tisoč otrok), 20.30 koncert v proslavo Hindenburgove 80 letnice. — Dunaj: 11 koncert dun. simf. orkestra, 20.05 Revez Jonathan, opereta v 3 dej.

Ponedeljek, 3. oktobra.

Praga: 13.05 poročila o industriji, obrti in trgovini, 18.35 in 16.20 borzna poročila, 19 koncert, 20.15 koncert (Sibelius, Grieg itd.), 22.20 prenos iz Narod. doma. — Stuttgart: 20 romantične uverture, 21.15 nemški mistiki. — Toulouse: 20.45 koncert. — Brno: 14.30 praška borza, 19 koncert (Rossini, Saint-Saens, Čajkovski itd.). — Rim: 20.40 koncert. — Langenberg: 21 orkestralni koncert. — Berlin: 19.30 prenos iz opere: La Traviata (Verdi), opera v 3 dej., 22.30 produkcije iz italijanske umetne in ljudske glasbe. — Budapest: 17.30 in 21.45 ciganska glasba, 20.30 koncert.

Torek, 4. oktobra.

Breslau: 21.10 recitacije Maksim Gorkijevih del. — Barcelona: 17.40, 21.10, 21.55 kvintet. — Praga: 13.05 o industriji, trgovini in obrti, 16.20 borzna poročila, 16.30 koncert, 21 koncert, 22 čas. signal. — Hamburg: 20 Polarno potovanje, veseloigra v 3 dej. — Brno: 14.30 praška borza, 19 koncert, 20.20 starofrancoska glasba. — Rim: 20.40 prenos iz gledališča. — Oslo: 20 koncert. — Dunaj: 16.15 popold. koncert, 20.05 večer arj. — München: 19.05 Bohème (Puccini), prenos iz gledališča.

Sreda, 5. oktobra.

Zagreb: 20.30 komorna glasba. — Breslau: 20 simfonični orkester. — Praga: 13.05 industr., obrt in trgovina, 18.35 in 16.20 borza, 16.50 koncert, 19 prenos iz gled.: Otroci svobode. — Leipzig: 20.15 Nordijski humor, recitacije ob sodelovanju orkestra. — Brno: 14.30, 18.25 borze. — Rim: 20.40 koncert. — Dunaj: 16.15 koncert, kvartet Silving, 19 prenos iz dr. opere: Boris Godunov. — München: 20 vesel večer. — Budapest: 16.45 ciganska glasba, 19 prenos iz opere. — Varšava: 18.15 in 20.30 koncert.

Četrtek, 6. oktobra.

Zagreb: prenos ljudske igre »Graničarje (Freudenreich). — Praga: 13.05 industrija, obrt in trgovina, 18.35, 16.20 borza, 16.30 koncert, 19.30 simfonični koncert. — Toulouse: 12.45 in 20.45 koncert. — Hamburg: 18.55 Figaro se ženi, kom. opera v 4 dej. — Frankfurt: 20.15 dela R. Strauša (poje E. Wir). — Brno: 14.30 borza, 19.30 simf. koncert. — Rim: 20.40 koncert. — Oslo: 21.30 cellokoncert (A. Melsom). — Langenberg: 20 Cigan baron (Strauß) opereta v 3 dej. — Berlin: 18.30 tehnični napredek v gradbi avtomobilov (predavanje), 20.10 Cardaska princeznja (Kallman) opereta v 3 delih. — Dunaj: 20.05 Proslava 70 letnice Sudermannovega rojstva (Zgodbe iz Vzhodne Prusije, Teja, 1-dej. drama).

Petek, 7. oktobra.

Zagreb: 20.30 kvartet Biro-Mahalup. — Breslau: 21.20 Kirms in Runxendorf, šloigra. — Barcelona: 22.05 Beethovnova 5. simfonijska. — Praga: 13.05 industrija, obrt in trgovina, 18.35, 16.20 borza. — Leipzig: 20.15 Teta Simona, kom. opera v 1 dej.; Pomlad, opereta v 1 dej. — Brno: 14.30 borza, vreme, sport, 19 koncert (Čajkovski, Rubinstein, itd.). — Rim: 20.40 odlomki iz opere: Cardaska princeznja (Kallman). — Langenberg: 20.15 koncert zbor kubanskih kozakov. — Dunaj: 20.30 poljuden orkestralni koncert. — Varšava: 20.15 simfonični koncert varšavske filharmonije.

Sobota, 8. oktobra.

Zagreb: 21.30 koncert (klavir, viola). — Breslau: 20 Usodno jaje, groteska, 1 dej., 21.45 potek mednarodne plavalne tekme v Breslauskem plavalnem bazenu. — Praga: 13.05 industrija, obrt in trgovina, 18.35, 16.20 borza, 19 Grofica Marica (Kallman). — Leipzig: 20.15 iz nemških oper. — Rim: 17.15 vokalni in instrumentalni koncert, 20.40 prenos iz gledališča. — Dunaj: 19.45 Neumni Jakob, komedija v 3 dej. — Varšava: 20.30 koncert.

Lesna industrija!

Cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da sem na svoji PARNI ZAGI NA SKOFLJICI pričel zopet obratovati s polnim obratom. Ker sem obrat mnogo razširil in ojačil, se javnosti najtopleje priporočam, posebno graditeljem in trgovcem z lesom. Ladijska in obalna tla ter vsake vrste lesa vedno v zalogi. KUPUJEM vsako množino vseh vrst HLODOV ter gozdnih parcel. Prevzamem vsako količino vsakovrstnega lesa v razžaganje po najnižji ceni.

Obenem se vljudno priporočam za izvršitev vsakovrstnih tesarskih del, kot: industrijske stavbe, vile, mostove itd.

Zagotavljam zmerne cene in točno postrežbo.

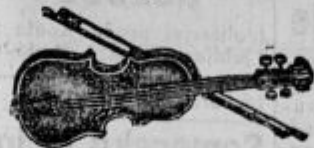
Fran Martinec

mestni tesarski mojster — in parna žaga, LJUBLJANA — PRULE 8
lesna industrija Škofljica pri Ljubljani.

Učenec

želi vstopiti k solidnemu mojstru avtomehanične obrti pod ugodnimi (izven običajnimi) pogoji za mojstra. Cenj. ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju. 7669

Najboljše šolske violine,

godala, potrebnosti in strune dobite le pri muziku-strokovnjaku bivšem učitelju Glasbene Matice

Alfonz Breznik-u

Ljubljana, Mestni trg 3 (poleg magistrata).

Vsi na veselico dne 2. okt. t. l. v restavracijo I. Rahnet, Selo.

Začetek ob 4. uri. Priredi jo tamburaško društvo »ČELO«. Vstop prost. — Dobra in točna postrežba. Točijo se fina štajerska vina. Nizke cene. Za obilen obisk se priporoča RESTAVRATER.

Tužnim srcem javljamo, da je naša nadvse ljubljena sestra in teta, gospa

Ljudmila Oresković

roj. PRIBIL

danes previdena s sv. zakramenti za umirajoče, Bogu vdano umrla.

Pogreb se vrši 3. t. m. ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Levstikova ulica 4.

Ljubljana, dne 1. oktobra 1927.

ŽALUJOČI OSTALI

Brez posebnega obvestila.

Sukno-doubl kangarn
za moške obleke, velika izbira ugodne cene
R. MIKLAUČ
Ljubljana, Ljubičeva ul.

Odda se mesto obč. tajnika

pri trškem občinskem uradu v Domžalah. Prednost imajo samci. — Ponudbe, v katerih je navesti sposobnost, znanje jezika in dosedanje službovanje, naj se vložijo do dne 15. novembra 1927 pri podpis. županstvu. — Županstvo trške občine Domžale, dne 24. septembra 1927. 7461

Najstarejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani,

Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

Javna zahvala.

Podpisana posestnica izreka tem potom jugoslovanski zava- »Slaviji« v LJUBLJANI za rovalni banki njeno nad vse kulantno izplačilo požarne odškodnine za škodo, ki sem jo utrpela vsled strele na svoji lastnini. Prav posebno moram poudariti, da nisem plačala popolnoma obvezno zavarovalnino ter mi je omenjena zavarovalnica izplačala veliko večjo odškodnino, kakor bi bila primorana in jo vsled tega vsakomur najtopleje priporočam.

V Višnji gori, dne 1. oktobra 1927.

Ana Groznik.

„Spectrum“ d. d.

Inž. Kopista, Dubsky in Krstić
tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Medvedova ulica 38, telefon 343

Zagreb, Beograd, Osijek. Središnja: ZAGREB. Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala.

POZOR!

Kdor izmed interesentov želi kupiti

spalno opravo

naj si pred nakupom ogleda mojo solidno izdelano zalogo pohištva po ugodni ceni.

AUGUST ČERNE

splošno mizarstvo — Zgornja Šiška št. 122.

Važno za krojače! Izšla je nova, velika

Knjiga krojaštva

za samouke v prirojanju. Tretja, prenovljena izdaja v slovenskem jeziku. — Dobi se pri A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ulica 7. Zahtevajte opis knjige!

Najboljši dokaz za dobro kakovost

LUBAS - harmonik

je to, da hoče ponarejati naše harmonike vsak izdelovalec in tovarnar harmonik, pa vendar le ne more napraviti prvovrstnega kakovostnega dela.

Kupite torej le

izvirne Lubas-harmonike

F. LUBAS & SIN, izdelovalec harmonik, Celovec (Avstrija).

ZAHVALA.

Za vse lepe dokaze sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti naše nepozabne sestre in tete, gospodične

Ivane Slivar

se tem potom pristrčno zahvaljujemo. Prav posebno zahvalo smo pa dolžni vsem, ki ste blago rajnico obiskovali in tolažili v njeni težki bolezni, ji poklonili cvetje na prerani grob ter jo spremlili na njeni zadnji poti. Bog bodi vsem obilen plačnik!

ŽALUJOČI OSTALI

Kurje oči

odstranite brez bolečin in nevarnosti **BURGIT.**

Cez 30 let po zdravniških priporočanih in v porabi, BURGIT-kopelji za noge odstrani potene in pekoče noge. **BURGIT G. M. B. H., FREILASSING,** Generalni zastopnik: Ivan Svetec, Novomesto, Slovenija

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

URADNIK

samski, absolvent, z večletno prakso na gozdno-industriji, veleposrestvu — išče službo. Ponudbe na upravo lista pod št. 7594

NAGRADE 500 DIN

dam onemu, kateri mi preskrbi službo sluge pri sodišču, ali slično drž. službo. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod šifro »Bivši orožnik«.

TRG. POMOČNIK

vrniviši se od vojakov, 23 let, dobro izveščen v mešani stroki in manufakturi, s 7 letno prakso, išče boljše mesto v mestu ali na deželi. Naslov v upravi pod št. 7646.

MLAD EKONOM

absolvent gosp. šole, izveščen v vseh panogah poljedelstva (spec. kletar), išče v Ljubljani primerno mesto, kjer bi bil lahko poleg študij vsak dan zaposlen najmanj 5 ur v svojo prakso in zboljšanja gnot. razmer. včas od 25. okt. t. l. do 15. apr. 1928. — Cenj. ponudbe upravi lista pod »Delaven ekonom 7676«.

ŠIVANJE

sprejem doma ali pa grem na dom. — ZA KRESIJO 14. I. nadstr.

Trgovski pomočnik

s 3letno prakso v mešani stroki, išče službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 7692.

Izučena ŠIVILJA

se priporoča za šivanje po hišah. — Naslov pove uprava lista pod št. 7712.

Spretna šivilja

za perilo išče mesto pri dobrodučnem podjetju. — Cenj. ponudbe upravi pod šifro: »Prvovrstna« 7771.

Proste službe

DOBRA ŠIVILJA

se išče za trgovino, proti mesečni plači. Znalci mora dobro in hitro šivati. Mora biti poštena. Relektira se na starejšo moč, ki bi eventualno pomagala tudi v manufakturni trgovini. Ponudbe se pošlji na upravo »Slovenca« pod št. 7648.

Išče se barvarski in kem. čistilski mojster

in popolnoma vešč detacheur. — Ponudbe s prepisi spricheval, opisom dosedanjega delovanja in s sliko naj se pošljejo na Parno bojadisaono in kemično čistilno oddjela ONDRUŠEK — ZAGREB Ulica 50. 7699

Čedno dekle

zmožno opravljati vsa hišna dela, ki se razume nekaj pri kuhi in šivanju, se išče k mali družini na Gorenjskem. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Spretna« 7367.

ZASTOPNIKE in ZASTOPNICE

za razprodajo srečk na obroke, išče Banča poslovavnica BEZJAK v Mariboru. 5512

STRUGARSKI POMOČNIK

mład, za les, se sprejme takoj pri VEKOSLAV BABIČ, Rečica, Laško.

ČIPKARICE

ki so pripravljene prevzeti v izvršitev kleklarska dela, naj se obrnejo na »Osrednjo čipkarsko zadrugo«, Ljubljana, Kongresni trg št. 2. 7587

Sprejme se takoj

kroj. pomočnik

za fino delo, krojaški VAJENEC z Ljubljane ali bližnje okolice in krojaški POMOČNIK za konfekcijske obleke na dom. A. ROJINA, Aleksandrova cesta, Ljubljana.

Kuharica

se išče za malo župnišče Srednje selo, p. Grohote na otoku Šolta, nasproti Splitu, Dalmacija. Dela malo, zime ni. 7733

2 kolarska vajenca

se takoj sprejmeta z vso oskrbo pri mojstru. Vse drugo po dogovoru. Naslov se pošlje v upravi »Slovenca« pod št. 7762.

ZASTOPNIKE

za Slovenijo, Vojvodino in Bosno (po možnosti išče-mo za takoj, brezkonkurenčni artikli in visoka provizija. — Ponudbe na upravo pod: »Več dela — več zaslužka« 7746

Državni uradi.

Osebam, ki imajo dobre zveze pri drž. uradih v Sloveniji se nudi lep posredni zaslužek. — Ponudbe pod »Agilnost« na upravo lista. 7747

Kovaškega vajenca

nad 15 let starega, sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. — BARIČ, Švabičeva ulica 13, Ljubljana.

VAJENCA

sprejem. Dobi plačo. — GUSTAV PUC, kletar, Tržaška cesta 9. 7671

KUHARICO

SOBARICO

ki pere tudi perilo, sprejme večja trgovska hiša na deželi. Ponudbe z navodbo dosedanjih služb na upravo lista pod šifro »Dolenjsko« št. 7644.

Sprejem VAJENCA

mizarske obrti. — Istotam se prodaja ŽELEZEN ŠTEDILNIK in rabljen ŠIVALNI STROJ. Franc Šetina, Guncleje 19, pošta št. Vid nad Ljubljano.

Prikrojevalce

gornjih delov iščemo za takojšnji nastop. Domača tvornica remenja i kožne obuče, Zagreb, Zavrtnica.

Sijajno bodočnost

nudimo uradniku ali uradnici, ki vložijo v dobro idočo podjetje v Ljubljani 50.000 Din ali več. Zadoštuje tudi jamstvo. Ponudbe prosimo uprav lista pod »Resnost« 6472

Vajenca

sprejem za sedlarsko obrt z vso oskrbo po dogovoru. FRANC ISKRA, sedlar, Vič 16. 7749

SPREJMEMO takoj:

2 TRGOV. POMOČNIKA za galanterijo in 1 PRODAJALKA za modni oddelek, katera je večša aranžiranja izložb. — Ponudbe s sliko in zahtevno plače na upravo »Slovenca« pod šifro: »Vele-trgovina v Ljubljani« 7769

Poravnajte naročnino!

Pouk

POSTANETE TEHNIK

risar, mojster itd., s pomočjo tehn. študij na domu (Fernstudien) — vse smeri. Obširni prospekt 10 Din. Lycée Industriel, Rue Enseignement, 37, Liège, Belgija.

Drž. konc. zas. učilišče za STROJEPISJE

Gita Petač, Ljublj., Valvazorjev trg 6, prtljišče.

INSTRUKCIJO

išče šestosollec I. drž. gimn. Ponudbe na upravo pod: Instrukcija 7768.

Novi jezikovni tečaji:

Angleščina, španščina. — Prof. dr. Pavel Brežnik. Pojasnila: Sluga, gimnazija Vrtača. 7779

Stanovanja

Visokošolec (filozof)

išče stanovanje in zajtrk proti instrukciji. Event. še kaj doplača. Cenj. ponudbe na upravo lista pod: »Dober instruktor« št. 7728.

STANOVANJE

in delavnico dobi zastoj mizar, oženj., brez otrok, na Trojanah pri Zagorju. Poizve se: Rožna dolina cesta IV/21. 7536

Preprosto SOBICO

s posebnim vshodom, od dam mirni osebi. Cena 250 Din mesečno. — Poizve se Cesta na Rožnik št. 13, od 2—4 popoldne.

Ena ali dve lepo opremljeni, na željo tudi prazni sobi

v sredini mesta, event. s prehrano, se odda takoj ali kasneje. Naslov v upravi lista pod št. 7765.

Soba s posebnim vshodom in elektriki

razsvetljavo se odda v sredini mesta solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava lista pod št. 7741.

Solid. sstanovalca

sprejem; na željo dobi tudi zajtrk. — Naslov v upravi lista pod št. 7743.

MIRNA STRANKA

brez otrok, išče solčno, vsaj 3 sobno stanovanje v mestu za takoj. Plača naprej. Ponudbe pod št. 1717 upravi »Slovenca«.

Na stanovanje

in hrano sprejemem gospodično, ki je že dan zaposlena izven stanovanja. — Za kresijo 14-I.

Sobo lepo opremljeno

z elektriki, razsvetljavo, v bližini Evrope oddam boljši gospodični. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7772.

2 stanovanji

soba in kuhinja, ozir. dve sobi in kuhinja, se odda v Spod. Šiški. Naslov v upravi lista pod št. 7773.

PRAZNO SOBO

takoj oddam gospodični. Poseben vhod. Ljubljana, Reber 3-I., pri Lip.

Vnajem

Lep lokal

se odda takoj na Sv. Jakobu trgu. Natančen naslov v upravi pod: 7774.

Pisarniško sobo

v visokem pritličju odda takoj Pokojniški zavod v Ljubljani, Gledališka 8.

Na lepem, solčnem kraju v novo zgrajeni hiši na Glinah cesta XV. št. 8, se odda za dobo več let v najem delavnica — po dogovoru se tudi preuredi v stanovanje. — Vpraša se istotam. 7683

Posestva

Lepo posestvo

prodam z vsem gospodar. poslopjem, tik glavne ceste in železn., četrt ure od Litije. Gornji Log 5.

Prtljična hiša

Gaberje št. 80 v Celju

z lepim vrtom, 15 minut od glavne trga oddaljena — je radi nakupa hiše v Mariboru naprodaj. — Cena 70.000 Din. Obremenjena je z Din 35.000.—, torej je v gotovini samo 35.000 Din za izplačati. Povpraša se pri M. OŠLAG, Maribor, Glavni trg št. 17.

2 krasni parceli

na Vodovodni cesti, vsaka okrog 1400 m², ugodno naprodaj. — Naslov v upravi lista pod št. 7519.

HIŠA

z 2 sobama, kuhinjo, dvorano in vrtom — 5 minut od postaje Poličane. naprodaj. L. WOUK, Poljčane.

MLIN in ŽAGA

naprodaj na močni, stalni vodi, kjer voda ni nikoli prevelika in ne premajna. Se lahko vedno obratuje in je vedno v obratu. Posvetilo se nahaja tik velikega gozda. Naslov v upravi št. 7698.

V zelo promet. kraju na Notranjskem, 8 minut od žel. post., ob glav. cesti, se prodaja enonadstropna hiša in zemljiščem. — Poslojce je zelo pripravno za trgovino na drobno in debelo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Slovenca« pod: »Ugodnost« št. 7645.

Trgovska hiša

enonadstropna, na najbolj prometnem prostoru trga Vransko, se prodaja ali odda v najem. Ponudbe na J. Govedič, Maribor, Majstrova ul. 16

Kdo kupi?

Prodajam 8 trdo vezanih letnikov knjige »Das Interessante Blatt«.

— Vsebinska cela vojna. Naslov pove uprava lista pod št. 7639

GOLOBE

(goljše) prodaj Koutny, Ljubljana-Šiška, Medvedova 28, samo med 12.—14. uro, ali pa pismeno.

Semensko rž in pšenico

dobite pri FRAN POGAČNIKU — Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Prodajam skoro novo, dvovprežno KOČIJO.

JAKOB SEM, trgovec, Ljubno ob Savinji. 7518

Avto Wanderer

priporočljiv za potnike, zelo dobro ohranjen, izvrstni motor, z malo obrabljenim pnevmatikom, se poceni prodaja. — Poizve se pri: Rudolfu Orošy, Ljubljana, Tavčarjeva 2.

PRODAM:

2 vegana lepoka krompirja, 1 vagon lepah namiznih jabolk, 30 hektov jabolčnika, 20 vagonov bukovih in hrastovih drv, 1 kozolet s 4 okni, več sto metrov sena, 1 žgalnica za kavo, 2 teška in en lahke voz, nekaj kadi in sodov, nekaj zabojer različnega olja, esence iz konkurne mase hladin ter nekaj železnine, vrtič pa peči itd., eno kmetijsko krasno zemljišče — LUKA SE-NICA, trgovec, šmarje pri Sevnici. 7727

Po zelo ugod. ceni se prodaja 1 prav dobro ohranjen kopirni stroj

»ALEA«, ročni pogon, kopira izvrstno; 1 PRELUKNJAC (ena luknja-zvezda) ter 20 kopirnih TRAKOV za pisal. stroj 16 mm, vijolet. Vse prvovrstno. — Pojasnila se dode v zalogi pohištva, Celje, Glavni trg 12.

Prodaja se radi selitve:

dve omari za obleko, ena kredenca, ena postelja z mrežo in modrocem, en štedilnik. Cena za vse 1570 Din. Pred tremi leti je bilo novo. — Bohoričeva ulica 27, podstrešje.

Tovorni avto

Fiat 1½ tonski, brzine 60 km, v zelo dobrem stanju, se ceno prodaja. — Naslov v upravi št. 7761.

Prodaja se dobro ohranjen, moška narodna noša

Naslov v upravi št. 7744.

Zimska obleka

nova, se ugodno prodaja za 15—17 let starega dijaka. — LAURIN, Rimska cesta 23, dvorišče. 7745

Ugodno prodamo ca. 60 vin. sodov

po 200 do 700 litrov. — »Konsumno društvo za Slovenijo«, Ljubljana — Šiška. 7659

Baraka se prodaja pod ugodnimi pogoji na dvorišču na Ambroževem trgu 9. Velikost 26 x 8 m. Informacije pri »Levante«, Kolodvorska ul. 30, Ljublj.

TOVORNI AVTO

1½ tonski, 30 HP, Biancki, malo rabljen, poceni naprodaj. Eventuelno dam proti zadostni garanciji tudi na obroke. Pojasnila in ogled v Logatcu v gostilni »SOČA«. 7694

Motorno kolo

znamke N. S. U., 3 HP, v dobrem stanju, se poceni prodaja. I. ZORMAN, RUŠE.

Spec. inventar

kakor stelaže, tehtnice, posode za olje in petrolej, pisalni stroj itd., po zelo ugodni ceni naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7778.

NAPRODAJ

je avtomatični BRUSILNI STROJ za brušenje jarnjskih in okrožnih žag. Franc Lončar, Moste pri Ljubljani. 7777

Krompirja

Več vagonov belega gorenjskega krompirja — po 107 Din — franko vagon Kranj — prodaja MIHA DRAKSLER — Labore, Kranj. 7770

Rabljeni, dobre TRACNICE

7 kg, okolu 450 metrov, prodamo po nizki ceni. Na vpogled pri Tovarni Lesnih izdelkov Jurklošter pri Laškem, cene pa pove »PIRA« d. d. Zagreb, Račkova 7 d.

Kdo prodaja?

Fižol vseh vrst

kupi po najvišji dnevni ceni pri FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 7552

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah »Erno, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 7«

Par torbakov

čednih, kupim k sedlu (Satteltaschen). Ponudbe z navodbo cene upravi lista pod: Torbaki 7414.

Razpisujemo dobavo 12 komadov borovih dreves in 100 žaganih PRAGOV.

Ponudbe je vložiti do 13. okt. t. l. Natančnejši pogoji se izvejo pri Direkciji drž. rudnika Zabu-kovca, p. Griže. 7728

HLODE

bukove la. in hrastove od 20 cm naprej kupuje v vsaki množini parna žaga V. SCAGNETTI — Ljubljana. 7490

Suhih, klanih, bukovih drv

meterske dolžine, se kupi več klafter. — Naslov v upravi lista pod št. 7736.

Nasa obrt

MASERKA

oblast. pooblaščenca, ki je z odlič. uspehom dovršila masažni tečaj primarija ortop. instituta Splošne bolnice, se priporoča v svrhu terapevtske in kosmetične masaže. Babica Marija Tominec, Knafljeva ulica 13, Ljubljana.

HMELJARJI!

SUSILNICE za hmelj dela najceneje AVGUST ŠVAJGER, ključavničar v Braslovčah pri Celju.

Pletilni stroji

patent »Ideal« do sedaj neprekosljivi. Šival. stroji za pletenine, navijalni in krtačni aparati. Železne mizice in druge potrebščine vedno v zalogi. — Pouk s stanovanjem v hiši FRAN KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Motorno kolo

znamke N. S. U., 3 HP, v dobrem stanju, se poceni prodaja. I. ZORMAN, RUŠE.

Spec. inventar

kakor stelaže, tehtnice, posode za olje in petrolej, pisalni stroj itd., po zelo ugodni ceni naprodaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7778.

NAPRODAJ

je avtomatični BRUSILNI STROJ za brušenje jarnjskih in okrožnih žag. Franc Lončar, Moste pri Ljubljani. 7777

Krompirja

Več vagonov belega gorenjskega krompirja — po 107 Din — franko vagon Kranj — prodaja MIHA DRAKSLER — Labore, Kranj. 7770

Rabljeni, dobre TRACNICE

7 kg, okolu 450 metrov, prodamo po nizki ceni. Na vpogled pri Tovarni Lesnih izdelkov Jurklošter pri Laškem, cene pa pove »PIRA« d. d. Zagreb, Račkova 7 d.

Kdo prodaja?

Fižol vseh vrst

kupi po najvišji dnevni ceni pri FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36. 7552

Žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku. Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma)

J. Stjepusi

Zagreb, Jurjevska 57
priporoča najboljšje tamburice, parituro, strune cele in vso cotrabilne sa vso glasbila
Odlikovan na pariski razstavi

Pozor društva!

O prilikah 25- in 50-letnic i dr. slavnost. prirreditvah se najtopleje priporoča za fotografiranje skupin Foto-atelje D. ROVŠEK, Ljubljana, Kolodv. ul. 34. — Za prvovrstno delo se jamči. Cene solidne

Sveže najfinejše, norveško ribje olje

iz lekarne dr. G. Piecolli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam

I. VARDIAN

Sisav 53. Hrv.

Priloga svoje najboljšje Tamburice

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA. Stari trg 12 - Židovska 4

Debele luskinaste otrobe

kupite najceneje pri trvdki A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta 21.

ORIGINILNE POTREBŠČINE ZA OPALOGRAPH

PRESERVAT, FIXAT IN OSTALE POTREBŠČINE VEDNO V ZALOGI PRI

LUD. BARAGA, LJUBLJANA
SELENBURGOVA ULICA ŠT. 6/I. TELEFON ŠT. 2980

Otvoritevno naznanilo!

Tem polom naznanjam cenj. občinstvu, da mi je ravno kar došlo najnovejšo in najmodernejšo blago češkega in angleškega izvora za bližajočo se

jesensko in zimsko sezono

v vseh najmodernejših barvah in kakovostih.

Da bi zamogel svojim dosedanjim, kakor tudi vsakemu svojemu nadajnemu odjemalcu nuditi v vsakem oziru ugodnosti in olajšave, sem otvoril poleg tozadavne industrije tudi najmodernejši, velikomestni

modni atelje za gospode

pod prvovrstnim vodstvom.

Cenj. občinstvo najvljudneje vabim, da me ob priliki poseti ter se prepriča o solidnosti cen in kakovosti blaga, predvsem pa o precizni, brezhibni in brezkonkurenčni izdelavi.

Priporočam se

z odličnim spoštovanjem

Josip Ivančič, Ljubljana
Selenburgova ulica 1.

Najboljše
ogljje
za likanje
prodaja
Josip Šerec
v Mariboru
Samo-
prodaja
za S. H. S.

DALIN

PUH - PERJE
R. MIKLAUČ LJUBLJANA

Minoritski samostan v Ptujima naprodaj
30 (trideset) m³ hrastovine

na panju, pri Novi Cerkvi v Halozah, čisto pri javni cesti, ter

1000 (en tisoč) m³ bukovine

na panju, v Stanošini in v Sedlačku, pri stezi. Za informacije na licu mesta se je obrniti na minoritskega logarja g. Ign. Sakelskega na Gorkovi-Stanošini (p. Podlehnik). 7702

Svetovno znane

Lutz-ove peči

iz Bludenza in emajl-tablice z napisom ima v zalogi od 1. oktobra 1927 dalje

ing. Mate Guzelj, Ljubljana-Siška, Jernejeva cesta 5 — tik stare cerkve

Naročila se že zdaj sprejemajo

Meščan. kuhinja »Pri Zvezdi«
Maribor, Pod mostom 11

v bližini državnega mostu, vodi sedaj

dobro domačo kuhinjo

Daje abonentom obilen obed in večerjo za mesečnih 375 Din, to je 12.50 dnevno.

Za obilen obisk se priporoča

R. SMOLEJ.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov dinarjev

Prvovrstne glasbene instrumente

kakor gosli, citre, kitare in tamburice ima vedno v zalogi specialna delavnica za godala v Celju VACLAV SCHRAMM.

Velika zaloga pihal v prvovrstni izdelavi. Najfinejše strune in nadomestni deli za vsa godala. Garantirano strokovnjaška in promptna popravila vseh instrumentov. — Največja delavnica te vrste v Sloveniji. — Najnižje cene.

Pred nakupom

jesenskega in zimskega blaga. vabim cenj. odjemalce, da si ogledajo krasno izbiro za vse vrste oblek, po najnižjih cenah.

Vinko Savnik, Radovljica

Inserirajte v »Slovincu«!

Francoska linija, Cie. Gle. Transatlantique.

V južno Ameriko, Argentino, Uruguay, Peru, Chile, Avstralijo, severno Ameriko in Kanado z največjimi in najhitrejšimi brzoparniki vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marsilije. Havre-Newyork samo 5 1/2 dni čez morje.

Izborna postrežba, izvrstna hrana, vino brezplačno.

Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica šte. 35.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predvzeti in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzotjavke: Kredit Ljubljana

Tel. 2040, 2457, 2548; interurban 2706, 2806

Mark Twain:

Kraljevič in siromak.

Pravljica za mlade ljudi vsake starosti.

Iz angleščine prevel: Jos. Poljanec.

»In tako si ti bedak — trap, ki te vsakdo lahko ocigani! Vrag naj vzame vse take kot si ti! Vseeno se nemara še nobena nesreča ni zgodila. Mogoče mladič ni imel hudobnega namena. Takoj grem za njim. Pogrnj mizo. Počakaj! Odeja je na postelji ležala tako, kakor da bi človek ležal pod njo — ali se je to zgodilo po naključju?«

»Ne vem, dobri gospod. Videl sem pač, da je mladič imel nekaj opraviti z oedo — tisti, ki je prišel po dečka.«

»Tisoč medvedov! To je storil, da bi mene prevaril — očito je, da se je zgodilo, da bi si pridobil časa. Poslušaj! Ali je bil tisti mladič sam?«

»Popolnoma sam, gospod!«

»Ali dobro veš?«

»Dobro, gospod.«

»Zberi svojo raztreseno pamet — pomisli malo — vzemi si časa, človek!«

Po kratkem pomisleku je strežaj dejal:

»Ko je tisti prišel, ni bilo nikogar z njim; vendar pa se zdajle spominjam, ko sta obadva stopila med množico na mostu, je iz bližine priskočil nek človek, kakor pravi lopov, in baš ko je prišel do obeh —«

»Kaj se je potem zgodilo? — Ven z besedo!« je zagrmel nepotrpežljivi Hendon in mu prestrigel besedo.

»Baš v tistem trenutku jih je zajela množica, tako da nisem nobenega več videl, a tudi nisem utegnil, ker me je klical gospodar, ki se je drl nad menoj, ker sem v tem pozabil na kračo, ki jo je bil naročil pisar, da si lahko pokličem vse svetnike kot priče, da

sem pri tem tako nedolžen kakor novorojeno dete nad grehi, ki —«

»Poberi se mi izpred oči, glupec! Tvoje čebljanje me dela blaznega! Počakaj! Kam pa letiš? Ali ne moreš še trenutek ostati? Ali so krenili proti jugu?«

»So, gospod — kakor sem bil že rekel, glede tiste zlemkove krače moram reči, da novorojeno dete ni manj nedolžno kot —«

»Si-li še vedno tukaj! In še vedno klepečeš? Izgini, sicer te zadavim!« Strežaj je izginil, Hendon je odhitel za njim preskakujoč po dve stopnici na en korak in mrmral: »Tisti lopov bo, ki je trdil, da je fant njegov sin. Torej sem te izgubil, mali moj gospodič — bridko mi je, ko mislim na to — tako zelo sem te vžljubil! Nak! Primaruha, nisem te izgubil! Nisem te izgubil, zakaj vso deželo hočem prebrskati, dokler te zopet ne najdem. Režeš — tam-le je njegov zajtrk — in moj tudi, ampak sedaj nisem lačen — naj ga snedo podgane — naprej! Hitro dalje! To je moje geslo!« Ko se je na vso moč prerival skozi šumne množice na mostu, mu je venomer prihajala prijetna misel v glavo in večkrat je rekel sam pri sebi: »Gdgrnja! Je, ampak vseeno je šel — šel je, resnica, zavoljo tega, ker je menil, da ga je Miles Hendon pozval; prijeten fant — dobro vem, da ne bi bil šel na besede koga drugega!«

Stirinajsto poglavje.

»Kralj je mrtev — živijo kralji!«

Isto jutro malo pred zoro se je Tomažek prebudil iz trdnega spanja in v temni odprli oči. Molče je ležal nekoliko časa, skušal zbrati zmedene misli in utiske ter posneti iz njih nekoliko pomena, kar je naenkrat radostno a oprezno zaklical:

»Sedaj razumem vse! Hvala bodi Bogu, naposled sem se resnično prebudil iz sanj! Radost, pridi! Zalost izgini! Hoj, Nan! Bet! Vrzita slamo raz sebe in se požurita semkaj k meni! Povedal vama bom take

sanje, kakor jih živa duša na svetu še ni imela — kar verjele ne boste! Hoj, Nan, slišiš! Bet!«

Zdajci se je poleg njega prikazala nerazočna postava in nek glas mu je rekel:

»Ali blagovoliš povedati, kaj ukazuješ?«

»Ukazujem... Joj, gorje meni, poznam tvoj glas! Govori, ti — kdo pa sem jaz?«

»Ti? Resnično, sinoči si bil naš prestolonaslednik, danes pa si moj milostivi gospod in vladar, Edward, kralj angleške države!«

Tomažek je zagrebel glavo v blazine in mlo zajčal:

»Joj, torej niso bile sanje! Pojdi počivat, dobri gospod — in prepusti mene moji tugi.«

Tomažek je iznova zaspal in imel je tele prijetne sanje. Sanjalo se mu je, da je bilo poleti in da se je popolnoma sam igral na lepem travniku. Zdajci se mu je prikazal palček, samo en čevljev visok pritlikavec z dolgo rdečo brado in grbavim hrbtom, in mu rekel: »Kopaj pri tistem štoru.« Tomažek je storil, kakor mu je bilo rečeno, in je izkopal dvanajst svetlih novih novcev — čudovito bogastvo! Ampak to še ni bilo vse, kajti palček mu je rekel:

»Poznam te. Dober dečko si in pošten; tvoje bede je konec, zakaj prišel je dan tvojega plačila. Na tem kraju kopaj vsak sedmi dan in vselej boš našel isti zaklad, to je dvanajst svetlih novih novcev. Ampak povedati ne smeš nikomur — sam zase moraš obdržati to skrivnost.«

Nato je palček izginil, Tomažek pa je odhitel s svojim zakladom domov v tisto umazano zagato mramračno sam pri sebi: »Vsak večer dam očetu en peni; misli si bo, da sem ga priberačil, in veselo bo njegovo srce, jaz pa ne bom več tepen. En novec pa dobi vsak teden dobri duhovnik, ki me je učil, ostale štiri pa mati, Nan in Bet. Tako bo konec našega gladovanja in naših cunj, konec strahu in jeze in grdega ravnanja.«

=====

LJUDSKA KNJILNICA iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 23. zvezek: A. Sheehan, Nočleg. Povest irskega dekleta, 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek: A. Maury, Hanka, Ljudsko-slovenska povest, 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek: Hagard, Hiš cesarja Monken, 30 Din, vez. 30 Din. — 26. zvezek: Hagard, Hiš cesarja Monken, 30 Din, vez. 30 Din. — 27. zvezek: Pregelj, Otrok solca, 24 Din, vez. 32 Din.

=====

ZAKAJ TEČE VES NAROD?

Deca, žene, moške, vsi se udeležujejo nove tekme
ČOKOLADE MILKA SUCHARD
 za velike množine dragocenih nagrad. Samo pokusiti Suchardovo
 čokolado je že pravi užitek. Bon se dobi v vsaki tablici po 1 in 2 Din.

Felix Toman

kamnoseški mojster
 v Ljubljani, Resljeva c. 30

priporoča

bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita, plošče za grobnice, marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah.

Stalna razstava najmodernejših aparatov se nahaja v naši trgovini — Tavčarjeva ulica 5 — poleg Justične palače.

Gramofone in plošče

A. Rasberger, Ljubljana,

prve in največje tovarne na svetu znamke "His Master's Voice" ima samo stara, domača, leta 1900 ustanovljena specialna trdka zastopstvo: "The Gramophone Co. Ltd." London. Interesanti! Pridite, ogledajte in poslušajte naše izdelke! Vsak aparat umotvor! Velikanski očarljiv učinek! Kolosatna jakost in jasnost glasu naših gramofonov nedosegljiva. Frapantno učinkujoči kovčeg-aparat. — Ogrorna zaloga umetniških plošč s posnetki svetovnih pevcev kakor Caruso, Saljapin, Ruffo, Battistini, Slezak itd. Našo lepo slovensko pesem pa prenašajo naši ljubljenci Banovec, Kovač, Pečenko, Završan, Zupan in drugi potom naših plošč v najoddaljene kraje naše domovine — in še dalje. Klasična godba. — Jazzband. — Narodna godba. Orjaški gramofoni za dvorane, kavarnе, restavacije, kine. Interesantom pošljamo ilustr. katalog aparatov in seznam plošč brezplačno.

**Prvovrstno delo,
 Zmerne cene,
 To je naše geslo!**

KNJIGOVESNICA K. T. D.
 Čitalnica in tvornica
 poslovnih knjig
 v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

A. Kožuh - Berlot
 nudita najceneje
bakrene kotle
 Ljubljana, Stari trg 11a.

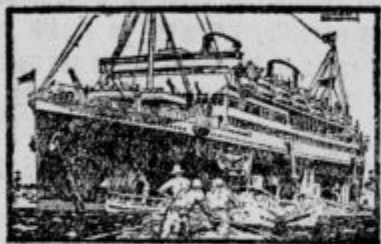

DOL

obvezo in spregledajte vendar enkrat, da je samo Vaš dobiček, ako še danes kupite dopisnico za 50 par in pišete takoj po vzorce od sukna in kamgarna za moške obleke, razne volne za damske obleke, belega in pisanega platna, cefirja, barhenta, flanele in sploh vse manufakture na veletrgovino **R. Stermeckl, Cella št. 18**, kjer je izbira velikkanska, kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Naročila čez 500 Din poštne prosto.

ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les. Vsaka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. Dostava tudi na stavbo. **FRAN ŽUSTAR**, lesna industrija in trgovina, parna žaga, Ljubljana, Dolenjska cesta št. 12.

Kralj. angleška parobrodna linija
ROYAL MAIL LINE
 za JUŽNO AMERIKO
 Brazilijo - Uruguay - Argentino in
 KUBO - CHILE - PERU.

Informacije se dobe brezplačno pri zastopniku:
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 26

JABOLKA
 krompir, zeljnate
 glave

ima na zalogi
GOSPODARSKA ZVEZA, LJUBLJANA.

Telefon št. 16 Ustanovljena l. 1889 Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

Stanje vložnega denarja nad 250 milijonov dinarjev	Ljubljana Prešernova ulica	Stanje vložnega denarja nad 1000 milijonov kron
--	--------------------------------------	---

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanj poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

KLISARNA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE LJUBLJANA

IZVRŠUJE ENOBARVNE IN VEČBARVNE FOTOTIPIJE, ENOBARVNE, VEČBARVNE AUTOTIPIJE, KOMBINIRANE KLISEJE ZA NAVADEN IN NAJFINEJŠI PAPIR KLISEJE PO PERORISIH, SLIKAM IN RISBAM, ROKOPISIH IN FOTOGRAFIJAH ZA RAZGLEDNICE, REKLAM, SLIKE, VINJETE

Velour in pliš
 za damske plašče,
 velika izbira
 ugodne cene
R. MIKLAVIC "Pri škoti"
 Ljubljana, Ljubičeva ul.

Pristno slivovko

droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, kisa za kumarce dobite po ugodnih cenah v trgovini

Gospodarska ulica št. 19

Postrežba točna. — Na drobno in debelo.
Jakob Perhavec, Maribor
 tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in sirupov.

Najboljši šivalni stroj
 je edino le
GRITZER IN ADLER
 za dom, obrt in
 industrijo ter žvi-
 carski plešni stroj
 „DUBIED“
 Istotam v zalogi
 pisalni stroji
 „URANIA“

Josip Petelinc
 Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika za vodo
 Najlepše opreme. Nizke cene.
 Tudi na mesečna odplačila.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da
 otvorim novo, moderno urejeno
mesnico
 v soboto, dne 1. oktobra 1927
 v Florijanski ulici št. 42.

Prodajalo se bo vseh vrst meso in mesnih izdelkov. Znižana cena govejemu mesu in sicer: meso pitanih volov od pol kg dalje, prvovrstno, kg Din 18, drugovrstno Din 16.—

Za obilen obisk se slavnemu občinstvu priporoča

Jakob Jesih, mesar

Forijanska ulica Pogačarjev trg

TVORNICA KEM. IN OLJ. BARVILAKOV, FIRNEŽA IN ŠTEKALDA
 DRUŽBA Z.O.Z. LJUBLJANA

ORIENT

LAKI TERPENTIN STROJNO OLJE UMETNIŠKE BARVE PRAŠNO OLJE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA
 POLEGTRGOVINA SCHNEIDER EVEROVSEK

PRVOVRSTNI MATERJAL-NIZKE CENE II

Ceneše kot pri
RAZPRODAJAH
 se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri
 TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17

Zadružna gospodarska banka d.d.

Brzoiav. naslov: Gospobanka Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 250.000.000.—

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji. Obveznica vojne odškodnine nominale Din 1.000.— n. pr. stane pri sedanjem tečaju skupno samo Din 385.—, plačljivo v 11 mesečnih obrokih po Din 35.—.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.